PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb postale I gruppo - Cena 35 lir

Leto XVIII. - Št. 49 (5133)

TRST, torek 27. februarja 1962

Resno opozorilo alžirske tiskovne agencije

Fašisti nadaljujejo pokole nad Alžirci ob blagohotnosti francoskih vojakov

V Alžiru streljajo na vse Alžirce, ki jih srečajo - Vedno večje število žrtev - Atentat na stanovanje ministra za obrambo v Parizu - Svet alžirske revolucije podaljšal zasedanje

Francoska letala bombardirala tunizijsko vas

TUNIS, 26. — Tunizijska agencija «TAP» poroča, da se delo narodnega sveta alžirske revolucije v Tripolisu ni še končalo in se bo nedvomno nadaljevalo jutri zjutraj in morda tudi jutri popoldne. Agencija javlja, da bo jutri objavljeno poročilo ob zaključku zasedanja in da bo alžirska vlada imela kmalu zatem več sej, da pripravi zadnjo fazo francosko-alžirskih pogajanj.

«Podaljšanje dela narodnega sveta alžirske revolucije, zaključuje agencija, izhaja iz zgodovinske nujnosti in v ničemer ne upravičuje domnev, ki jih zadnjih 48 ur postavljajo nekateri komentatorji. Sedanje zasedanje narodnega sveta alžirske revolucije je življenjske važnosti za prihodnost Alžirije, in sklepi, ki jih je treba sprejeti, bodo zgodovinske važnosti. Dnevni red, to je zaključek francosko-alžirskih pogajanj, je dovolj važen, da 54 članov sveta z največjo skrbnostjo prouči dokumente — 400 tipkanih strani — ki jim jih je predložila alžirska vlada. Voditelji revolucije, nositelji narodne suverenosti, člani narodnega sveta alžirske revolucije, morajo proučiti vse podatke sklepov pogajanj, ki jih je alžirska vlada vodila s Francijo. Takoj po zaključku svojega zasedanja bodo člani narodnega sveta alžirske revolucije in alžirske vlade odšli na svoj sedež. V Tunisu bo objavljeno poročilo, in alžirska vlada bo imela takoj eno sejo ali več delovnih sej, da pripravi zadnjo fazo pogajanj.»

Danes se je narodni svet sestal ob 10.30 po nočni seji, ki je trajala do dneva.

V alžirskih krogih v Tunisu zatrjujejo, da so sporazumi med Francijo in Alžirijo samo okvir, ki ga je treba izpolniti. Narodni svet alžirske revolucije ni mogel drugače, nego odobriti mandat, ki ga je na svojih prejšnjih sestankih v Tripolisu dal alžirski vladi. Tudi če se sporazumi med Alžirci in Francozi tičejo ustavitve sovražnosti, samoodločbe in francoskih sil, so podrobnosti zelo številne, zapletene in niso še rešene. Francoski in alžirski pogajalci se bodo prihodnje dni spet sestali v Evropi. Verjetno je, da bodo nekatere člane alžirske delegacije, ki so že znani tisku, sedaj zamenjali z drugimi, zato da se laže izognejo časnikarjem. Takoj za ustavitvijo sovražnosti bodo Ben Bela in njegovi tovariši izpuščeni.

Ni moč vedeti, kdaj bo konec sovražnosti. V poučenih krogih pa pravijo, da bodo to napovedali takoj ob koncu ramadana, ki se zaključi v noči od 3. do 4. marca.

Spričo naraščajoče dejavnosti fašistov v Alžiriji je alžirska tiskovna agencija objavila izjavo, v kateri je med drugim rečeno: «Stanje, v katerem je sedaj alžirsko ljudstvo zaradi nesposobnosti francoske vlade, navaja k razmišljanju. Pokoli nad Alžirci se množijo in postavljajo vprašanje dejanske oblasti Francije in njenih voditeljev nad njihovo vojsko in nad Francozi v Alžiriji. Blaznost pobijanja, ki se je polastila Francozov v Alžiriji pod blagohotnim gledanjem francoskih vojakov in žandarjev, ki prihaja po surovem bombardiranju taborišča ranjencev v Uždi in po odvratnem napadu na vas Sakjet, dokazuje, kako nesposobna je francoska vlada, da bi nadzorovala svoje čete in vsilila svoje sklepe. Vsa ta dejstva ustvarjajo resne zaplete, kar se tiče povratka miru v Alžiriji».

Zasedanje narodnega sveta se je podaljšalo prav zaradi novih pokolov. Med atentati in pogromi, ki so jih izvršili Francozi v soboto nad Alžirci, je bilo ubitih v Alžiriji 40 oseb, ranjenih pa 21. Samo v alžirskem predmestju Bab el Ued je bilo ubitih 33 ljudi. Danes so francoski fašisti še bolj zaostrili svoje pogrome. V Alžiru streljajo na vsakega Alžirca, ki ga srečajo. Do 20. ure danes je bilo ubitih v Alžiru 20 ljudi, ranjenih pa 36. Pozno ponoči pa so javili, da je bilo ves dan ubitih 37 ljudi, ranjenih pa 60.

Že v zgodnjih jutranjih urah so ultrasi sprožili teror po alžirskih ulicah in so v času ene ure ubili deset Alžircev. Središče mesta so zatem zasedli oddelki orožništva ob podpori oklepnih avtomobilov. Toda kljub temu so fašisti lahko nadaljevali svojo zločinsko dejavnost. Do 17. ure so ubili 18 ljudi, 11 pa ranili.

Po Ulici Michelet, kjer so davi ubili 10 Alžircev, so ob 15. uri razmestili veliko število vojakov, in sicer enega vsakih deset metrov. Okrepili so varnostne ukrepe v bližini alžirskega dela mesta. Na vseh križiščih so oklepni avtomobili policije s strojnicami. Na vladnem trgu je polno vojakov in policijskih vozil. Nad mestom kroži helikopter. Na več krajih so postavili bloke, ki jih stražijo mornarji. Vendar pa niti ti ukrepi niso preprečili nadaljnjih atentatov.

OAS je danes odredila francoskemu prebivalstvu, naj stavka štiriindvajset ur, ko bo napovedana ustavitev sovražnosti. V ukazu je rečeno, da ne bo smel nihče na ulico, in da bodo morala biti okna zaprta štirindvajset ur.

Ob 19. uri je nastala močna eksplozija pred neko lekarno na vogalu med ulico Michelet in Charras v središču mesta. V prvih popoldanskih urah je v predmestju «Maison Carree» eksplodiral avtomobil, poln eksploziva blizu orožniške kasarne. Ranjenih je bilo 16 ljudi. Razen tega je v prvih popoldanskih urah skupina fašistov vdrla v bolnišnico «Mustapha» v Alžiru, toda morala se je umakniti, ker je bila v notranjosti bolnišnice močna policijska straža. Baje so fašisti skušali odpeljati nekega svojega člana, ki je ranjen v bolnišnici.

Alžirski študentje iz raznih fakultet so davi sporočili, da so sklenili, da ne bodo več posečali predavanj zaradi atentatov, ki so bili izvršeni na več njihovih tovarišev. Sporočili so, da ne bodo posečali predavanj, dokler ne bo v Alžiru vzpostavljen red. Tudi alžirski poštarji niso hoteli danes raznašati pošte in so zahtevali, naj se jim zajamči varnost.

V Oranu so že ponoči močni oddelki vojaštva in policije blokirali evropske vredele mesta ter postavili strojnice na strateške točke. Oddelki policije so izvršili številne preiskave v trgovinah, javnih lokalih, hotelih in tudi stanovanjih. Aretirali so več oseb in zaplenili mnogo orožja. Vendar pa so fašisti izvršili tudi v tem mestu nekaj atentatov ter ubili več Alžircev. Razdejali in oplenili so tudi nekaj trgovin, ki so last Alžircev.

V Parizu pa so ultrasi izvršili danes atentat proti stanovanju ministra za obrambo Messmerja. Pri atentatu je bila hudo ranjena ena ženska.

Zvečer je nastala nova eksplozija pred sedežem sindikata šolnikov, ki je včlanjen v zvezo krščanskih sindikatov. Eksplozija je povzročila ogromno škodo. Pol ure pozneje se je na istem področju slišala še ena eksplozija. Zvedelo se je, da sta bila aretirana dva organizatorja atentatov v zadnjih dneh. Sinoči pa so aretirali dva študenta, ki sta izsiljevala denar v korist OAS.

Tunizijsko [illegible] za informacije [illegible] je nocoj sporočilo, da so štiri francoska letala bombardirala včeraj področje Haidra v Tuniziji. Francosko topništvo pa je obstreljevalo to ozemlje z alžirskega ozemlja. Ubita je bila ena ženska, ena pa ranjena. Bombardiranje je trajalo dve uri.

Francozov v Alžiru se je polastila morilska blaznost in začeli so prave pokole nad Alžirci. Na sliki truplo Alžirca, ki so ga umorili francoski fašisti

—«—

Sporazum ZDA in ZSSR o televizijskih oddajah?

WASHINGTON, 26. — Kakor se je zvedelo v Washingtonu, pripravljajo v ZDA in SZ istočasne televizijske oddaje, na katerih bosta govorila predsednik Kennedy in Hruščev. V istih krogih trdijo, da so o tem govorili prejšnji teden v Parizu med sestankom načelnika tiskovnega urada Bele hiše Salingerja in tedanjega načelnika tiskovnega urada sovjetske vlade Harlamova. Na podlagi začasnih sporazumov bosta Kennedy in Hruščev baje podala vsak svojo izjavo, ki bosta druga od druge neodvisni in vsaka bo trajala 15 minut. Izjave bodo registrirali ali filmali in jih bodo potem oddajali, in sicer Kennedyjevo v Sovjetski zvezi, izjavo Hruščeva pa v ZDA. Kot začasen datum so baje določili 24. ali 25. marec. Salinger je na zadevno vprašanje odgovoril, da za sedaj ni nobenih sporazumov za take programe.

«Da bi bila obveščena in da bi konstruktivno kritizirala»

Fanfani obrazložil opoziciji programske točke nove vlade

Togliatti: «Po programski izjavi bodo parlamentarci KPI zavzeli stališče do nove vlade» - Intervju Nennija za ilustrirani tednik «Europeo» - V krizi deželna vlada Trentinske-Gornjega Poadižja

(Od našega dopisnika)

RIM, 26. — Fanfani je danes sprejel predstavnike KPI, MSI, PLI, PDIUM in mešane skupine poslancev, da bi jih obvestil o sestavi nove vlade in o bistvenih potezah njenega programa. S temi razgovori — kakor je Fanfani izjavil novinarjem — hoče vlada potrditi, da «v zdravi demokraciji zasluži opozicija spoštovanje in ima pravico biti obveščena, da bi mogla vršiti svojo dolžnost konstruktivne kritike».

Zapovrstjo so se pri Fanfaniju zglasili: Michelini, Roberti in Franza za MSI; Togliatti, Terracini in Ingrao za KPI; Covelli, Fiorentino in Bardanzellu za PDIUM; Malagodi in Bozzi za PLI ter Foschini in Cremisini za mešano skupino.

Na vprašanje novinarjev, so Michelini, Covelli in Malagodi podčrtali, da nasprotujejo sedanji vladi in parlamentarni večini, ker ta večina povzroča «zaskrbljenost» tako na področju zunanje politike, kakor tudi na področju notranje politike (deželna ureditev in gospodarsko - socialna politika). Togliatti pa je na vprašanje, kaj je odgovoril Fanfaniju, dejal: «Nobenega odgovora. Hvaležni smo predsedniku vlade, ki nam je na kratko obrazložil kriterije za sestavo večine, ki bo podprla to vlado. Na temelju tega sporočila, predvsem pa izjave, ki bo prečitana v parlamentu, bomo odločili glede našega zadržanja. Za sedaj vam morem reči le, da bomo o tem točno poročali odborom naših parlamentarnih skupin. Na njih je da odločijo». Na vprašanje, kako sodi o potrjeni zvestobi atlantskim in evropeističnim obvezam, je Togliatti dejal: «Gre za eno od vprašanj, glede katerih se bomo jasno izrazili v parlamentu in ki bo — kar zadeva nas — vsekakor v središču parlamentarne debate»

Na zborovanjih preteklo nedeljo so demokristjanski prvaki pojasnjevali svojim članom in volivcem ter zagovarjali politiko levega centra, fašistični, monarhistični in liberalni prvaki pa so to politiko napadali in napovedovali odločno opozicijo v parlamentu. Oresello (levica PLI) pa je med drugim podčrtal, da «uresničenje levega centra ne predstavlja cilja, ampak, nasprotno, izhodišče za one, ki se že leta bore za razvoj političnega položaja, gospodarske, socialne in demokratične usmeritve v naši deželi ...».

Togliatti je govoril v Rimu in med drugim zatrjeval, da je bila KPI vedno za tako politiko, kakor jo napoveduje nova vlada, vendar pa da bodo počakali s sodbo o Fanfanijevi vladi, ker hočejo prej «preveriti uresničenje napovedanih ukrepov»; dodal je, da se bodo zavzemali za «dejanski obrat na levo» s «stvarnim gibanjem, ki mora imeti značaj enotnosti s PSI».

Prihodnja številka ilustriranega tednika «Europeo» prinaša intervju z voditeljem PSI Nennijem. Na vprašanje, ali smatra za upravičeno «bojazen» nekaterih političnih krogov, da bi KPI utegnila izrabiti levi center za svoje smotre, Nenni pravi med drugim, da «kdor resno veruje v demokracijo, ga ni strah napredovati po poti demokratične stabilnosti, naravnega protistrupa za vsako politično in socialno pustolovščino». Na vprašanje, kako sodi o zadržanju KPI, ki je najprej podpirala levico PSI, danes pa jo poziva, naj ne sabotira politike levega centra, Nenni odgovarja: «Togliattijev napad na maksimalistično ničnost manjšine PSI je bil v resnici napad na maksimalizem ali na stalinizem (kakor se temu pravi danes) srednjih in nižjih kadrov komunistične stranke. Namreč, Togliatti se je obrnil na taščo, da bi razumela snaha. V bistvu je njegova kritika točna, tudi če vsebuje primes cinizma nasproti manjšini moje stranke. V ostalem pa ne gre za improvizacijo, ko gre za ustvarjanje neprijetnosti levemu centru, ampak za taktično metodo, ki ji komunisti sledijo, pod vplivom Togliattija, že od leta 1943. Ne vem zakaj bi moralo vzbujati preplah dialektično in polemično zadržanje, ki hoče usmeriti delavce h konkretnosti vprašanj, ne pa k abstraktnosti lažno-revolucionarnih formul. Nekaj drugega bo za komuniste vskladitek taktike s strategijo. Toda to vprašanje, ki bi bilo edino resno, malokdo načenja».

Na vprašanje, kakšno bo zadržanje PSI do nove vlade, je Nenni dejal, da gre pri srečanju med socialisti in katoličani, v obliki podpore PSI vladi levega centra, za prvo konkretno preizkušnjo, ki ji socialisti in katoličani pripisujejo različne smotre: socialisti, socialistično družbo, katoličani pa krščansko družbo; vendar pa pri tem ne gre za taktiko, ampak za perspektivo demokratičnega razvoja, ki ima zgodovinski značaj. Za sedaj gre le za uresničenje določenega programa, in tu še ni pogojev za splošno zavezništvo med PSI in KD in za organsko sodelovanje socialistov v novi večini.

Na vprašanje, kakšno bi bilo stališče PSI v primeru, da bi CGIL sklenila boriti se proti levemu centru, je Nenni dejal, da je «faza sindikata — prenosni jermen» neke stranke ali strank v likvidaciji; «če bo nova večina uresničila to, kar se je obvezala storiti, niti ulica niti sindikati ne bodo prekoračili tega, kar je njihova naravna vloga pritiskanja in spodbujanja; v ostalem je absurdno misliti na množično akcijo proti tistemu, ki bi resno, ponavljam resno začel z radikalnimi reformami, ki jih vsebuje program nove vlade».

Na vprašanje, kakšno bi bilo stališče PSI v primeru, da bi se nenadno zaostril mednarodni položaj, Nenni pravi, da nič ne napoveduje v tem trenutku take napetosti in da moramo «napraviti vse, kar je v naših močeh, da bi podprli razvoj pomirjenja svetovne politike, in to je moč storiti tudi znotraj blokov». «Kar zahtevamo, je zunanja politika, ki naj ne temelji na ideoloških in manikejskih strahovih 'dobrega' in 'zlega', upoštevajoč pri tem koristi miru, ne pa koristi velesile. Na srečo to ni le možno, ampak je v nekem smislu obvezno».

Na vprašanje, kdaj bo PSI smatral, da so dozoreli pogoji za vstop socialistov v vlado, je Nenni dejal: «Ni druge etape, če nismo prej zaključili prve etape. Dežela in parlament imata na ramah mnogo dela, preden pride na vrsto druga etapa. Če bi izkušnja, ki smo jo pravkar začeli, propadla, bi se vrnili precej nazaj. Z naše strani bomo storili kar je odvisno od nas, da bi uspela. Splošne politične volitve spomladi l. 1963 bodo pokazale komu gre zaupanje volivcev za nadaljnjo fazo razvoja in obnove».

Vlada avtonomne dežele Tridentinsko - Gornje Poadižje je v krizi, ker so socialdemokrati podali ostavko in zahtevajo, da se sestavi nova vlada, ki bo «tudi na ravni dežele odražala novo stanje v osrednji vladi»; skratka: PSDI zahteva, da se tudi v tej deželi sestavi vlada levega centra.

Do podobnih upravnih odborov bo prišlo tudi na pokrajinah v Rimu in Milanu, kjer se vrše ustrezna pogajanja med štirimi strankami (KD, PSDI, PRI in PSI).

A. P.

—«—

Tito v Beogradu

BEOGRAD, 26. — Predsednik republike maršal Tito, ki je v soboto opoldne na poti iz Egipta v domovino prispel v pristanišče Ploče, je po potovanju skozi Hercegovino in Bosno, kjer je bil povsod navdušeno pozdravljen, prispel sinoči z vlakom v Beograd. Na železniški postaji so predsednika republike in njegovo soprogo pozdravili predsednik zvezne skupščine Petar Stambolić, podpredsedniki Edvard Kardelj, Aleksander Rankovič, Mijalko Todorović, armijski general Ivan Gošnjak, državni tajnik Koča Popovič ter številni drugi člani zveznega in republiškega izvršnega sveta.

—«—

KAIRO, 26. — V Gazi so odkrili novo vohunsko organizacijo, ki je vohunila za Izrael. Aretirali so 4 moške, ki so vsi arabski begunci iz Palestine. Obtoženi so, da so dajali Izraelu informacije o premikih čet ZAR v Gazi.

V Kairu so objavili tudi obtožnico proti članom izraelske vohunske mreže, ki so jo odkrili nedavno. Proces se bo začel v kratkem pred sodiščem za varnost države.

Ameriški in britanski odgovor Hruščevu glede razorožitve

Kennedy in Mac Millan ponavljata predlog za sestanek zunanjih ministrov v Ženevi

Kennedy predlaga, naj bi se predsedniki vlad sestali nekaj pred 1. junijem, Mac Millan pa meni, da bi se lahko sestali en mesec po začetku ženevske konference

MOSKVA, 26. — Angleški poslanik v Moskvi je izročil danes v sovjetskem zunanjem ministrstvu Mac Millanov odgovor na zadnje pismo Hruščeva. Včeraj je bil izročen odgovor Kennedyja.

V svojem odgovoru pravi Mac Millan med drugim: «Kakor sem vam že sporočil v svojem pismu od 14. februarja, sem pripravljen udeležiti se osebno teh pogajanj, ko bo očito, da bi navzočnost predsednikov vlad lahko bila pozitivna.

V dveh primerih bi ta navzočnost lahko bila koristna. 1. V primeru, da bi konferenca pripeljala do zadovoljivih in jasnih rezultatov, in v tem primeru bi sestanek predsednikov vlad koristil utrditvi doseženih rezultatov in novemu koraku k sporazumu. 2. Če bi prišlo do važnih in ostrih nesoglasij, ki bi ovirala novo napredovanje, bi se morali predsedniki vlad morda sestati z namenom, da skušajo spraviti pogajanja iz slepe ulice.»

«Zdi se mi, nadaljuje Mac Millan, da bi eno ali drugo tako stanje utegnilo nastati prav kmalu po začetku dela odbora, toda ne prej, dokler ne bi bilo stališče vseh udeleženih vlad jasno obrazloženo. Šele ko bodo obrazložena glavna vprašanja nesoglasij, bomo gotovi, na katere točke bomo morali osredotočiti naše napore.»

Mac Millan nadaljuje: «Ko sem večkrat prebral vaše pismo, sem se prepričal, da brez podrobne diskusije o zelo zapletenih vprašanjih se naša nesoglasja ne bodo jasno izoblikovala. To je prvi bistveni pogoj za njih rešitev. Zato upam, da vas bom lahko prepričal, da je najboljši način, začeti pripravljalne razgovore med zunanjimi ministri prizadetih vlad in prepustiti sestanek med predsedniki vlad za primere, ki sem jih obrazložil. S tem v zvezi bi vas hotel prositi, da z naklonjenostjo spet proučite naš predlog, na katerega niste neposredno odgovorili, in na podlagi katerega bi se morali zunanji ministri ZDA, Velike Britanije in SZ sestati nekaj dni pred začetkom konference. To bi jim omogočilo, da pregledajo sektor, na katerem imajo tri države posebno odgovornost, to je celotnost jedrskega vprašanja.

Na koncu pravi Mac Millan: «Znova želim izraziti upanje glede življenjskega vprašanja razorožitve, ki je tako važno za prihodnost človeštva, da bomo našo nalogo lahko začeli v praktičnem duhu, ker prav to človeštvo pričakuje od nas. V tem duhu sva predsednik Kennedy in jaz pripravila načrt in upam, da ga boste s tega stališča spet proučili. Vsekakor ponavljam, da sem pripravljen osebno udeležiti se konference ob primernem trenutku.»

Predsednik Kennedy pa pravi v svojem odgovoru, ki je bil izročen včeraj, da upa, da bo moč organizirati konferenco najvišjih predstavnikov v zvezi z razorožitvijo pred 1. junijem. Kennedy vztraja, da je treba «prej primerno napredovati na konferenci za razorožitev, ki se bo začela 14. marca v Ženevi». Tega sestanka bi se morali udeležiti zunanji ministri in ne predsedniki vlad, kakor predlaga Hruščev.

[illegible] konferenca, ki bi se [illegible] s sestankom na vrhu, pripomnja Kennedy, bi načela to vprašanje z zgrešene strani.» Predsednik vztraja, da bi se morali prej sestati zunanji ministri, in upa, da bi na podlagi poteka konference in na podlagi mednarodnega razvoja «lahko bilo koristno upoštevati osebno udeležbo predsednikov vlad pred 1 junijem». Do 1. junija bi morala namreč ženevska konferenca poročati Združenim narodom o svojem delu.

Predstavnik Foreingn Officea je v Londonu poudaril, da sta Kennedyjevo in Mac Millanovo pismo «praktično enaki, kar se tiče vsebine». Mac Millan pa ne omenja izrecno, da bi se konferenca na vrhu lahko začela pred 1. junijem, kakor predlaga Kennedy. Vendar pa je Mac Millan mnenja, da bi se lahko en mesec po začetku konference pokazala koristnost navzočnosti predsednikov vlad. «Zunanji ministri treh držav, je pripomnil predstavnik — če se bo sovjetska vlada strinjala glede njihovega sestanka pred začetkom konference — se ne bi omejil na proučevanje samo razorožitvenega vprašanja, temveč bi lahko obravnavali tudi druga vprašanja.

Dalje je predstavnik izjavil, da je britanska vlada od vsega začetka sporočila svoje stališče ostalim zahodnim vladam, ki so članice odbora osemnajstih, in državam članicam NATO. Britanska vlada se je posvetovala tudi z drugimi nevtralnimi državami, ki so članice odbora. Prav tako so bile o zadevi obveščene vse države članice Commonwealtha.

Predstavnik je nato izjavil, da ni bilo še rešeno vprašanje, ali naj bi se vsi predsedniki vlad držav članic odbora udeležili morebitne konference na vrhu glede razorožitve. Dodal je tudi, da ni bilo nobenih nesoglasij med Mac Millanom in Kennedyjem glede odgovora Hruščeva.

Laburistični voditelj Gaitskell, ki se je vrnil z devetdnevnega obiska v Washingtonu in na karibskem področju, je izjavil, da je prepričan, da, če bi ZDA sklenile obnoviti jedrske poizkuse v atmosferi, se bodo naslanjale izključno na vojaške potrebe in jih pri tem ne bodo vodile ideje represalij ali prestiža. Pripomnil je, da je Sovjetska zveza napredovala, kar se tiče protiraketnih izstrelkov.

Gaitskell je izjavil, da se Kennedy ni še dokončno odločil glede obnovitve jedrskih poizkusov v atmosferi, in je pripomnil: «Sovjetski poizkusi so ustvarili položaj, v katerem bi bilo za Zahod nevarno, če bi ostal neaktiven, medtem ko Sovjetska zveza lahko izvrši svoje poizkuse vsakikrat, ko se ji to zdi koristno.» Dalje je Gaitskell izjavil, da je bil Kennedy razočaran nad svojim sestankom s Hruščevom na Dunaju, vendar pa bi bil pripravljen udeležiti se «nove majhne konference na vrhu ob primernem trenutku».

Uspeh protikolonialnih sil na zasedanju skupščine OZN

Solidarnost protikolonialnih sil na svetu in v OZN se vedno bolj krepi

NEW YORK, 26. — Stalni predstavnik Jugoslavije pri OZN Miša Pavičević je izjavil, da je močan pritisk protikolonialnih sil, posebno azijskih in afriških držav, omogočil, da so na drugem delu 16. zasedanja skupščine sprejeli važne odločitve o Angoli, Južni Rodeziji in Ruanda-Urundiju.

Ko je v intervjuju z dopisnikom Tanjuga ocenjeval drugi del zasedanja skupščine, ki je trajal od 15. januarja do 23. februarja, je Pavičević izjavil, da so v tem delu zasedanja prevladovala kolonialna vprašanja in da so po zaslugi odločnega stališča protikolonialnih sil sprejeli važne resolucije, ki pomenijo važne korake v boju za uresničitev deklaracije o likvidaciji kolonializma.

«Že 15. zasedanje skupščine, je dejal Pavičević, je začelo novo obdobje v kolonialnem vprašanju s sprejemom resolucije o dodelitvi neodvisnosti kolonialnim ozemljem in narodom. V prvem delu 16. zasedanja so sprejeli resolucijo o uresničitvi te dekleracije, v začetku drugega dela zasedanja pa je predsednik skupščine imenoval poseben odbor 17 članov, med katerimi je tudi Jugoslavija, ki bo moral proučiti konkretne kolonialne probleme in podati ustrezne predloge na 17. zasedanju skupščine, ki se bo začelo septembra letos.»

Pavičević je nadalje poudaril, da sprejete resolucije o Angoli, Južni Rodeziji in Ruandi-Urundiju «nedvomno pomenijo novo zmago protikolonialnih sil in močan prispevek k procesu dekolonizacije, predvsem na afriški celini, ne glede na to, koliko so bile nekatere od teh resolucij rezultat kompromisa znotraj protikolonialnih grupacij v OZN.

Ko je poudaril, sta bili deklaracija o dodelitvi neodvisnosti kolonialnim ozemljem in resolucija o njenem izvajanju sprejeti skoraj soglasno, da ni niti ena država glasovala proti in da so celo nekatere kolonialne sile glasovale za, medtem ko so se druge vzdržale, je Pavičević dejal, da to priča o nepopularnosti nasprotovanja takim načelnim odločitvam. Toda, je dodal Pavičević, resolucije Združenih narodov o konkretnih kolonialnih vprašanjih je često mogoče uresničevati le v nasprotovanju s kolonialnimi silami, ki jih neredko podpirajo njihovi blokovski zavezniki, kot se je to na primer zgodilo v Južni Rodeziji, kjer niso samo kolonialne sile in njihovi zavezniki, ampak tudi vsi «nevtralci» v Zahodni Evropi, razen Irske, nasprotovali zahtevam protikolonialne večine.

Dejstvo je, je nadaljeval Pavičević, da se solidarnost protikolonialnih sil v svetu in tudi v Združenih narodih krepi iz dneva v dan. Narašča tudi njihova odločenost, da je treba čimprej likvidirati kolonialno zasužnjevanje in vse ostanke kolonialne odvisnosti.

—«—

«Svet brez bomb»

ZAGREB, 26. — Pripravljalna konferenca za skupščino «*Svet brez bomb*», ki bo letos v Akri, je nadaljevala danes v Zagrebu delo v petih ločenih komisijah, v katerih so razpravljali o raznih vprašanjih, ki se nanašajo na mir na svetu in na borbo proti jedrski oborožitvi. Udeleženci konference so, kot poročajo, že pripravili več dokumentov, ki bodo služili za podlago skupnega poročila, ki bo objavljeno tri dni po končani konferenci istočasno v Zagrebu, Akri, Frankfurtu, Londonu in ZDA.

Letalski napad v Sajgonu na palačo predsednika Diema

Desno krilo palače je bilo porušeno - Več ranjenih

SAJGON, 27. — Okoli polnoči po srednjeevropskem času so letala ameriškega izvora bombardirala in obstreljevala palačo predsednika Diema v Sajgonu. Ne ve se, ali so bili Diem in člani njegove družine ranjeni. Desno krilo palače je bilo porušeno. Palača je gorela še eno uro po bombardiranju. Pri bombardiranju so sodelovala tri letala ali štiri. Letala so letela zelo nizko nad palačo, ki so jo tudi obstreljevala. Protiletalsko topništvo oddelkov, ki so zvesti Diemu, je stopilo v akcijo, in zdi se, da je bilo eno letalo zadeto.

Bombardiranje se je začelo ob 7,20 po krajevnem času kar pomeni ob 0,20 po srednjeevropskem času. Končalo se je ob 7,45 (po krajevnem času 27. februarja).

Kmalu zatem so prišli gasilci, ki so začeli gasiti požar, okoli palače pa so zavzeli položaje tanki in oklepni avtomobili. V mestu so se eno uro po bombardiranju slišali streli. Iz palače so videli odpeljati kamion. Zdi se, da je odpeljal ranjence. Okoli 8. ure je še eno letalo letelo nad palačo, verjetno da ugotovi uspeh bombardiranja.

Ngo Dinh Diem

Topništvo je takoj stopilo v akcijo, toda letalo se je naglo oddaljilo.

Do sedaj ni bilo mogoče zvedeti, od kod so prišla letala. Vsekakor gre za akcijo uporniških enot, ki že dolgo časa vodijo gverilsko vojno proti zatiralnemu režimu Diema, ki ga vsestransko podpirajo ZDA.

—«—

Jemeljanov se vrne na Dunaj

DUNAJ, 26. — V poučenih krogih javljajo, da bo profesor Jemeljanov zastopal Sovjetsko zvezo na sestanku predsedstva mednarodne agencije za atomsko energijo na Dunaju. Povratek Jemeljanova na Dunaj potrjuje po mnenju opazovalcev, da se Molotov ne bo več vrnil na Dunaj kot stalni delegat v omenjeni agenciji. Do sedaj se je namreč Molotov vedno udeležil sej predsedstva namesto Jemeljanova.

DANES

Bolj kot vprašanje, ali bodo sovražnosti v Alžiriji ustavljene čez pet ali deset dni, skrbi ves miroljubni svet — zlasti pa bi moralo to skrbeti francosko državo — kako preprečiti blaznost pobijanja, ki se je polastila Francozov v Alžiriji ob blagohotnem gledanju francoskih vojakov in žandarjev, kar dokazuje, kako nesposobna je francoska vlada, da bi nadzorovala svojo vojsko in uresničila svoje sklepe. Včeraj so v eni sami uri zločinci ubili na alžirskih ulicah deset Alžircev, kar pomeni, da streljajo tako rekoč na vsakega Alžirca, ki ga srečajo. Sinoči je bilo ubitih do 20. ure zvečer kar dvajset ljudi — vsako uro eden. Fašistična OAS je že ukazala, da mora francosko prebivalstvo stavkati 24 ur takoj po napovedi ustavitve sovražnosti. Atentati se množijo tudi v Parizu. Medtem pa Narodni svet alžirske revolucije v Tripolisu še vedno nenehno zaseda, saj mora natančno in skrbno obravnati 400 tipkanih strani dokumentov o doseženem sporazumu in pripraviti dokončno fazo pogajanj, tako da bo zaključil delo morda šele danes zvečer.

Včeraj je bilo končno objavljeno besedilo odgovora Kennedyja in Mac Millana Hruščevu glede marčne razorožitvene konference. Ceprav je predstavnik britanskega zunanjega ministrstva tako zelo poudarjal, da sta oba odgovora «praktično enaka,» je kljub temu med njima bistvena razlika — v določenem smislu: Mac Millan dopušča možnost udeležbe najvišjih predstavnikov tudi v prvi fazi konference, če bi prišlo na njej do resnih težav, medtem ko jo Kennedy hoče šele nekaj pred 1. junijem, ko bi morala ženevska konferenca o svojem delu poročati OZN. Da je med dogovori med obema prišlo do resne razlike, dokazuje tudi Mac Millanov telefonski razgovor s Kennedyjem pred sestavo odgovora, o čemer je svetovni tisk obširno poročal. Vsekakor je Mac Millan dejansko bliže mnenju Hruščeva in se je baje hotel postaviti tudi v vlogo nekakega posredovalca. Naj bo kakor koli že: važno je, da se ne glede na raven konference pokaže na njej resnično dobra volja, da se po 14 letih (ki jim v svojem zadnjem pismu omenja Hruščev), kopičenja zapiskov, resolucij in predlogov, končno v resnici začne tista konkretna faza pogajanj, da važno vprašanje, kakršno je razorožitev, premakne z mrtve točke.

Pri vsem tem bi ugodno vplival Kennedyjev sklep, da vlada ZDA ne bo obnovila jedrskih poizkusov v atmosferi. Ameriški predsednik se glede tega namreč še ni dokončno odločil, kot je povedal laburistični voditelj Gaitskell, ki ga je pred dvema dnevoma obiskal.

ENERGETIKA VESOLJA

Vesolje z velikansko raznoličnostjo svojih pojavov in procesov, ki še zdaleč niso proučeni, je prenehalo biti predmet čistega znanstvenega spoznavanja, kakor sta ga do sedaj gojili astronomija in astrofizika. Začenja mogočno prehajati v sfero praktične dejavnosti človeštva. O tem kar neovrgljivo pričajo svetovnozgodovinski uspehi SZ v osvajanju vesolja.

Eden izmed pomembnejših problemov te znanstvene panoge je «energetika» kozmičnih procesov. Sodobna vesoljska fizika si je zastavila nalogo odkriti bistvo procesov, ki povzročajo izredno močno izločanje energije v raznih vesoljskih objektih, kakor so Sonce, zvezde, jedra gigantskih zvezdnih sistemov - galaksij. Tako je na primer znano, da bi mogla toplotna energija, ki jo izloča Sonce v vsaki sekundi, raztopiti in potem še «zavreti» tolikšno količino ledu, da bi lahko obdala zemeljsko kroglo z več kot 1000 kilometrov debelo plastjo! Do sedaj je bilo izkoriščanje te energije povsem neznatno. Očitno je, da bi obvladanje te energije z nje «zbiranjem» prineslo človeku velikansko korist.

Toda Sonce še zdaleč ni najmočnejši izvor energije. Poznamo zvezde, ki izločajo tisočkrat več energije kot naše nebesno telo.

Dolgo časa se ni posrečilo rešiti uganko vesoljske energetike, dokler ni bila postavljena podmena, da gre pri izločanju energije v bistvu za termonuklearne reakcije, ki morajo nujno nastajati v razbeljeni, po svoji osnovi vodikovi masi zvezde in da se je tako ohranjuje njeno segrevanje na isti stanovitni višini. Tako se je približno pred petindvajsetimi leti razvilo pojmovanje, da so zvezde velikanski termonuklearni reaktorji, ki se sami upravljajo in vzdržujejo.

Odkritje ene izmed skrivnosti vesolja je dalo podlago prizadevanju fizikov, da bi si pridobili možnost usmerjanja teh termonuklearnih reakcij. Zgraditev termonuklearnih reaktorjev, ki bi to vodili, je ena najpomembnejših nalog, kar jih je novi program Partije zastavil naši znanosti in tehniki. Navedeni primer kaže, kako je na prvi pogled abstrakten problem vesoljske fizike naposled stimuliral razvoj pomembnih pojmovanj sodobne fizike, katerih uporaba v znanstveni praksi bo odkrila nove, neomejene možnosti pridobivanja energije za blagor človeka.

Astrofiziki so hkrati z zvezdami, pri katerih je izločanje energije združeno s segrevanjem in ki ostaja na isti ravni, že zdavnaj odkrili zvezde, ki je zanje značilno, da se njihovo energijsko izločanje močno spreminja. To so tako imenovane nestacionarne zvezde; te zaradi cele vrste čudovitih lastnosti, ki so jim dane, vzbujajo v zadnjem času posebno pozornost znanstvenikov. Stvar je v tem, da nekatere tako imenovane usihajoče zvezde-spremljevalke v periodi izbruhov, ki se dogajajo na njih, povečujejo oddajo energije v vesoljski prostor in sicer tisoč, desettisočkratno, to pa v tako kratkem času, da dobiva ves pojav značaj velikanske eksplozije.

Akademik V.A. Ambarzumjan, ki je proučeval fizikalne posebnosti teh sprememb pri zvezdah, je prvi posvetil svojo pozornost temu, da utegnejo tičati v osnovi tega dogajanja netoplotni procesi, taki, ki so na primer združeni z zgoščevanjem zvezde. Pri nekaterih zvezdah, ki so dobile naziv novih ali supernovih, so posledice takih izbruhov kar katastrofalne in pripeljejo do tega, da se vzdignejo iz njih velikanski bleščeči se oblaki. Raziskovanja drugih sovjetskih učenjakov, med njimi V. L. Ginzburga in I. S. Šklovskega, so dala podlago mnenju da, podobne izbruhe na zvezdah spremlja tudi izločanje delčkov visokih energij — kozmičnih žarkov, posebej pa nastajajo pri tem tako imenovani relativistični elektroni. Po vsem tem so take zvezde tudi mogočni izvori izločajočih se radijskih valov. Potemtakem se v tem primeru srečujemo z zelo močno, a kratkotrajno generacijo atomske energije. Pri nekaterih zvezdah bi mogli silo naglega energijskega izločanja primerjati s položajem, ki bi nastal, če bi na površini zvezde ob istem času eksplodirala na vsakem četvornem kilometru atomska bomba z močjo milijona megaton.

Kakšni fizikalni procesi tiče v osnovi tako velikanskega energijskega izločanja? To vprašanje vsebuje enega najpomembnejših problemov, ki nam jih zastavlja vesoljska fizika.

Za razumevanje takih procesov so nam mnogo dala raziskovanja Sonca. Čeprav sodi med «mirne» zvezde, ki ne spreminjajo svojega oddajanja energije v vesoljski prostor, nastajajo, na površini Sonca kdaj pa kdaj izbruhi. To pa so zelo burni procesi.

Izbruhi na Soncu izzivajo — kot je že znano — na Zemlji troje različnih fizikalnih pojavov, ki imajo neposreden odnos do naše praktične dejavnosti. Prvi tak pojav je v tem, da se izloča ob izbruhih kratkovalovno (rentgensko in ultravijoličasto) žarkovje. To povzroča krepkejšo ionizacijo v ionosferi, ta pa se kaže v tem, da se včasih prekinejo radijske zveze na kratkih valovih in oslabijo kozmični radijski šumi. Drugi tip teh pojavov je združen s tem, da ob izbruhu na Soncu planejo v medplanetarni prostor celi snopi delcev in se s hitrostjo 1000 kilometrov in še več na sekundo širijo po njem, s tem pa povzročajo polarni sij in magnetne nevihte, karakteristično kolebanje magnetnega polja Zemlje, ko nagli delci prodirajo v njeno atmosfero. Naposled pa močno izločanje radijskih valov, kakor nastaja ob izbruhih na Soncu, pripelje marsikateri krat do motenj v delovanju radijskih lokatorjev, do izgube lokacijske «vidnosti». Prav v zvezi s temi motnjami so odkrili, da vesoljska telesa izločajo radijske valove — in to odkritje je prineslo novo panogo zvezdoznanstva — radijsko astronomijo.

Ob zelo močnih izbruhih na Soncu silno narastejo snopi kozmičnega žarkovja in padajo na Zemljo: to tudi kaže, da se tvorijo ob takih izpuhih delci z zelo močno energijo — do 100 milijard elektronvoltov. Delcev s tolikšno energijo se ni posrečilo pridobiti celo v najmočnejših pospeševalnikih.

Novi dragoceni podatki o izbruhih na Soncu so bili pridobljeni ob pomoči umetnih satelitov (sputnikov) Zemlje, geofizikalnih raket in balonov. Pokazalo se je, da ob takih izbruhih izžarevajo rentgenski žarki in protoni z energijo do 100 milijonov elektronvoltov. Z vdorom teh protonov v zemeljsko atmosfero se je posrečilo razložiti zanimiv in ne ravno redek pojav vsrkavanja radijskih valov na zemeljskih tečajih. Po drugi strani pa se je pokazalo, da protoni, ki jih vržejo v vesoljski prostor izbruhi na Soncu, pomenijo resno radiacijsko nevarnost pri vesoljskih poletih človeka in drugih živih organizmov.

Na ta način — čeprav se pri takih izbruhih ne spreminja splošno energijsko izločanje Sonca (ali se povečuje zgolj za majhne ulomke odstotka) — se sistem izločanja ob izbruhih radikalno razločuje od toplotnega sevanja Sonca in mimo tega se tvorijo delki v kar najširšem diapazonu energij — od nekaj kilovoltov tja do energije kozmičnega žarkovja. Po energiji svojega «trdega» izžarevanja (rentgenski žarki in delci visokih energij) so nekateri izbruhi na Soncu ekvivalentni energijskemu izžarevanju, ki bi nastalo, če bi hkrati eksplodirale na vsej ploskvi, ki jo zajema izbruh, bombe z močjo od 30 do 100 tisoč megaton.

Kakor vidimo, ima proučevanje fizikalnih procesov, ki nastajajo v zvezi z izbruhi na Soncu in zvezdah, ne samo teoretičen, marveč tudi važen praktičen pomen za našo vsakdanjo dejavnost. Zakaj od pravilnega razumevanja pogojev, ob katerih nastajajo izbruhi na Soncu, so odvisni ukrepi, ki jih je treba izvesti, če naj se zavarujemo pred škodljivimi posledicami. Največ in najbolj vsestransko delujejo v tej smeri krimski astrofizikalni observatorij Akademije znanosti ZSSR, nadalje pulkovski astronomski observatorij in drugi znanstveno raziskovalni inštituti. Posebna pozornost je posvečena proučevanju sončnega spektra, ki nam daje dragocene informacije o atomskih procesih, o kemijskem sistemu, o temperaturi in pritisku plinov na Soncu. Spektrum nam omogoča izmeriti magnetna polja na Soncu in zasledovati njihovo spreminjanje. Tako je na primer veliko delo dešifriranja spektrov sončnih izbruhov in magnetnih polj, ki so združena z njimi, delo, opravljeno v krimskem astrofizikalnem observatoriju, pripeljalo k sklepu, da izbruhi — te svojevrstne eksplozije, nastajajo zato, ker se naglo strnejo magnetna polja, zaradi tega se kratkotrajno segreje, sicer ne v velikem obsegu, sončni plin, to pa do zelo visokih temperatur — okrog 30 milijonov stopinj. Z drugimi besedami: v sami osnovi pojavljanja sočnih izbruhov je torej proces pretvarjanja energije sončnega magnetnega polja v toplotno energijo. Takšno naglo segretje povzroča, da se začenjajo izločati rentgenski žarki in delci močne energije — drobci termonuklearnih reakcij. Ti delci, ki jih pospešujejo magnetna polja na Soncu, dosežejo energijo kozmičnega žarkovja. Proces zgoščevanja pa hkrati povzroča tudi to, da se z veliko hitrostjo širi v vesoljski prostor sončni plin.

Specifičnost vesoljskih procesov je ta, da potekajo v velikanskem obsegu. Zato jih je prenekikrat pač težko izvesti v pogojih, kakor jih nudijo laboratoriji. Če bi, postavimo, hoteli izvesti proces, kot nastaja ob izbruhih na Soncu, bi verjetno morali narediti magnetno polje z napetostjo okrog milijona erstedov, česar pa ne bi mogli doseči. Ni pa dvoma, da se dajo tudi v laboratorijskih pogojih izvesti nekateri kozmični procesi, katerih posledica bi bilo izredno močno izločanje energije, a to bi utegnilo imeti kar revolucionarno vlogo v energetiki prihodnosti.

Najširše možnosti, ki jih odpira razvoju znanosti program naše Partije, nam dopuščajo, da lahko že sedaj govorimo: V ne preveč oddaljeni prihodnosti bodo tudi vesoljski procesi postavljeni v službo prihajajoče komunistične družbe.

A. SEVERNYJ
Dopisni član Akademije znanosti ZSSR, ravnatelj Krimskega astrofizikalnega obsevatorija.

Prevedel **B. B.**

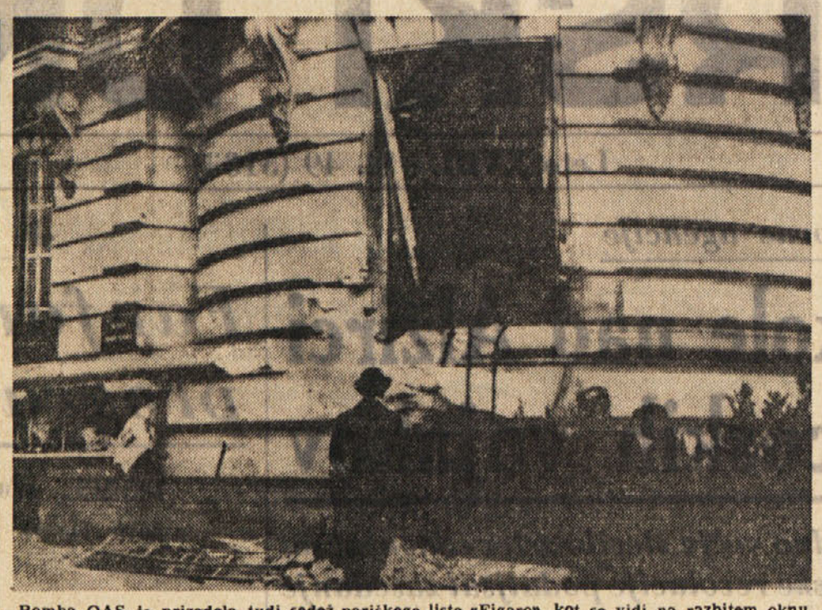

Bomba OAS je prizadela tudi sedež pariškega lista «Figaro», kot se vidi na razbitem oknu

Vrhovno sodišče v ZDA prepovedalo rasno ločitev na prevoznih sredstvih

WASHINGTON, 26. — Vrhovno sodišče ZDA je danes soglasno odločilo, da nobena država unije ne more uvesti rasne segregacije na prevoznih sredstvih, naj bo v notranjosti posamezne države ali pa na potovanjih med državami. To vprašanje, ki je že bilo rešeno s prejšnjimi zadevnimi odločitvami sodišča, ne more biti več predmet za priziv, je izjavilo sodišče.

Nato je dalo sodišče navodila sodišču Misisipija, naj odloči glede prizivov, ki so jih predložili črni «potniki svobode», aretirani in zaprti v Jacksonu lansko leto, ker so vstopili v čakalnice avtomobilskih družb, ki so bile rezervirane samo za bele.

Triumfalen sprejem astronavta v Washingtonu

John Glenn najprej v Beli hiši nato pa govori v parlamentu

Pozneje častni gost na kosilu, ki ga je na državnem tajništvu priredil podpredsednik Johnson ter ravnatelj NASA Webb
Župan iz Sanrema je povabil Glenna na oddih

WASHINGTON, 26. — Predsednik Kennedy ter kozmonavt podpolkovnik John Glenn sta z letalom odpotovala iz Palm Beacha v Washington. Glenn je z ženo in otrokoma malo prej prispel iz Key Westa. Letalo s Kennedyjem in Glennom je pristalo na letalskem oporišču Andrews pri Washingtonu.

Zaradi gostega dežja nad Washingtonom slovesna ceremonija sprejema ni mogla biti na prostem. V nekem velikem hangarju na letališču sta predsednik in kozmonavt poslušala državno himno. Potovanje s helikopterjem iz Andrewsa do Bele hiše je bilo črtano s sporeda zaradi slabega vremena. Tako sta se Kennedy in Glenn odpeljala proti prestolnici (25 km) na avtomobilu s streho iz prozornega plexiglasa.

Med dežjem, ki je kar naprej lil, sta proti poldnevu prispela Kennedy in Glenn v Belo hišo. Glenn je izstopil iz avtomobila s smehom; sledili so mu žena Annie in otroka David in Lynn. Na sprejemu v Beli hiši je bil tudi podpredsednik ZDA, številni ministri in mnogo drugih osebnosti. Voditelji washingtonske občine so izročili Glennu ključe mesta. Glenn se je nato poslovil od predsednika ter stopil v predsednikovo limuzino. V odkritem avtomobilu so se odpeljali Glenn in podpredsednik ter Glennova žena in otroka. Kljub mrzlemu dežju je bil Glenn gologlav.

Sodijo, da se je zbralo na Pennsylvania Avenue kakih 200.000 do 300.000 ljudi, ki so pozdravljali Glenna, ki je sedel na naslanjaču v avtomobilu, medtem ko je podpredsednik sedel kar na sedežu in ni nikoli z zamahom roke odzdravljal množici; prepustil je vse pozdravljenje Glennu.

Velika dvorana predstavniške zbornice je bila natrpana v vseh prostorih, ko sta prispela Glenn in podpredsednik Johnson. Kozmonavta je sprejel brezkončen aplavz. Speaker Mc Cormack je predstavil Glenna kot «močnega in pogumnega Američana, ki je povzdignil slavo in ugled svoje dežele». Glenn je tudi govoril ter se ginjen zahvalil vsem, ki so omogočili njegov polet. Na koncu je dejal, da bodo popolne informacije vesoljskega poleta objavljene, ko bodo preverjene in potrjene. «To je gotovo v nasprotju s podobnimi programi v drugih delih sveta ter še posebej kaže na miroljuben namen našega programa,» je zaključil Glenn.

Po govoru v kongresu je bil Glenn častni gost na kosilu, ki ga je v državnem tajništvu priredil podpredsednik Lyndon Johnson ter ravnatelj NASA James Webb. Navzoči so bili tudi ostali kozmonavti. Ni pa bil navzoč noben časnikar.

V nasprotju s tem, kar je bilo prej sporočeno, Glenn ne bo imel tiskovne konference v Washingtonu, pač pa bo samo prisostvoval tehnični konferenci NASA, ki bo za zaprtimi vrati.

SANREMO, 26. — Odvetnik Franco Fusaro, župan Sanrema, je poslal Glennu vabilo, naj pride s svojo družino na oddih v Sanremo, ko bo utegnil. Ameriško veleposlaništvo v Rimu, ki je bilo telefonsko obveščeno o brzojavnem vabilu Glennu, se je že vnaprej zahvalilo za vabilo v Glennovem imenu.

—«»—

Gibanje brezposelnosti

RIM, 26. — V seznamih brezposelnih je bilo konec decembra 1961 vpisanih po podatkih ministrstva za delo skupaj za I. in II. razred 1.484.360 oseb, kar pomeni v primeri s prejšnjim mesecem povišek za 116.547 ali 8,52 odstotka. V primerjavi z istim mesecem preteklega leta se je število vpisanih znižalo za 123.432 ali 7,68 odstotka. Povišek v mesecu decembru se nanaša samo na I. razred (vpisani, ki so že delali), medtem ko se je število vpisanih v II. razred (mlajši od 21 let in druge osebe, ki iščejo prve zaposlitve ali ki so prišle iz vojske) še zmanjšalo.

Povišanje vpisanih se je najbolj poznalo v sektorjih, ki najbolj občutijo neugodne vremenske razmere prav v zimskem času. Zmanjšanje števila brezposelnih pa so zabeležili med zaposlenimi v poklicih, ki imajo opravka s prodajo, hoteli in menzami, prireditvami, varstvom in skrbništvom, kakor tudi med vodilnim osebjem, uradniki in nižjimi uslužbenci.

—«»—

Kapucin obtožen zaradi tatvine slik

SPOLETO, 26. — Policija je zaključila preiskavo ter prijavila sodnim oblastem starinarja Adelma Belardija iz Perugie ter kapucina in bolniškega kaplana Emilia Domenica Borija. Ta dva sta obtožena tatvine treh velikih slik in raznih drugih predmetov v cerkvi, ki je priključena bolnišnici. Gre za vrednost več milijonov lir, toda kapucin je pripomogel, da so slike odšle k starinarju za zelo skromno nagrado: 40.000 lir.

Močno poslabšanje vremena po skoraj vsej Evropi

Mnogo snega po Italiji V Britaniji oster mraz

Prvič je letos zapadel sneg tudi na gričih okrog Nice
V Hamburgu bojazen pred novimi poplavami

MILAN, 26. — Ves dan je snežilo v mestu in okolici. Medtem ko se v mestu sneg ni prijel, je v periferiji nastala tanka plast snega, ki dela precejšnje težave pri prometu. Temperatura je bila ves dan okrog ničle, od minus 0.4 zjutraj do 1.5 nad ničlo ob 14. uri.

Iz raznih krajev poročajo, da je snežna plast že precej debela, posebno seveda v višjih krajih. Tako je bilo pozno zvečer v Bologni 10 cm snega v mestu in okolici. Toda v višinah ga je po 40 cm — na Monghidoru, ali celo 70 cm — na Cerretu, ponekod pa tudi več.

Gardsko jezero je zaradi vetra zelo razburkano, tako da so ukinili prevoze med veronskim in brescianskim bregom; pač pa še deluje proga v smeri sever-jug.

Tudi v Genovi je padal sneg že zjutraj, proti poldnevu pa je začelo še močneje snežiti. V Benetkah je sneg pobelil strehe hiš, ni se pa prijel na cestah.

PARIZ, 26. — Slabo vreme še naprej prevladuje po Evropi. Sneg in mraz, posledica visokih pritiskov, ki so prišli z arktičnih področij, sta se znova pojavila ter otežkočata zveze v raznih deželah.

Posebno občutijo snežne nevihte Anglija, Škotska in Wales. V Londonu sicer ni debela plast snega, toda temperatura je 4 stopinje pod ničlo. Na cestah je zaradi tega led in nekatere ceste, ki so nekoliko strme, so zaprli. Kljub opozorilom na previdnost je bilo na periferiji Londona vendar mnogo prometnih nesreč.

Veliko nemško pristanišče Hamburg preživlja še vedno težke ure. Zaradi leda so prekinili iskanje kakih 300 oseb, ki so proglašene za izgubljene. Doslej so identificirali 287 žrtev nesreče preteklega tedna, ki je po zadnjih podatkih zahtevala 308 mrtvih. Oblasti so ukrenile vse potrebno za primer možnosti nove poplave. Meteorološke napovedi niso nič kaj optimistične; močni vetrovi s severozahoda bi mogli potisniti valove Labe v trenutku, ko se pričakuje plima. Ob obrežju Baltika pihajo vetrovi s hitrostjo čez 80 km na uro in vode so narasle.

V Franciji je letos prvič snežilo na gričih okrog Nice ter v pokrajini Aix-en-Provence. Na Dofinejskih Alpah divja snežni metež. Sneg in led pa v enaki meri ovirata promet v vzhodni in srednji Franciji.

Takoj po poroki sta Vasco in Giovanna Lesini v Turinu stopila v posebno vozilo AVIS (združenja italijanskih prostovoljnih krvodajalcev) ter dala svojo kri

V Astiju so imeli karneval že v nedeljo. Prva maska z leve je iz Chivassa, druga iz Turina, tretja pa je «Barberina», nova maska iz Astija; njenemu partnerju pa so dali ime «Spumantino»

V Franciji prepovedano razdajati diamante

PARIZ, 26. — Dobra propagandna domislica je naletela na odpor sodnikov pri pariškem prizivnem sodišču. Tako imenovano «operacijo diamanti», ki si jo je izmislila neka angleška družba za proizvodnjo filmov pri lansiranju filma «Operacija Amsterdam», je sodišče označilo za nedovoljeno loterijo ter obsodila francosko predstavnico družbe Alix Boisnard na denarno kazen 500 novih frankov.

Da bi pritegnila pozornost občinstva na film, ki poveličuje akcijo britanskih padalcev, ki so uspeli v zasedenem Amsterdamu kljub straži nacistov polastiti se važnih zalog diamantov, je družba prišla na originalno misel. Vsakemu obiskovalcu filma so dali vrečico, v kateri je bil sintetični diamant brez vrednosti. Obenem pa so objavili, da je v nekaterih vrečicah (v eni na 3.000) pravi diamant v vrednosti 200.000 lir.

Po tej domislici je imel film lep komercialni uspeh v Veliki Britaniji, državah Beneluxa in že tudi v Franciji (tri pariške gospe so že našle pravi diamant), ko je nenadoma posegla vmes policija. Kinematografi so morali prenehati razdeljevati vrečice z diamanti in gospo Boisnard so privedli pred sodišče zaradi prekrška zakona, po katerem je podobna loteriji in zato prepovedana «vsaka občinstvu namenjena dejavnost, ki lahko porodi upanje na zaslužek po slučaju».

V prizivu so odvetniki obrambe — kakor že pred prvostopnim sodiščem — operirali z logiko in humorizmom. «Kar loči našo «operacijo diamanti» od loterije, je to, da vsak gledalec brez izjeme prejme neki dar, skromen ali pa dragocen... Najbolj čuden aspekt vse zadeve pa je v dejstvu, da nam ne bi nihče nič hotel, če bi razdeljevali samo lažne diamante».

Toda ti argumenti sodnikov niso prepričali. Po obsodbi pa je gospa Boisard vložila priziv na kasacijo.

—«»—

PARMA, 26. — To noč se je pripetila na avtostradi prometna nesreča, pri kateri so tri osebe izgubile življenje, četrta pa je v zelo hudem stanju.

Balet iz Skopja je prispel v Cagliari

CAGLIARI, 26. — *Okrog 30 članov baleta Opere iz Skopja je prispelo v Cagliari, kjer bodo sodelovali v operni sezoni. Balet bo sodeloval pri Gluckovi operi «Orfej in Evridika», ki jo bo dirigiral Herbert Albert. Balet iz Skopja pa bo imel še nekaj samostojnih predstav z baleti De Falle, Gounoda in Ponchiellija.*

Andrićeva zbrana dela tudi v slovenščini

BEOGRAD, 26. — *Beograjska «Prosveta», zagrebška «Mladost» in Državna založba Slovenije so sklenile skupno pripraviti in izdati v srbohrvaščini in slovenščini zbrana dela dobitnika Nobelove nagrade, književnika Iva Andrića. Zbrana dela bodo zajela roman «Na Drini most», «Travniško kroniko», «Gospodično», «Prokleto avlijo», novele, eseje, potopise in ostala dela Andrića. Delo bo zbral ob posvetovanju z avtorjem poseben redakcijski odbor.*

Simpozij o človeku v vesolju

BEOGRAD, 26. — Znani jugoslovanski znanstvenik dr. Radoslav Andjus, načelnik fiziološkega inštituta na beograjski univerzi, ki je svetovno znan po svojih delih na področju hipotermije, je bil izvoljen za člana organizacijskega odbora mednarodnega simpozija o «Osnovnih problemih, ki se nanašajo na pogoje obstoja človeka v vesolju» letos v Parizu. Andjus, ki je član mednarodne komisije za astronavtiko, bo na simpoziju predaval o odpornosti proti nizkim temperaturam v pogojih nenormalne atmosfere.

Filmi o odporništvu

Ljudski center za kulturo bo priredil pod pokroviteljstvom italijanske zveze prostovoljcev za svobodo od 13. do 17. marca v Rimu drugi pregled filma o odporništvu. Otvoritveni govor bo imel senator Giorgio Bo, minister za državne udeležbe. V častnem odboru, ki mu predseduje minister Folchi, so med drugimi tudi poslanec Storti, poslanec Simonacci ter poslanec Giorgio Mastino del Rio. V retrospektivnem pregledu bodo na sporedu Rosselinijevi filmi «Rim, odprto mesto», «Paisà» ter «General della Rovere», Loyev «En dan kakor levi», Montaldov «Streljanje na golobe» ter Comencinijev «Vsi domov». Poleg filmov bo na sporedu branje avtorjev odporništva ter debate.

Danes pa je na sporedu v kongresni palači EUR premiera filma «Deset Italijanov za enega Nemca» režiserja Rattija.

Že mnogo prijavljenih za beneško bienalo

Približno štiri mesece še manjka do otvoritve XXXI. mednarodne umetnostne razstave v Benetkah, vendar je za bienalo že sedaj zelo dosti prijav. Čeprav se pričakujejo prijave večje skupine držav, od katerih pa ima večji del lastne paviljone, je doslej že 26 držav, ki so že prijavile svojo udeležbo. Tako so prijavljene: Argentina, Avstrija, Belgija, Brazilija, ČSSR, Danska, Finska, Holandska, Francija, Indija, Iran, Irska, Izrael, Japonska, Jugoslavija (komisar na razstavi bo dr. Boris Vizintin, ravnatelj galerije na Reki), Kanada, Madžarska, Norveška, Poljska, Španija, Švedska, Velika Britanija, ZDA in Zahodna Nemčija. Od teh 26 držav jih ima 21 lastne paviljone v vrtovih S. Elena. Finska, Norveška in Švedska bodo skupno razstavljale v novem paviljonu, ki so si ga zgradile po načrtu arh. Fehna iz Oslo. Druge države bodo našle prostor v centralnem paviljonu. Najbrž ne bodo mogli več sprejeti drugih držav, ki nimajo lastnega paviljona.

Francoska igralka Isabelle Corey je napisala knjigo, v kateri opisuje filmski svet. Knjiga bo verjetno povzročila precej razburjenja

Umrla je Margaret Axon žena igralca Lionella

MILAN, 26. — *Margaret Axon, bivša plesalka v skupini «Bluebell» ter žena igralca Alberta Lionella(je umrla v kliniki «La Madonnina». Imela je trideset let in šele pred mesecem dni je postala mati prvega otroka. V noči od sobote na nedeljo je morala ponovno v bolnišnico in njeno stanje se je hitro slabšalo; vsa prizadevanja zdravnikov je niso mogla rešiti in davi je morala mlada žena umreti. Lionello je v prejšnjih dneh ves čas nastopal pri predstavah Beaumarchaisove komedije «Figarova svatba» v gledališču Manzoni.*

Rezija in Beneška Slovenija onomastično najbolje obdelani

Nova številka revije «Jezik in slovstvo» objavlja na uvodnem mestu nekrolog zagrebškemu univerzitetnemu profesorju, slavistu Stjepanu Ivšiču. V članku Franceta Bezlaja Slovensko imeslovje pa nas posebno zanimajo nekatere ugotovitve. Potem, ko je dejal, da so «za zbiranje imen na terenu potrebni izšolani dialektologi, ki jih imamo, žal, premalo», pravi Bezlaj, da je v zgodovini onomastike edina častna izjema Baudouin de Courtenay, ki je v svojem gradivu iz Rezije in Beneške Slovenije zapustil tudi vestno in filološko natančno sporočena imena». Nadalje zvemo iz tega članka, da pripravlja profesor Milko Kos historični topografski leksikon za nekdanjo Kranjsko in Primorsko z zapisi imen do leta 1500. V članku je še tudi povedano, da je hrvaški romanist Petar Skok, ki si je pridobil svetovni sloves s svojimi študijami o stratigrafiji Dalmacije, umrl med delom na stratigrafiji tržaškega ozemlja.

Reprodukcija pisanske svetilke za velesejem v Oslu

PISA, 26. — *Občina in pokrajinska ustanova za turizem v Pisi bosta darovali mednarodnemu velesejmu v Oslu reprodukcijo slovite svetilke iz stolnice v Pisi; gibanje te svetilke je dalo Galileu Galileiju možnost študija in objave zakona o nihanju; reprodukcija bo iz orehovine. Darilo, ki ga bodo spomladi izročili ustanovi Norges Varamesse — to je državna ustanova, ki organizira vse norveške velesejemske prireditve — bo ostalo stalno v atriju velesejma v Oslu. Reprodukcijo bo izdelal prof. Mario Bertini, kipar iz Pise, ki je že pričel potrebna dela.*

—«»—

WASHINGTON, 26. — *Jacqueline Kennedy, soproga ameriškega predsednika, bo iz zdravstvenih razlogov odpotovala v Indijo 12. marca namesto 4. marca, kot je bilo prej določeno. Tudi je skrajšala svoje bivanje v Indiji na osem dni.*

OBILNIH SEDEM LET ALŽIRSKE OSVOBODILNE VOJNE

Bližnja osvoboditev Alžirije je terjala ogromen krvni davek

Začelo se je 1. novembra 1954 in še prej: maja 1945 - Začetno omalovaževanje Pariza Letaki niso zalegli, niti pol milijona najboljše vojske - Čudna «psihološka vojna»

Nacionalni svet alžirske revolucije, — kot poročajo agencije — je odobril sklepe svoje začasne vlade v zvezi s prenehanjem sovražnosti med francosko vojsko in alžirsko osvobodilno vojsko v Alžiriji in vse kaže, da bomo v najkrajšem času priča zgodovinskemu dogodku — osvoboditvi Alžirije. Dolga leta krvi in nasilja, ki so zelo temen madež v zgodovini Francije, se bodo torej končno zaključila in alžirsko ljudstvo, ki je dalo toliko žrtev, bo začelo svoj normalen razvoj v svobodi. Mi, ki smo narodnoosvobodilno borbo sami doživljali, lahko razumemo, kako je ta svoboda draga in zato tudi dragocena, hkrati pa tudi, kako se more roditi, razviti in uveljaviti. Čeprav smo alžirski osvobodilni borbi sproti sledili, ne bo odveč, da si sedaj obudimo v spominu nekaj značilnih datumov in dogodkov, ki so privedli do teh zaključnih razultatov.

Le nekaj dni pred 1. novembrom 1954. leta je bil tedanji francoski notranji minister v Mendes-Francovi vladi Francois Mitterrand na obisku v Alžiriji in «ugotovil», da je vse «v redu».

Kaže pa, da je Mitterrand tedaj poslušal le poročila visokih funkcionarjev in da ni prisluhnil temu, kar se je v Alžiriji pripravljalo, kajti le 48 ur po tej njegovi izjavi, in sicer 1. novembra 1954, od 2,30 zjutraj je na raznih področjih Alžirije prišlo do cele vrste atentatov in napadov, ki so bili znak, da se je začela organizirana osvobodilna borba alžirskega ljudstva. Pravzaprav ta dogodek ni bil prvi tovrstni dogodek v zgodovini Alžirije, kajti ob samem koncu vojne, v maju 1945, je prišlo na pr. v Costantinu do grozotnega pokola. Francija, ki je v času vojne klicala v borbo proti nacističnemu in fašističnemu okupatorju, je v Severni Afriki naletela na čudovito razumevanje. Cele množice Tunizijcev, Marokancev in Alžircev so se pridružile francoski osvobodilni vojski, ki jo je organiziral general de Gaulle in z njo pomagal zaveznikom ter francoski «vojski v domovini» — francoskim partizanom — pri osvobajanju domovine.. Toda v trenutku, ko je bila Francija osvobojena, je uradna Francija pozabila na delež, ki so ga pri tem dali Tunizijci, Maročani in Alžirci in je v krvi zadušila upor Alžircev.

Če je Francozom tedaj uspelo zadušiti upor, ker je bil ta neorganiziran, ni jim uspelo zatreti teženj alžirskega ljudstva po svobodi. In ta želja je začenjala dobivati konkretnejšo, organizirano obliko, ki se je prvič izrazito pokazala 1. novembra 1954, ob že omenjenih napadih.

Že prej se je bilo osnovalo v Alžiriji politično gibanje pod naslovom Gibanje za zmago demokratičnih svobočin. Gibanje je vodil Mesalj Hadži. Ta je hotel «osvoboditev» Alžirije le v nekakšni avtonomiji, do katere naj bi prišlo po parlamentarni poti, kar pa ni zaradi francoskega nerazumevanja privedlo nikamor.

Dogodki so to dokazali, kajti Ben Bela, Bel Kasem, Kider, Ferhard Abas in nekateri drugi mlajši alžirski ljudje so uvideli, da linija, ki jo je ubralo Gibanje za zmago demokratičnih svobočin ne vodi nikamor in so se odločili za odprto vojno.

Samo ob sebi se razume, da je bilo v začetku holj malo alžirskih rodoljubov. Vodstvo oboroženega vojaškega upora je prevzelo nekaj Alžircev, bivših francoskih poč častnikov ali nižjih častnikov. Ti so s svojimi uporniškimi skupinami napadali posamezne francoske vojaške postojanke, centrale, vojaške obhodnice. To je bil začetek.

Po francoskih ocenah jih v začetku ni bilo več kot 300. Toda kmalu so tudi v Parizu začenjali spoznavati, da postaja ta maloštevilna vojska nevarna, ker uživa popolno oporo vsega alžirskega ljudstva. Prva reakcija uradnega Pariza je bila sicer omalovaževanje upora, ki pa je bilo, kaj kratkotrajno, posebno ko ni uspela «operacija letakov». Francozi so namreč v začetku z nekaj helikopterji in letali odvrgli nad «okuženo ozemlje» 50.000 letakov, v katerih so prebivalstvo in «borce, ki nimajo krvavih rok», pozivali k predaji. Ko to ni uspelo, so stvar v Parizu vzeli bolj resno in začeli s tako imenovano «psihološko vojno». Izraz naj nas ne moti. V tej «psihološki vojni» je bilo kaj malo psihologije, pač pa veliko terorja in krvi. Določeni francoski polkovniki so po sicer neuspelih izkušnjah v Indokini računali, da bodo s terorjem, ki naj bi bil posledica uporniških nastopov alžirskih rodoljubov, slednje odtujili od ljudstva. To pa ni zaleglo in francoska vojska je začela z izseljevanjem kmečkih in hribovskih ljudi v taborišča in zapore. Cela področja so bila izpraznjena in opustošena, koncentracijska taborišča pa so bila vedno bolj polna.

Teror francoske vojske, posebno francoskih padalcev, pa je rodil vprav obraten učinek. Od prejšnjih 300 borcev se je z leti razvila vojska, ki so jo v Parizu samem ocenili na 30.000 mož. Vsa Alžirija je bila razdeljena na 5 «vilajev», ki so bili razdeljeni na «minkatas» (področja) in na «nahijas» (sektorje), to se pravi na vojaška in upravna področja, kjer je kljub vsemu, kljub toliko žrtvam alžirska osvobodilna vojska bila dejanski gospodar in vršila tudi civilno upravo.

Francozi so koj po prvem uporu v novembru 1954, poslali v Alžirijo 40.000 nove vojske. Od tega dne so iz Marseillesa pogosto odhajale ladje proti Alžiriji, tako da so kmalu, v drugem letu vojne Francozi imeli v Alžiriji nad pol milijona svoje vojske in to najbolj izbrane in najbolje opremljene enote. Vse to pa ni zaleglo. Še več, vtem ko je «psihološka vojna» francoskih polkovnikov pri Alžircih odpovedala, je zalegla pri pretežni večini Francozov, ki kot koloni in gospodarji žive v Severni Afriki

Čeprav je kolonistov, kakršen je na pr. Henry Borgeaud, ki si je prilastil 500 tisoč hektarov plodne alžirske zemlje, razmeroma malo, je med dvema milijonoma Francozov v Alžiriji veliko takih, ki vedo, da bo z zmago alžirskega osvobodilnega gibanja njihov privilegiran položaj zaključen. Zato so se ti kolonisti strnili z najbolj nazadnjaškimi silami v francoski vojski in policiji v nekakšno skupno fronto, ki je začela pritiskati ne le proti francoskim oblastem v Alžiriji, pač pa tudi v Parizu, tako da je ta fronta celo Parizu diktirala svojo politiko.

Seveda bi bilo treba tu opisati tudi vedno ostrejšo borbo med alžirsko osvobodilno vojsko in francosko vojsko, toda to bi nas predaleč privedlo, zato bomo omenili le to, da so se po prihodu de Gaulla na oblast začenjali tudi v Parizu zavedati, da drugega izhoda že ni več, razen v tem, da stopijo v stik z alžirskim osvobodilnim gibanjem, oziroma z njegovo začasno vlado. Toda to ni šlo tako zlahka. Vmes je bilo še nekaj važnih dogodkov: 13. maja 1958. je nekakšna prelomnica v tej kratki zgodovini Alžirije. Ko so alžirski kolonisti in padalci v Alžiriji zagospodarili, so svojo akcijo prenesli tudi v Pariz in v Francijo in to je določenim francoskim krogom dalo misliti. Zato se je francosko javno mnenje začelo opredeljevati in v tej deloma že povsem francoski interni zadevi sta alžirsko-osvobodilno gibanje in alžirska začasna vlada znala ubrati pravilno pot.

Alžirska začasna vlada je z več akcijami dokazala, da ima na svoji strani prav vse alžirsko ljudstvo. Zato so v Parizu dokončno uvideli, da se po poti ekstremistov vrste Lagaillarda, Lacheroyja, Salana, Challa, Soustella in drugih ne da priti nikamor. Čeprav je pred letom dni tem ljudem uspelo za nekaj ur prevzeti v Alžiru oblast v roke, je alžirskemu osvobodilnemu gibanju uspelo dokazati, da so dejansko le oni gospodarji situacije. Pomislimo le na veličastne manifestacije alžirskega ljudstva v samem Alžiru ob obisku de Gaulla. Kolonisti in desničarji nasploh se s tem niso mogli sprijazniti in začela se je vojna s plastičnimi bombami, ki še vedno traja. Toda Pariz je bil že v stiku s predstavniki alžirske začasne vlade. Tajna zasedanja so se začela ali nadaljevala najprej v Melunu, nato v Evianu, pa spet v Lugrinu in kdo ve še kje «nekje v Švici», ali «nekje na francoski meji». Od tedaj, ko je prišlo do prvih stikov, bo v kratkem minilo leto dni. In čeprav je bilo več prekinitev in čeprav so nekateri računali, da bo s spremembo v alžirski začasni vladi, ko je «zmernega» Abasa zamenjal «trdi» Benheda, prišlo do dokončnega preloma in prenehanja pogajanj, so se stiki nadaljevali. K temu so francoske oblasti prisilili dogodki v Afriki, v Franciji in tudi v svetu.

Tega kratkega pregleda pa ne moremo zaključiti, ne da bi navedli še en podatek: od 1. novembra 1954, ko se je začel upor, do danes je alžirska vojna stala alžirsko ljudstvo od 700 do 800 tisoč mrtvih. To se pravi, da je padel vsak deseti Alžirec.

Ni bilo zaman...

Nekje v alžirskih gorah... Zadnja čast padlemu borcu

POSEBNA, NE PREVEČ PRIJETNA PLAT MLADINSKEGA PROBLEMA

Med zahodnonemškimi visokošolci štirideset tisoč prepričanih nacistov

Poseben slovarček za izrazoslovje sedanje več ali manj zabredle mladine
Sabljanje med vseučiliščniki, ki naj jim prinese «častno» brazgotino

Vprašanje mladine je danes v Nemčiji — v tem primeru mislimo na Zahodno Nemčijo — takisto pereče kot povsod. Govoreč o njej, si je od konca zadnje vojne niti ni moč več predstavljati kot nekaj, kar disciplinirano in navdušeno koraka po zvokih starih viljemovskih koračnic, postrojeno v geometrične vojaških enotah in korakajoče v isto smer. Znano je, da je dober del mladeži na svetu kot obseden od nekakšnih nerazumljivih anarhičnih teženj in razpoloženj, izražajočih se ponajveč v določeni nebrzdani patološki želji za razbivanjem in uničevanjem, ob najpopolnejšem zaničevanju vsega obstoječega in veljavnega, v nasprotju z vsemi ustaljenimi navadami in običaji. Tudi nemški mladini ni bilo prizaneseno s to boleznijo, ki nevarno ograža temelje družbe, a predstavlja kompleksno vprašanje naše nerazčiščene in nemirne dobe na prelomu iz ene epohe v drugo.

Pa če te pot zanese na pr. v znano nemško mesto Kjeln, si boš v zvezi s tem vprašanjem lahko zbral lepo vrsto zanimivih slik in vtisov. V množici mladih ljudi, študentov, delavcev, brezposelnih, nameščencev, vajencev itd., ki se več ali manj ne razlikujejo mnogo od tega, kar smo bili doslej vajeni gledati v mladini, ti bo kmalu padlo v oči, da pa se med njimi nahaja tudi dokajšnje število takšnih, ki se po svojem vedenju, načinu oblačenja, po svojem načinu govora in izražanja temeljito ločijo od ostalih. In ko govorimo o njihovem dokajšnjem številu, naj omenimo, da je treba ta «dokajšnji» jemati v kar se da raztegnjenem obsegu, zakaj vrste teh mladih brezciljnih Nemcev — o njih je namreč govora — so v resnici naravnost vznemirljivo številne. Tembolj, ker je njihov vpliv — naj se to zdi še tako neverjetno — na javno dogajanje kar precejšen. Navedimo primer.

Znano je, da v medsebojnem občevanju ta — imenujmo jo tako — brezciljna mladina uporablja nekakšen poseben jezik, ki je zmes nekakšne latovščine, pomešane z nekaterimi ameriškimi in kinematografskimi izrazi. Kdor ne pripada tej ekstravagantni druščini iztirjencev, tega občevalnega instrumenta gotovo ne bo obvladal. In tako se je zgodilo, da je pred kratkim založništvo revije «Twen» izdalo poseben slovarček, ki so v njem zbrani najnenavadnejši izrazi tega čudnega pogovornega sredstva. Slovarček nosi naslov «Steiler Zahn und Zickendraht» (Strmi zob in žica). Zaročenec se tu na pr. imenuje «šejk»; nekdo, ki dobro pleše — «jazzbomber»; klavir — «krsta z žicami»; moped ali motor — «ognjena cev»; neizkušeno, komaj doraslo dekle — «tovarniška novost» itd.

Če upoštevamo, da je v Zahodni Nemčiji nad osem milijonov mladih ljudi izpod 20 let, ki mesečno zapravijo okrog 488 milijonov mark za razne svoje potrebe (gramofonske plošče, pijače, svojevrstna oblačila), in da od teh osmih milijonov znaten del odpade na fante in dekleta, ki dnevno uporabljajo omenjeno latovščino za medsebojno sporazumevanje, potem se je izdaja slovarčka vsekakor izplačala. Saj omenjenih 488 milijonov mark, če jih spremenimo v lire, znese nič manj kot 73 milijard, ali 9 tisoč lir na posameznika. Pri trenutni konjunkturi nemškega gospodarstva ni to nič čudnega,

Zdaj je med nemško mladino zelo v modi nemški žvečilni gumi, ki je zamenjal ameriškega, pri čemer nadobudni nemški fantje in dekleta po ves dan vneto in enakomerno premikajo svoje čeljusti z ene strani proti drugi, kot so to delali prej, ko so imeli na razpolago samo proizvode «made USA».

Vse te oblike izražanja določene notranje nepoštenosti, ki da je eden glavnih vzrokov duševnega neravnovesja dobršnega dela mladine, pa so še nekako znosne, ker v primeri z nekaterimi drugimi vsaj nevarne niso. Mnogo nevarneje pa postane vse skupaj, ko se ta moralni eksistencializem skuša nekje na osnovi določenih najnižjih instinktov sprostiti v najrazličnejših oblikah nasilja. Kot je to bil primer v mestu Schwerte (Porurje), kjer je nedolgo tega prišlo do spopada med skupino «črnih jopičev» in «črnih panterjev», pri čemer je v divjem pretepu, ob žvenketu nožev in revolverskih strelih, obležal na mestu spopada mlad delavec, preboden s šestimi noževimi sunki.

Takšne skupine se, po navadi, pojavljajo v predmestnih področjih velikih mest kot so Frankfurt, Muenchen, Koeln, Hannover, Hamburg. Sestavljajo jih mladi ljudje obeh spolov iz najrazličnejših socialnih plasti, kar pa je vsem skupno, je vsekakor neko neukrotljivo sovraštvo, ki ga kažejo do obstoječih moralnih norm in institucij, nepriznavanje lastnih družbenih obveznosti, neka apatija do življenja, do lastne usode in usode drugih, težnja k samoveličju na osnovi grobe fizične sile. Voditelj neke take tolpe, je nekega dne zaukazal svojim pajdašem, da si pobarvajo lase v rdeče. Ko so ga vprašali, čemu je to storil, je odgovoril, da zaradi tega, ker jim je tako dal občutiti svojo avtoriteto.

Teh pojavov pa ne gre pripisovati zgolj popustljivosti vzgojiteljev, kot se pogosto zatrjuje, zakaj takšno tezo izpodbija prav primer Zahodne Nemčije. Tu namreč v šolah še vedno obstaja telesna kazen kot vzgojno sredstvo, v skladu pač z nekaterimi «najboljšimi» nemškimi tradicijami, po katerih je Friderik Veliki postal velik prav zaradi tega, ker mu jih je oče iz principa vsak dan odštel s palico, kolikor je menil, da je za njegovo vzgojo potrebno.

Skladno s tem še obstajajo na nekaterih univerzah znane študentske korporacije, katerih člani se navdušeno sabljajo, z edino željo, da mu nasprotnik zareže čez lice lepo rano, ki bo nekoč še lepša brazgotina. In če hodiš po ulicah Bonna, Heidelbergs, Goettingena, Marburga boš srečal nič koliko napihnjenih študentov z bolj ali manj razrezanim obrazom, kar dokazuje, da se po teh visokošolskih ustanovah še zmerom vneto goji kult nasilja, kult osebnosti močnega, kult krvi in rasne večvrednosti. Med temi brškone res ni težko razširjati raznih teorij in razpoloženj, ki so se enkrat v senci kljukastih križev že raznetila v takšen požar strasti in nasilja, da je bil z njim malone upepeljen ves svet. Po podatkih neke ankete, ki jo je izvedla socialdemokratska stranka, je danes najmanj okrog 40 tisoč visokošolcev nacistično usmerjenih. Ti so tudi tesno povezani z nekaterimi izrazito revanšističnimi bojevniškimi organizacijami, kot so na pr. «Železni križi», «Jeklene čelade», «Gibanje Ludendorff« itd.

Navidez se sicer zdi, kot bi te ekstremistične organizacije ne imele vočjega vpliva na široke množice državljanov in mladine. Za sedaj se ti kažejo docela nasprotne kakršnim si bodi vojnim pustolovščinam. Tudi so preveč prevzeti od iznenadnega in malodane nepričakovanega materialnega blagostanja, ki so se v njem znašli. Toda ob sočasnem skrajnem pomanjkanju ustreznega moralnega razvoja, pri malone popolni odsotnosti slehernega temelja določene neobhodne družbene etike, sredi najbolj razbrzdane gonje za izključno materialnimi užitki ter interesi, ko se najnižji človeški instinkti razvešajo kot zastava sodobne človeške emancipacije, nikakor ne gre izključiti, da bi se ogromne množice neuravnovešenega nemškega malomeščanstva (kamor sodijo tako mladi podivjani eksistencialisti kot visokošolski «buršiji») ob uri x ne mogle znova mobilizirati, na ukaz gospoda Kruppa in njemu enakih, za najbolj krvava in pošastna dejanja ter programe, kar si jih lahko človeški razum izmisli.

NOVE KNJIGE

Stanko Janežič: «Moja podoba»

Ta lastna podoba se lušči polagoma precej otipljivo iz pesniške proze. Pisec prihaja iz štajerske Prlekije, kjer je mamika imela štirinajst otrok. Zadnji je bil Stanko, ki mora največ trpeti. Brez miru hodi okrog, poje in nikoli ne neha hrepeneti. Ostali so mu vtisi iz mladosti s presmecem, vuzmenko, žlahtno starino, klopotci.... Vse ostalo je tujina. Misli, da bo zmeraj otrok, orglice nosi vselej s seboj. Pogleda si v oči: «Se vedno preplet čiste otroškosti, dekliške plahosti in zdrave prešernosti... na dnu še tli nezagorela sla.... Moj čas še ni prišel. Morda nikoli ne pride. Jaz pa ostajam berač.... Ali naj zagrmim?... Nikar. Ne bil bi Slovenec... Ob koncu vseh romanj, veselih poletov, skritih nezgod in trpkih dognanj se bom povrnil — izgnanec in potepuh» (str. 33).

Podoba je stkana iz lepih spominov na domači izgubljeni raj ter iz pestrih vtisov po daljnih poteh. Naslovna stran beleži postaje tega dobrega, pobožnega Slovenca: Pariz, Morestel, Rim, Mačkovlje, Monte Salomone, Tuskul, Ladinsko i. dr. Srečanja z otroki, bolniki, dekleti, starci i. dr. se razcvetajo v pogovore, ki razodevajo čustva in dopolnjujejo podobo. Na tihih, plahih in sramežljivih poteh si opaše ledja z bršljanom in praprotjo in poskakuje kot mlad ženin (68). Pred Petrovim grobom se obtožuje: «Moja krivda...», ker je cerkvi zameril razkošje, govoril o ubogih in delavcih ter se postavljal za sodnika njej, ki je zgrajena na skalo (76). Srečen je v ladinskih gorah: «Valjam se v rosni travi, v prožnem loku skačem pod slap, vrvram v ledeni hlad deviških pen, prham in stezam razmlajene ude v svobodni vsemir (94)

V Pogovorih se domače tika z bitjem, ki mu pravi: «Moj Dobri, Veliki, Modri, Vsepričujoči» in mu očita: «Razpršil si moj rod, zapuščeno drobnico, v nočnem neurju čez celine sveta, da me je strah ljubiti... Odvzemi prekletstvo. Ne glej na pregrehe. Ozri se na vero in dela pradedov. Naj slovenski krvavi pot zacveti v blagoslov» (118). Kliki sršijo od protislovij. Znano je, da sta Hitler in Mussolini razprševala slovenski narod, a ko ju je narodnoosvobodilna vojna ugnala, tudi še nekateri njuni slovenski pomočniki, ki so svoje razpršili po svetu tja do Blagih sap ali Buenos Airesa. To so pač take stvari — zgolj človeško delo, to razprševanje, kjer višje bitje nima prstov vmes, dasi mu nekateri to radi podtikajo. V Buenos Aires so nekateri «boljši» Slovenci odvlekli tudi svoja bogastva in se zdaj skušajo narodu oddolževati s publikacijami. Kolikor so te celokupnemu slovenstvu v prid, lahko veljajo kot odmev izseljencev, ki se rodu niso izneverili.

Podoba v tej knjigi se zdi pomanjkljiva, ker ni sledu o potezah z nekih področij. Če bi vsi slovenski razpršenci pojasnili izvor in način svoje razpršitve, bi postala celotna slika o njih zelo poučna in zanimiva. Glede založnice Mladike ne bodo tržaški Slovenci nikoli pozabili, da je to tista, ki je lani edina med slovenskim tiskom, kljub trajajočim pritiskom, zahtevala prosto ljudsko štetje po narodnosti v rimskem smislu, v popolnem nasprotju s skupno izjavo vseh tržaških Slovencev o nesprejemljivosti takega štetja.

ANDREJ BUDAL

Gre tudi za srčno kulturo

Več ljubezni do ptičev

Brez dvoma je stvar okusa in srčne kulture, ljubiti na primer cvetje in ptiče. Žal, mnogi imajo tako okorele občutke, da jih ne moti okrutnost posameznikov, ki mučijo in morijo razne živali, med temi tudi ptice. Nekateri primeri mučenja so že povsem patološkega značaja, kakor na primer sadizem. Navadno pa je temu vzrok pomanjkljiva vzgoja, mislim na srčno kulturo, razne komplekse in seveda že prirojeno trdosrčnost.

Že o samem lovu na razno divjad bi se dalo govoriti in kvečjemu spregledati odstrelitev določenega števila tistih zvrsti, ki je za naše pojme postalo preštevilno in škodljivo na pr. za kmečke pridelke, ali pa tisto divjad, roparice in ujede, ki uničujejo drugo divjačino ali pa domače živali.

Na vsak način pa streljanje ali kakršno koli lovljenje sestradanih ptičev sedaj v zimi, ko so prišli prezimit iz zasneženih planin v doline, je eno izmed najogabnejših podlosti. Zdi se neverjetno, vendar iz teh ptic pevk, ki tehtajo le nekaj gramov, ti samogoltneži napravijo obaro in jo žrejo kot poslastico. Cudno, da se jim že pri prvem grižljaju ne zatakne v goltu.

Poleg etičnega momenta ali razloga pa imamo tudi občutno gospodarsko škodo. Ptiči so od zore do mraka «na nogah», to je v zraku. Lovijo razne žuželke in črve (žolna), ki so škodljive kmetijstvu in sadjarstvu. Res je, da v zadnjih desetletjih razne kemične tovarne kar tekmujejo z raznimi tudi zelo močnimi strupi proti mrčesu, vendar pa uspeh teh sredstev, v kolikor ne utegne biti smrten za samega kmetovalca in za domače živali (razni arzenati, razne fosforove spojine in še neprimerno hujši, katerih prodaja bi morala biti prepovedana) je relativen, ker ne deluje selektivno, temveč pokonča vse žuželke, tudi one koristne. Zaradi tega so v zadnjih letih entomologi, strokovnjaki, ki se ukvarjajo s proučevanjem žuželk, ugotovili zaskrbljujočo razmnožitev takih škodljivih zvrsti, ki so jih prej poznali le iz strokovnih opisnih knjig. Tako ugotovimo zanimiv primer rušenja naravnega ravnotežja.

Povrnimo se spet k ptičem. Zamislimo si, koliko mrčesa mora naloviti samo nekaj ptičev, da odgoji gnezdo mladičev. Da se o tem prepričate, poskusite šteti z uro v roki, kolikokrat lastovke v eni minuti pridejo pitat požrešne mladiče. Takrat je dan dolg in oba, samec in samica, stavedno na lovu in tudi ona morata uloviti še kaj zase.

Ali ni pravo hudodelstvo, četudi neodgovorno, stikanje za gnezdi in nato njihovo uničevanje skupno z zarodom? Za primerno vzgojo otrok bi se morali zavzeti, seveda v kolikor so za to dovzetni, starši sami že v najnežnejših otroških letih in jim pokazati kot nekaj vzvišenega, kot začetek življenja še tudi tako skromnih živalic, saj vendar plemenitost posameznika ne moremo meriti z dvema ali več merili. Če je kdo okruten z nebogljenimi bitji, bo prej ali slej tudi s svojimi sovrstniki.

Tudi drugi vzgojitelji, posebno učitelji morajo vzgajati tudi v tej smeri. Mlada srca so včasih čudovito dovzetna za plemenita dejanja, le da jih primerno spodbujamo in jim damo priložnost. Tako, na primer, bi ne bilo nič težkega, naročiti učencem primerno nalogo s to temo, dalje uvesti nekako tekmovanje med tistimi, ki bodo spustili iz kleti na svobodo čim več ptičev, v postavljanju na primernih mestih hišic za krmljenje ptičev v zimskem času in podobno.

V sosednih državah je vse to nekaj naravnega, že od nekdaj. Ali ni nekaj lepega in vzgojnega, da ko mamice peljejo svoje malčke na sprehod v park, le-ti krmijo razne ptičke, ki so tako domače, da zobljejo kar iz roke?

M. B.

—«»—

Evropa bo dobila najdaljši most

Zdi se, da bo Evropa dobila najdaljši most na svetu. Pred kratkim je bil odobren načrt za gradnjo 18 km dolgega mostu, ki bo povezoval Jutland z velikim otokom Seenlandom.

Kratke gospodarske iz Sovjetske zveze

V enem samem letu no vih 39 milijard kWh

Proizvodnja električne energije v SZ narašča od leta v leto. V letu 1962 je bodo proizvedli za 366 milijard kilovatnih ur, se pravi 39 milijard več kot v l. 1961, ali 20 krat več kot je znašala njena proizvodnja v času pred revolucijo. Na vsem področju države se s pospešeno naglico grade ustrezne električne naprave. Leta 1962 bodo končana dela na postavitvi turbine z zmogljivostjo 300 tisoč kilovatnih ur, kakor bodo tudi nove enote elektrogeneratorjev spuščene v pogon v centralah v Starobješevsku, Lugansku in Zmijevu. Hkrati se bodo začela dela na postavitvi prve skupine turbin v litvanski električni centrali z zmogljivostjo 150 tisoč kilovatnih ur. V Kirgiziji bodo stekle električne centrale v Uč-Kurganu in Frunzeju, v Armeniji električna centrala v Tatevu in elektrocentrala v Jerevanu. V elektrocentrali v Bratsku bo v kratkem stopilo v akcijo šest enot elektrogeneratorjev z močjo 225 tisoč kilovatnih ur vsaka.

Med temi bo vsekakor edinstvena elektrocentrala v Nureku (Tadžikistan). Tu bo na reki Vahšč postavljen eden največjih jezov na svetu, po višini enak nebotičniku s sto nadstropji. Postavitev elektrocentrale v Nureku bo omogočila izgraditev vrste velikih tovarn za proizvodnjo aluminija, kemičnih izdelkov in celuloze. Omogočeno bo nadalje namakanje 2-3 milijonov hektarov zemlje, ki je doslej zaradi pomanjkanja vode ni bilo mogoče stoodstotno izkoriščati.

Ukrajina več jekla kot Velika Britanija

Tudi na področju metalurgije se bodo v l. 1962 beležili veliki uspehi. V tem letu bo SZ proizvedla 56 milijonov litega železa in 77 milijonov jekla. Proizvodnja valjanega jekla se bo dvignila na 59 milijonov ton. V metalurškem kombinatu v Lipecku bo postavljena največja visoka peč, kar jih danes obstaja v SZ. Ves proizvajalni proces se bo upravljal iz enega in istega poslopja, kjer se bodo nahajali vsi kontrolni in meritveni instrumenti. Postavljene bodo hkrati še štiri druge visoke peči velike zmogljivosti, in sicer v metalurški tovarnah v Cerepovcu, Krivoj Rogu, Orsk-Kalilovu in Ždanovu. Stopilo bo v pogon tudi 7 Martinovih peči visoke zmogljivosti, od katerih tri v mestu Ždanovu (Ukrajina). Tako bo Ukrajina l. 1962 proizvedla okrog 32 milijonov jekla, potemtakem več od industrijsko visoko razvite velike Britanije.

Na severnem uralskem področju, v rudarskem okolišu Kahanar se trenutno postavljajo naprave za izkoriščanje rudnega bogastva, ki bodo največje na svetu. Z njihovo pomočjo bo proizvodnja najrazličnejših rud na tem področju dosegla v l. 1965 33 milijonov ton.

Radio Trst A

7.00: Koledar; 7.30: Jutranja glasba; 11.30: Šopek slovenskih pesmi; 11.45: Vrtiljak; 12.30: Za vsakogar nekaj; 13.30: Glasba po željah; 17.00: Igra ansambel Carlo Pacchiori; 17.20: Sem in tja po lahki glasbi; 18.00: Radijska univerza: Tone Penko: «Hormoni»; 18.15: Umetnost, književnost in prireditve; 18.30: Johannes Brahms: Simfonija št. 3; 19.00: Pisani balonček; 19.30: Znane melodije; 20.00: Sport; 20.30: En orkester, en pevec in en solist; 21.00: M. Jevnikar «Dragotin Kette in Angela Smoletova»; 21.35: Mihael Glinka: «Ruslan in Ljudmila», opera v 5 dejanjih. Četrto in peto dejanje; nato Mojstri be-bopa.

Trst

12.25: Tretja stran; 14.20: Eno uro v diskoteki; 15.20: Pesmi brez besed; 15.40: Izvor glasbene šole «Giuseppe Tartini».

Koper

6.15: Jutranja glasba; 7.00: Prenos RL; 7.15: Glasba za dobro jutro; 11.00: Otroški kotiček; 11.30: Simfonični orkester; 12.00: Glasba po željah; 12.40: Lahka glasba; 12.45: Glasba po željah, II. del; 13.40: Mali ansambli; 14.00: Zabavne popevke; 14.30: Sola in življenje; 14.50: Mladinski zbor iz Kobarida; 15.30: Tečaj italijanskega jezika; 17.40: Orkester Helmuta Zachariasa; 18.00: Prenos RL; 19.00: Poje Gabby Novak; 19.30: Prenos RL; 22.15: Jackie Gleason in Riff Jazz; 22.35: Glasba za lahko noč; 23.00: Prenos RL.

Nacionalni program

6.30: Vreme na ital. morjih; 8.30: Omnibus; 10.30: Radijska šola, nato nadaljevanje Omnibusa; 12.20: Glasbeni album; 13.30: Veliki klub; 15.15: Klasična polifonija; 15.30: Tečaj angleškega jezika; 15.55: Vreme na ital. morjih; 16.00: Program za najmlajše; 17.20: Ritmi in melodije narodov; 17.40: Zanimivosti od vsepovsod; 18.00: Michelino in njegov orkester; 18.30: Enotni razred; 19.00: Oddaja za delavce; 19.30: Filmske in gledališke novosti; 20.00: Glasbeni album; 21.00: Radijska igra Danila Tellolija: «Balada 99»; 22.25: Gualdi in njegov orkester; 22.45: Dogodki doma in v svetu; 23.00: N. Rotondo in njegov orkester.

II. program

9.00: Jutranje vesti; 10.00: Revijski program; 11.00: Glasba za vas, ki delate; 14.00: Naši pevci; 15.00: Sladki spomini; 15.45: Najnovejše plošče; 16.00: Program ob štirih; 17.00: Romantična medigra; 17.30: Vaš juke-box; 18.35: Cetrt ure novosti; 20.30: Glasbeno nagradno tekmovanje; 21.45: Večerna glasba.

III. program

17.00: Sonate za violino in klavir: Beethoven, Faure in Ives; 18.00: Klub «Jean Maulin»; 18.00: Filmski pregled; 18.45: Skladbe Henzeja in Harrisona; 19.15: Zadnja leta Cehova; 20.00: Vsakovečerni koncert; 21.30: Italijanska zgodovina 1915-1945; 22.00: Skladbe Arnolda Schoenberga; 22.45: Prva italijanska ladja na atomski pogon.

Slovenija

5.00: Dobro jutro!; 8.05: Mladinski mešani zbor; 8.25: Divertimento, Fantazija, Suita; 8.55: Radijska šola za srednjo stopnjo; 9.25: Zvočni kaleidoskop; 10.15: Izberite melodijo tednaj; 11.00: Zaključni prizor 3. dejanja Smetanove opere «Dalibor»; 11.15: Napredujte v angleščini; 11.30: Siding: Klavirski kvintet opus 5; 12.05: Vaški kvintet; 12.15: Kmetijski nasveti; 12.25: Melodije; 13.15: Obvestila in abavna glasba; 13.30: Partizanske pesmi; 13.50: Zabavni orkester Mantovani; 14.05: Radijska šola; 14.35: Arije iz oper italijanskega verizma; 15.20: Tri pesmi Borisa Kovačiča; 15.30: V torek na svidenje; 16.00: Vsak dan za vas; 17.05: Dirigira Lovro Matačić; 17.50: Zabavni zbor Sergeja Rajnisa; 18.00: Aktualnosti doma in v svetu; 18.10: J. Barie-K. Cipci: «Peter Pan»; 18.45: S knjižnega trga; 19.00: Obvestila; 19.05: Enoroki pianist Siegfried Rapp; 20.00: Od renesanse do moderne; 20.30: Radijska igra; 21.07: W. A. Mozart: Koncertni rondo; 21.12: Veliki zabavni orkestri; 21.25: Slovenske popevke; 22.15: Uvod v glasbo 20. stoletja; 23.05: Z Ljubljanskim jazz ansamblom; 23.20: Nočni akordi.

Ital. televizija

8.30, 14.00, 15.30: TV šola; 17.30: Program za najmlajše; 18.30: Dnevnik; 18.45: Nikoli ni prepozno; 19.15: Barcelonski muzeji; 20.00: TV šport; 20.30: Dnevnik; 21.05: Robert Rossen: «Sejem ljubezni in smrti»; 22.25: Po morju potujemo po italijansko; 22.55: TV dnevnik

DRUGI KANAL

21.10: Dario Fo: «La Marcolfa»; 21.50: Dnevnik; 22.10: Srečanje s Paolom in Giuseppom Lovignanijem; 23.00: Koncert orkestra «I virtuosi di Roma».

Jug. televizija

Italija 20.55: Zabavno-reklamna oddaja; 21.05: Praznik ljubezni in smrti — ameriški celovečerni film — v glavnih vlogah: Mel Ferre, Anthony Quinn, režija Robert Rossen.

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Trdno ostanite na svojem položaju, da si ohranite prestiž. Kar se poslovnih zadev tiče, bodite previdni. Tudi v ljubezni se ne zaletavajte.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Vašo delovno sposobnost bodo predstojniki cenili. Toda to še ne odpira vseh vrat. V družini boste delali načrte za bližnjo prihodnost.

DVOJCKA (od 21.5. do 22.6.) Primerne okoliščine za izvedbo vaših načrtov. Pomagali vam bodo tudi vaši sodelavci. Odlično razumevanje v družini, predvsem z ljubljeno osebo.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Ne bodite preveč trmasti, še posebno ne, ko veste, da nimate v vsem prav. Na vidiku je potovanje, kjer se boste srečali s prijetno osebo.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Zadali ste si nalogo, ki je ne boste zmogli, hkrati pa je ne morete niti odložiti. Skušajte si pomagati s sodelovanjem kompetentnih oseb.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Uspeh bo odvisen od tega, kakšne sodelavce si boste izbrali. V družinskem življenju bo vladal mir, vendar pa bo problem še vedno ostal.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) V okolju, v katerem delate, nekaj ne bo prav. Bodite toliko odkriti, da to priznate tudi predstojnikom. V čustvenih zadevah nobene novosti.

SKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Ne dopuščajte, da bi nenadni tuji vpliv odločal o vaših sklepih. Dobro premislite, preden se za kaj odločite. Ne hodite v klepetavo družbo.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Nenaden obisk, ki vas bo spravil iz ravnotežja. Bodite brez skrbi, vse se bo prav končalo. Doma boste delali načrte o bodočnosti.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) V dopoldanskih urah bo marsikaj narobe in vam nobeno delo ne bo šlo od

Vreme včeraj: najvišja temperatura 5, najnižja 1.1, ob 19. uri 5; zračni tlak 1011.0 pada, veter vzhodnik 26 km, vlage 58 odst., nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 7.5 stopinje.

Tržaški dnevnik

Danes, TOREK, 27. februarja Gabrijel
Sonce vzide ob 6.49 in zatone ob 17.48. Dolžina dneva 10.59. Luna vzide ob 0.40 in zatone ob 10.45
Jutri, SREDA, 28. februarja Roman

Priprave za jugoslovansko udeležbo na tržaškem velesejmu

Predsednik velesejma Suttora odpotuje na uradni obisk v Slovenijo in Hrvaško

Novega predsednika bo predstavil predsednik tržaške trgovinske zbornice dr. Caidassi - 13 držav bo sodelovalo na velesejmu, ki bo od 21.6. do 5.7.

Novi predsednik tržaškega mednarodnega velesejma kom. Giovanni Suttora bo odpotoval v petek na uradni obisk v Ljubljano in v Zagreb, kjer ga bo predstavil tamkajšnjim gospodarskim krogom predsednik tržaške trgovinske zbornice dr. Caidassi, spremljal pa predsednik tržaške delegacije italijansko-jugoslovanske trgovinske zbornice dr. Vatta. V petek se bodo tržaški gospodarski predstavniki razgovarjali s predstavniki trgovinske zbornice Slovenije, nato pa bodo zvečer odpotovali v Zagreb, kjer se bodo v soboto sestali s predstavniki trgovinske zbornice Hrvaške.

Razpravljali bodo predvsem o letošnji jugoslovanski udeležbi na tržaškem mednarodnem velesejmu, ki jo letos ponovno ureja posebni odbor sestavljen iz predstavnikov hrvaške in slovenske trgovinske zbornice. Istočasno pa bodo seveda govorili tudi o drugih splošnih gospodarskih vprašanjih in med njimi tudi o sejmu Alpe-Adria, ki bo maja v Ljubljani.

Okvirne priprave za letošnji tržaški mednarodni velesejem, ki bi od 21. junija do 5. julija, so že izvršene. O teh pripravah ter o načrtih za letošnji velesejem je pretekli petek govoril predsednik Suttora na tradicionalni tiskovni konferenci, ki je bila v Milanu. Predsednik je uvodoma orisal geografsko-politični položaj Trsta ter njegov pomen zlasti za razvoj mednarodnega trgovskega prometa, ki je istočasno tudi temelj celotnega tržaškega gospodarstva. V tej zvezi je poudaril pomen rednih državnih pomorskih prog in razvoj zasebnih italijanskih ter drugih prog. Podrobneje je orisal razvoj pristaniškega prometa, ki je lani dosegel 5.17 milijonov ton. Pri tem je ponovno igralo pomembno vlogo bogatejše blago kot rezan les, bombaž, sadje, juta, tobak.

Važno dopolnilo sedanjemu tržaškemu gospodarskemu razvoju predstavlja nova industrija, ki se gradi v Žavljem industrijskem pristanišču in ki deloma proizvaja za domači trg, znatne količine izdelkov pa tudi izvaža.

V tem okviru mora izvrševati tržaški mednarodni velesejem svoje naloge in prav zato tudi priteguje številne druge države. Tako bodo na letošnjem velesejmu prisotne iz tržaškega zaledja naslednje države: Avstrija, Jugoslavija, Češkoslovaška, Madžarska, Poljska in Romunija. Poleg tega bodo prisotne še naslednje prekomorske države: Gana, Kamerun, Slonokoščena obala, Madagaskar, ZDA, Brazilija in Indija. V celoti je dosedaj najavilo svojo udeležbo trinajst držav. Med njimi bodo na velesejmu sodelovale z uradnimi kolektivnimi razstavami naslednje države: Avstrija, Jugoslavija, Češkoslovaška, Madžarska, Poljska, ZDA, Brazilija, Kamerun in Slonokoščena obala. Indija bo sodelovala uradno z razstavo kave. Na XI. mednarodni razstavi lesa pa bodo uradno sodelovale: Avstrija, Jugoslavija, Romunija, Gana, Madagaskar in Brazilija.

Velesejem bo tudi letos urejen približno tako, kot je bil prejšnja leta, saj bo poleg kolektivnih razstav tujih držav, urejena še vrsta posebnih razstav izdelkov težke industrije, opreme za dom in urad, izdelkov iz plastičnih mas, ladijske opreme, tekstila itd. Zanimiva bo XIV. razstava tržaškega obrtništva. Posebno pozornost bo tudi tokrat vzbudila mednarodna razstava lesa in V. razstava pohištva.

V okviru velesejma bo prirejenih več zasedanj in posebnih dni, posvečenih različnim državam. Med temi specializiranimi zasedanj je po pomenu na prvem mestu VII. dan posvečen lesu, ki ga organizira velesejem v sodelovanju z ministrstvom za kmetijsko in gozdarstvo. Na tem zasedanju bo najprej poročal prof. Giulielmo Giordano, generalni ravnatelj vsedržavnega centra za les v Firencah, na temo: «Les iz gozda za industrijo, izkoriščanje in vskladiščenje». Nato bo na zasedanju govora o proizvodnji lesa izven gozdov in o pomenu tropskega lesa za kritje evropskih potreb.

Poleg tega bosta še zlasti zanimivi dve manifestaciji: Peto vsedržavno zasedanje o pohištvu, ki bo povezano s podelitvijo nagrad na natečaju «Za sestavljeno pohištvo». Končno se bodo na posebnem dnevu afriških držav sestali predstavniki nekaterih novih afriških držav s tržaškimi ter drugimi prisotnimi operaterji ter proučili pomembne možnosti gospodarskih stikov.

V prosvetnih društvih v Barkovljah in na Proseku-Kontovelu

Še dve lepo uspeli proslavi «Prešernovega dne» v okolici

Poleg društvenih moči so sodelovali tudi člani SG in orkester ter solisti Glasbene Matice

Prešernove proslave so postale na Tržaškem že nekakšna tradicija. Nič čudnega torej, če so se za letošnje proslave vsa prosvetna društva še posebno skrbno pripravila in so tako predstavljale te proslave pomembne prireditve v prosvetnem življenju tržaških Slovencev.

Prosvetno društvo v Barkovljah je imelo svojo Prešernovo proslavo v soboto zvečer. Program je bil pester in zanimiv, saj so na njem sodelovali recitatorji Slovenskega gledališča in komorni godalni orkester Glasbene Matice. O pomenu Prešernovih proslav je govoril Drago Pahor, ki je poudaril, da predstavljajo te proslave nekak obračun storjenega dela, kot bi hoteli tržaški Slovenci iz hvaležnosti do tega velikega pesnika pred skupnostjo pokazati, koliko je bilo v njihovem delu njegovega duha. Nato sta člana Slovenskega gledališča Leli Nakrstova in Jožko Lukeš recitirala tri Prešernove pesmi in sicer «Zdravljico», «Povodnega moža» in «Orglarja». Komorni godalni orkester Glasbene Matice je pod vodstvom dirigenta Oskarja Kjudra in s sodelovanjem flavtista Ennia Krizanovskega zaigral štiri stavke Vivaldijevega koncerta. Sledil je še Prešernov Sonetni venec, ki so ga izvajali člani Slovenskega gledališča. Sonetni venec je bil primerno glasbeno opremljen. Za zaključek pa so lahko Barkovljani, ki so prihiteli na proslavo, poslušali Haendlov koncert v D-duru za klavir in orkester v izvedbi komornega orkestra in solista prof. dr. Gojmira Demšarja. Vsem nastopajočim in prisotnim se je na koncu zahvalil član barkovljanskega prosvetnega društva Riko Pertot. Barkovljani so lahko s svojo proslavo zadovoljni, saj je bila na zelo lepi višini.

V nedeljo popoldne pa je imelo Prešernovo proslavo prosvetno društvo Prosek-Kontovel. Proslava je bila v dvorani na Kontovelu ter so se je udeležili številni domačini. Proslava je bila za domače prosvetarje tem bolj pomembna, ker so izpopolnili dobršen del sporeda domači pevci, tamburaši in godbeniki. O Prešernu in njegovem življenju je govorila tajnica društva Marija Sardočeva, nakar je domača godba na pihala zaigrala živahno koračnico. Po recitacijah članov Slovenskega gledališča Leli Nakrstove in Jožka Lukeša, je sledil nastop pevskega zbora Prosek-Kontovel, ki ga je vodil Ignac Otta. Spored so izpopolnili še mladi tamburaši in godbeniki, ki so zaigrali potpuri čeških narodnih pesmi in koračnico.

Organizatorjem kot izvajalcem obeh Prešernovih proslav gre vsa pohvala, saj so vsi pripomogli, da so spomin tega velikega pesnika lahko dostojno proslavili tudi Slovenci v tržaški okolici.

n. v.

—«»—

Krasen uspeh 2. novinarskega plesa

Sobotni «Drugi novinarski ples» v organizaciji našega lista, je doživel uspeh, ki je kljub velikemu uspehu prvega, presegel vsa pričakovanja organizatorjev. Razpoloženje v originalno dekorirani dvorani na stadionu «Prvi maj» je bilo odlično in številna družba se je v skladni harmoniji zabavala pozno do jutra ob zvokih odličnega orkestra RTV iz Ljubljane.

S svojo prisotnostjo so ples med drugimi počastili tudi generalni konzul FLRJ v Celovcu Boris Trampuž, predstavnik Slovencev na Koroškem dr. Franci Zwitter s soprogo, zvezna ljudska poslanka iz Ljubljane tov. Marija Viljanova, glavni urednik ljubljanskega «Dela» tov. Janez Vipotnik s soprogo, vidni predstavniki tržaškega slovenskega in tudi italijanskega političnega, gospodarskega in kulturnega življenja, več naših stanovskih tovarišev iz Trsta in Ljubljane ter mnogi, res mnogi n posebno dragi zvesti prijatelji in naročniki našega lista.

Vsi udeleženci plesa so organizatorjem izrekli priznanje za to res lepo prireditev in obenem poudarjali željo, ki je bila izrečena tudi v posebni «plesni» izdaji Primorskega dnevnika, ki je presenetil veselo družbo nekaj po polnoči, da bi se ta naš novinarski ples res mogel že prihodnje leto spremeniti v ples vseh slovenskih tržaških novinarjev in s tem v osrednjo vsakoletno družabno prireditev, ki naj združi vse tržaške Slovence in z njimi vred tudi vse prijatelje našega življa v Italiji v takem prijetnem vzdušju, kakršno je vladalo tokrat.

Kot znano, je bil čisti dobiček tega plesa namenjen v celoti Dijaški Matici v Trstu in nas tudi iz tega razloga veseli, da je tako lepo uspel.

—«»—

Danes otvoritev fotografske razstave

Danes ob 18.30 bo v sejni dvorani trgovinske zbornice v Ul. S. Nicolò 5 otvoritev fotografske razstave s turistično tematiko «Ta naša pokrajina». Razstava, ki smo jo že videli januarja v Miljah, bo tudi v Trstu prirejena pod okriljem Tržaške pokrajinske turistične ustanove.

Razstava bo odprta za občinstvo od 28. februarja do 6. marca, in sicer od 10. do 12.30 in od 16. do 20. ure.

—«»—

Razprava o izbiri zdravnika INAM

Drevi ob 18.30 bo v prostorih krožka za socialne študije PSDI v Ul. sv. Frančiška 4 javna razprava o prosti izbiri zdravnika INAM. Govoril bo predsednik pokrajinskega odbora INAM Gianni Giuricin, ki bo obrazložil stališče vodstva zavoda. Zatem pa bo odgovarjal na morebitna vprašanja udeležencev sestanka.

—«»—

Podrl jo je avto ko je prečkala cesto

Na I. kirurški oddelek so včeraj dopoldne sprejeli 55-letno Valerio Štor por. Glavina iz Boršta št. 45, ki se bo morala zdraviti dober mesec. Žensko je namreč pred avtobusnim postajališčem v Borštu povozil z avtom 33-letni Ruggero Dilli, ki se je priženil v Boršt in biva v hišni številki 33. Dilli, ki je zaposlen na žerjavu, se je včeraj okrog 7. ure peljal na delo v Trst, pri avtobusnem postajališču pa je Glavina nenadoma prečkala cesto in šofer ni mogel preprečiti nesreče, čeprav je pritisnil na zavore. Priskočil ji je na pomoč in jo takoj s svojim avtomobilom odpeljal v bolnišnico.

Ženska se je pobila in ranila po glavi, ranila se je po levi roki in si verjetno zlomila zapestje leve roke.

Spor v pristanišču bo kmalu rešen?

Poveljnik pristanišča je včeraj sprejel predstavnike sindikata pristaniščnikov

Sindikalisti so polk. Ascoliju predložili svoje prejšnje zahteve z nekaterimi popravki in pojasnili - Pričakuje se obnovitev pogajanj - Uspela stavka nočnega in nedeljskega dela - Tudi včeraj so delavci zapustili delo ob 17. uri

Včeraj opoldne je pristaniški poveljnik polk. Ascoli sprejel predstavnike sindikata pristaniških delavcev. Do sestanka je prišlo na pobudo pristaniškega poveljnika, ki je sporočil sindikatu pristaniščnikov, da želijo vladnj komisar dr. Mazza in koristniki pristanišča nekatera pojasnila in spremembe predlogov za povišanje tarif delavcem, o katerih so razpravljali na zadnjem sestanku in na katerem je prišlo do razbitja pogajanj zaradi nepopustljivosti koristnikov pristanišča.

Tajništvo sindikata pristaniških delavcev nam je sporočilo, da so pristaniškemu poveljniku vnovič predložili svoje zahteve z nekaterimi malimi popravki, ki pa v bistvu ne spreminjajo zadnjih delavskih zahtev. Sindikat se je prepričal, da so bile te spremembe nujne, da se še enkrat pokaže dobra volja delavcev za začetek novih pogajanj in za dokončno ureditev spora, ki je v zadnjih mesecih hudo prizadel delovanje pristanišča.

Polkovnik Ascoli je sindikalnim predstavnikom odgovoril, da bo predložene mu predloge z vnešenimi korekturami sporočil pristojnim organom.

Pričakuje se, da koristniki pristanišča, zlasti po zadnjih predlogih sindikata, ne bodo mogli več zavlačevati začetka pogajanj za rešitev položaja v pristanišču. Poleg tega pa je tudi pričakovati, da bo vladni komisar dr. Mazza posredoval pri pristojnih pristaniških organih, da bodo končno sprejeli delavske zahteve.

Stavka nadurnega, nočnega in prazničnega dela, ki je bila od 17. ure v soboto do včerajšnje 8. ure zjutraj, je bila popolna in je bilo vse delo v pristanišču paralizirano. Sest od dvajsetih ladij, ki so bile v soboto v pristanišču, se je prijavilo za nakladalna in raztovarjalna dela v nedeljo. Zaradi stavke so bile te ladje prisiljene čakati na delo do včeraj, če so sploh prišle na vrsto, ker je v pristanišču mnogo ladij, ki zaradi zapornih stavk čakajo po več dni ob pomolu, preden pridejo na vrsto. Poleg tega je pristaniški železniški park poln vagonov blaga iz zalednih držav, ki čakajo na raztovarjanje. V skoraj dveh mesecih stavkovne akcije je pristanišče utrpelo na milijarde lir škode, delavci pa so zgubili na desetine milijonov lir zaslužka. Toda borba, ki so jo začeli, ima daljšo perspektivo, saj gre za določitev višjih tarif, se pravi za povišanje prejemkov v višini, ki jih že dobivajo delavci v drugih pristaniščih. Vse to je zlasti Javnim skladiščem dobro znano: ravno tako so o tem obveščene vse spediterske družbe. Hkrati pa postaja pritisk iz zalednih držav na trgovinsko zbornico in na Javna skladišča vedno večji. Tuja podjetja, ki uvažajo in izvažajo blago skozi Trst, se pritožujejo zaradi neredenega dela v pristanišču, ki jim povzroča velike zamude pri odpremi blaga.

Medtem pa se stavka nadurnega in nočnega dela nadaljuje. Tudi včeraj so pristaniški delavci zapustili delo ob 17. uri in so prišli delat šele danes ob 8. uri zjutraj. Stavkovna akcija se bo prekinila šele z dnem, ko bodo koristniki pristanišča sporočili sindikatu pristaniških delavcev, da so pripravljeni obnoviti pogajanja.

—«»—

Pomembna pridobitev za tržaško pristanišče

Naprava za dezinfekcijo in konserviranje sadja in zelenjave

Napravo bo zgradila neka švicarska družba v 300 dneh

Pred dnevi so podpisali s švicarsko družbo «Gasconserve» pogodbo za gradnjo posebne naprave za dezinfekcijo, dozorevanje in konserviranje sadja in zelenjave. Novo napravo bodo zgradili v bližini Trga Duca degli Abruzzi in podjetje se je obvezalo, da bo izvršilo vsa dela v 300 dneh. V veliki celici bo prostora za železniški vagon, kjer bodo lahko sadje razkužili s posebnim kemijskim postopkom, poleg tega bodo zgradili še dve manjši celici. To bo prva tovrstna naprava v Italiji in bo omogočila hitrejše ter ugodnejše poslovanje pristanišča s sadjem in zelenjavo.

—«»—

Še vedno resno stanje ponesrečenca s Kontovela

Kakor smo sinoči izvedeli, je zdravstveno stanje 26-letnega Karla Pertota s Kontovela št. 164 še vedno zelo resno. Pertot se je namreč hudo ponesrečil v soboto zvečer, ko se je peljal z motorjem s Proseka proti Saležu, da bi obiskal svojo zaročenko. V Gabrovcu so ga zaslepile močne luči avtomobila, ki je privozil z nasprotne strani. Pertot je krepko krenil na desno, da bi se izognil avtomobilu, pri tem pa je treščil v obcestni zid in si zlomil tilnik ter se pobil in ranil po obrazu. Domačini, ki so tedaj prišli iz bližnje gostilne, so mu priskočili na pomoč in poklicali rešilni avto, s katerim so ga odpeljali v bolnišnico, kjer so ga sprejeli s pridržano prognozo na II. kirurški oddelek.

—«»—

Pri trčenju dveh vozil

10-mesečnega otroka sunek vrgel iz avta

V nedeljo popoldne je 48-letni Vittorio Pieralli iz Ul. Caccia 3 vozil iz Sesljana proti Grljanu avtomobil, v katerem se je peljala tudi Marcella Scherlavai, ki je imela v naročju svojo enoletno vnukinjo Patrizio. Pri Brojnici je Pieraldi krenil na levo, da bi po stranski poti šel proti železnici, tedaj pa je za njim privozil z avtomobilom Francesco Abbatista iz Mania, ga, ki je sicer pritisnil na zavore in zaobrnil volan na desno, da bi preprečil trčenje, kar pa mu ni uspelo. Treščil je v levi del Pieralli-jevega avtomobila in sunek je bil tako močan, da so se vrata avtomobila odprla.

Pieralljiu in ženski se ni zgodilo nič hudega, zelo pa sta se prestrašila, ker je malo Patrizio vrglo iz naročja skozi odprta vrata na cesto. Na srečo pa se tudi otrok ni hudo poškodoval, saj se je le nekoliko pobil in opraskal po glavi, zaradi česar se bo moral zdraviti 10 dni.

—«»—

Mati in hčerka padli s kolesom

Včeraj pozno popoldne se je Ondina Bengina iz Bazoviške ulice št. 46 na Opčinah peljala s kolesom po omenjeni ulici proti Banom. Na kolesu je peljala tudi svojo 3-letno hčerko Suzano. Nenadoma se je pokvarilo sprednje kolo in obe sta padli na cesto. Materi se ni zgodilo nič hudega, mala Suzana pa se je pobila in ranila po čelu, zaradi česar so jo sprejeli na II. kirurški oddelek in se bo morala zdraviti dober teden.

—«»—

Namesto v vrabce strel v prst

Včeraj popoldne je 40-letni Peter Lukač iz Ul. Costalunga 253 hotel z lovsko puško preplašiti vrabce na njivi poleg svojega doma. Napolnil je puško in nehote sprožil ter si ranil prst na levi nogi. Z zasebnim avtom so ga odpeljali v bolnišnico, kjer so ga sprejeli na II. kirurški oddelek. Zdraviti se bo moral dva tedna.

Dr. LASPERANZA

sporoča zavarovancem INAM dolinske občine, da je odprl v občini dve ambulanti

V Logu štev. 7

vsak dan od 8.30 do 10. ure, v torek in četrtek pa še od 18. do 19. ure.

V Boljuncu štev. 64

vsak dan od 11. do 13. ure, v ponedeljkih, sredah in petkih pa še od 18. do 19.30

Za zdravniške preglede na domu, naj se zavarovanci zglasijo pri omenjenih ambulantah, v primeru nujnosti pa naj telefonirajo na štev. 77-367.

Občinski svet odobril sklep o družinskem davku

Nezadostno zvišanje vsote odbitka od davčne osnove

Novi odbitek znaša sedaj 350 tisoč lir, medtem ko je levica zahtevala 450 tisoč - Pojasnilo dr. Dekleve v zvezi z «dvojezičnostjo»

Tržaški občinski svet je na svoji sinočnji seji izglasoval sklep, po katerem se zviša minimalna vsota za preživljanje, ki se odbije od dohodkov za računanje družinskega davka, od sedanjih 300.000 na 350.000 lir. Svetovalci NSZ, KPI in PSI so se pri glasovanju vzdržali, ker so se izrekli za resolucijo odv. Pogassija (KPI), ki je zahteval, da se ta vsota zviša na 450.000, kot velja v Bologni.

Najprej je odvetnik Pogassi povzel diskusijo o njegovi resoluciji in rekel, da je predlagal 450.000 lir odbitka od dohodkov, ker je treba upoštevati neugodni gospodarski položaj Trsta. Odkar so določili 300.000 lir odbitka, se je indeks življenjskih stroškov res zvišal le za 10.84 odstotka, toda pri nas je mnogo več brezposelnih in le delno zaposlenih kot v drugih mestih. Če torej odbijejo od skupnega dohodka 450.000 lir v bogati Bologni, čemu jih ne bi odbili v Trstu?

Za Pogassijem je spregovoril odbornik za finance dr. Verza, ki je zelo na dolgo zavračal glavne argumente in zahteve Pogassijeve resolucije ter zagovarjal sklep občinskega odbora, kar je utemeljeval s statističnimi primerjavami z drugimi pokrajinami. Po teh primerjavah je na primer Trst glede čistega dohodka na prebivalca na petem mestu v državi, glede radijskih in televizijskih naročnikov na prvem mestu, potrošnje tobaka na drugem mestu, vozil na šestem itd. Pri tem pa je zagrešil bistveno napako, in sicer da je navedel podatke za pokrajine, ko pa je znano, da se pri nas vsa pokrajina v bistvu skrči po številu prebivalstva na samo mesto, ker nima skoraj nič podeželja, medtem ko so drugod pokrajine zelo obširne. Zato primerjava med pokrajinami za nas sploh ni mogoča, pač pa le med mesti, kajti splošno je znano, da ima podeželje nižje dohodke od mest. Te napake mu ni očital le socialist dr. Teiner marveč tudi liberalec odv. Morpurgo, ki je sicer glasoval za sklep občinskega odbora.

Dr. Verza je potemtakem ubiral stopinje za bivšim županom inž. Bartolijem, ki je za svojega županovanja vedno trdil, da je tu nekaka Indija Koromandija in da se cedita med in mleko, medtem ko sedaj, ko ni več na oblasti, objavlja svoje dolgovezne jeremiade v tukajšnjem desničarskem dnevniku, ki so popolno nasprotje tega, kar je trdil prej. Iz tega se pač vidi, kako oblast zamegli njenim nosilcem pogled, kar se je zgodilo sedaj tudi dr. Verzi.

Odbornik za finance je tudi zelo na dolgo dokazoval, kakšne ugodnosti bodo imeli davkoplačevalci od zvišanja vsote, ki se odbije od skupnih čistih dohodkov ter navedel vrsto številk. Prav tako je dokazoval, da je sedanja oblika progresivnega obdavčevanja, ki gre od 2.40 odstotka za dohodke do 200.000 lir do 14.40 odstotka za dohodke od 12 milijonov naprej, socialno pravična in napredna. Po njegovih besedah je torej davčna obremenitev v Trstu pravičnejša kot v Bologni, ker je na primer odstotek za obdavčenja dohodkov od okrog 2 milijona 700.000 do 3.400.000 višji v Trstu kot v Bologni. Bistvo vprašanja pa je v tem, da bi po predlogu odv. Pogassija sploh izpadlo iz seznamov družinskega davka mnogo večje število davkoplačevalcev z nižjimi dohodki, kot pa jih bo izpadlo po odobremenu občinskem sklepu.

Nadaljnji argument odbornika Verze je bil ta, da bi občina s sprejetjem Pogassijeve resolucije izgubila od 150 do 180 milijonov lir dohodka, ki ne bi ga mogla nadomestiti z drugimi dohodki.

Sledile so glasovalne izjave, v katerih so se predstavniki «konvergentnih» strank izrekli za sklep odbora, predstavniki leve opozicije pa za resolucijo KPI. Tako je dr. Jože Dekleva med drugim dejal, da je odbitek, ki ga predlaga odbor, prenizek in da je odbitek 450.000 lir, ki ga predlaga Pogassijeva resolucija mnogo bolj v skladu z gospodarskim položajem v Trstu.

V kratkem odgovoru, ki ga je dal župan na glasovalne izjave, je dejal, da je naša občina deficitarna ter da ne bi nadzorna oblast sploh odobrila sklepa o zvišanju odbitka, ki bi znašal 450.000 lir. Občinski odbor je stvarno ocenil, da lahko zahteva samo 350.000 lir odbitka. Sicer pa je župan pripomnil, da bi on zahteval, če bi bil v opoziciji, zvišanje tega odbitka celo na pol milijona lir. Zatem je sledilo glasovanje z rezultatom, ki smo ga omenili v začetku.

V začetku seje so prišla kot običajno na vrsto razna vprašanja svetovalcev. K tem vprašanjem se bomo še povrnili in omenjamo za danes samo izjavo dr. Dekleve (NSZ), ki je natančno pojasnil svoje stališče do «dvojezičnosti», kar je bilo nujno, ker mu je na neki prejšnji seji misovec odv. Ruzzier pripisal zahteve, ki jih ni nikoli postavil. To je dr. Dekleva storil, ker mu je župan za časa njegove glasovalne izjave o proračunu pojasnitev stališča onemogočil oziroma prepovedal. Dr. Dekleva je zaključil svojo izjavo z besedami: «O dvojezičnosti govorijo tisti, ki izkoriščajo ta pojem in ga maličijo iz čisto propagandističnih smotrov, da bi hujskali svoje pristaše proti uresničenju teh pravic, ki so jih Slovenci že nekoč uživali in ki jim jih je odvzel fašizem».

Župan dr. Franzil je s formalnim izgovorom, da to ne spada v vprašanja svetovalcev, kakor je zadnjič izjavil, da to ne spada v glasovalno izjavo, ironično zavrnil dr. Deklevo, češ da skuša biti nekak zagovornik «cone B», kar ni njegova naloga. S tem je župan pač namerno prešel bistvo izjave, s katero je hotel dr. Dekleva le pokazati na špekulacije skrajne desnice, ki lažno prikazuje določbe posebnega statuta glede jezikovnih pravic Slovencev. Če bi torej sodili po županovih besedah, bi smeli sklepati, da tudi on ne mara, da bi natočili glede «dvojezičnosti» čistega vina. Dr. Dekleva pa je hotel le jasno povedati, da mu misovci podtikajo misli in pojme, ki so mu tuji. Zato je bila pač vsaka cenena ironija odveč.

Pred odhodom na prvo vožnjo

Sprejem na krovu argentinske ladje

Zgradili so jo v Splitu

Nekaj dni je že v pristanišču nova motorna ladja «Lago Trifulo», ki so jo pred kratkim dogradili v ladjedelnici v Splitu in izročili družbi «Lienas maritimas Argentinas» iz Buenos Airesa. Ladja bo v kratkem odplula na otvoritveno vožnjo proti Južni Ameriki. Nova argentinska ladja je bila grajena pod nadzorstvom American bureau of shipping in ima naslednje značilnosti: največja dolžina 472 čevljev, največja širina 66 čevljev, grez 27 čevljev. Ladja ima 10.272 ton in je opremljena z motorjem Fiat C 759 S, ki razvija 10.300 konjskih sil in ki ji omogoča 17 milj na uro.

V Trstu skrbi za tovor in pristaniške operacije družba «Ellerman & Wilson», ki je včeraj priredila na krovu sprejem.

—«»—

Določeni datumi za zrelostne izpite

Datumi za slovenske šole še niso točno določeni

Ministrstvo za javno vzgojo je določilo, da se bodo po vsej državi letos začeli zrelostni izpiti na višjih srednjih šolah 2. julija ob 8.30. Kandidate bodo izpraševali o predmetih zadnjega leta pouka; glede snovi iz prejšnjih let pa bodo odločali «razredni sveti». Izpiti v jesenskem roku se bodo začeli 17. septembra in jih bodo lahko polagali kandidati, ki bodo imeli največ tri pripravljalne izpite. Prošnje za sprejem k zrelostnim izpitom je treba predložiti do 31. marca.

Točni datum za začetek zrelostnih izpitov na slovenskih šolah ni še določen in ga bomo objavili, ko nam bo to sporočil glavni generalni komisariat, ki ta datum določa.

—«»—

Sestanek na trg. zbornici

Gospodarski stiki med Trstom in Afriko

Pretekli teden se je sestal izvršni odbor tržaške trgovinske zbornice, na katerem je predsednik dr. Caidassi poročal o razgovorih z veleposlanikom Slonokoščene obale in o pobudah, da se okrepe gospodarski stiki med Trstom in afriškimi državami.

Odbor je nato razpravljal o stavki pristaniških delavcev in o stikih, ki so jih imeli z vladnim generalnim komisarjem, s pristaniškim poveljstvom in svetom koristnikov. Odbor je izrazil zaskrbljenost, zaradi resne in nepopravljive škode, ki je bila zaradi zastoja prometa povzročena pristanišču.

Nato je dr. Chiriaco poročal o delu komisije za davke, ki je proučila načrt preureditve občinskih potrošnih davkov. Dr. Rustia Traine je govoril o prodaji mleka domače proizvodnje in o novem sistemu davka na vino, ki predpisuje za vinogradnike zapleten birokratski postopek.

Končno je odbor razpravljal o novih električnih tarifah in ugotovil, da bodo škodovale tržaškemu gospodarstvu ter še zlasti malim trgovskim in obrtniškim obratom.

GLEDALIŠČA in KINO

Slovensko gledališče v Trstu

DANES 27. T. M. OB 20.30 V KINO DVORANI V SKEDNJU

AGATHE CHRISTIE

«MIŠNICA»

VERDI

Danes ob 20.30 za abonente reda B v vseh prostorih zadnja predstava opere P.I. Cajkovskega «Evgenij Onjegin» z istimi nastopajočimi kot pri prejšnjih predstavah. — Dirigent Efrem Kurtz.

NASTOP BALETOV

Od petka dalje bo gost gledališča Verdi «Grand ballet National Hongrois», ki se mudi na turneji po Zahodni Evropi v Parizu, Genovi in Turinu in žanje navdušena priznanja kritike in občinstva.

Pri blagajni gledališča se začenja prodaja za vse štiri nastope.

TEATRO NUOVO

Od sobote 3. maja bo tržaški Teatro Nuovo uprizarjal Squarzinovo «Tri četrtine lune» v režiji Fulvia Tolusse. Rezerviranje in prodaja vstopnic pri glavni blagajni in v Pasaži Protti.

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

priredi

Otroško rajanje v pravljični deželi

V NEDELJO, 4. III. 1962 ob 15. uri v dvorani na stadionu «I. maj»

Pisan spored bo bogatil nastop pravljičnih oseb. Pepelka in njen princ, Snegulčica, njena hudobna mačeha-kraljica, škratje, smešna dvojica botrov Strbonclja in Strbinclja, zamorski kralj Sokoljikljun, prebivalci pravljične dežele Kordelije bodo vam na razpolago za razgovor in ples. V sporedu, ki bo med otroškim rajanjem, bodo nastopili gojenci Baletne šole iz Kopra. Za bistre glave je pripravljen nagradni gledališki quiz z ugankami in vprašanji iz področja mladinskih iger in gledališča.

Prijave za ta del sporeda sprejema tudi telefonično (38-236) naša pisarna, katera vam bo lahko dala koristne napotke.

Za hitre noge bo nagradno skakanje v vreči, igra z balončni in še veliko zabavnega.

Igral bo orkester «BLUE STAR»

Vstopnice dobite v predprodaji od četrtka 1. marca v Tržaški knjigarni in pri vstopu v dvorano.

OCETJE IN MAMICE! NE POZABITE OB PUSTU RAZVESELITI VASE MALCKE Z OTROŠKIM RAJANJEM, KI BO LETOS SE POSEBNO VESELO.

GLASBENA MATICA TRST

PLES GLASBENE MATICE

bo v soboto, 3. marca od 21. do 4. ure zjutraj v prostorh stadiona «Prvi maj»

Igral bo priznani jazz ansambel Dobro založen bife z jedačami in pijačami

Rezerviranje miz in prodaja vstopnic od četrtka, 1. marca dalje v Tržaški knjigarni Ul. sv. Frančiška 20 ter eno uro pred pričetkom plesa pri blagajni dvorane.

KINO

Nazionale 15.30 «Prekupčevalci iz Singapura» (I trafficanti di Singapore). Technicolor.
Fenice 16.00 «Fanny». Leslie Caron, Charles Boyer. Technicolor.
Excelsior 15.00 «Boccaccio 70» — Sophia Loren, Anita Ekberg. Prepovedano mladini.
Grattacielo 16.00 «Italijanski razbojniki» (I briganti italiani). Vittorio Gassman, Ernest Borgnine, Rosanna Schiaffino.
Arcobaleno 16.00 «Nevarna preiskava» (Indagine pericolosa).
Supercinema 16.00 «SS podvig Fortunat» (SS operazione Fortunat).
Alabarda 16.00 «Mož» (Il marito) Alberto Sordi.
Aurora 16.00 «Romolo in Remo»
Cristallo 16.30 «Rimska pomlad gospe Stone» (La primavera romana della signora Stone). Prepovedano mladini.
Garibaldi 16.00 «Rešilne čolne v morje!» (Scialuppe a mare). — Technicolor. Jeff Chandler.
Capitol 16.30 «Slavne ljubezni» (Amori celebri). Technicolor. Brigitte Bardot, Jean Paul Belmondo.
Impero 16.30 «Razgibana noč» (Una notte movimentata).
Italia 16.00 «Lepotice na plaži» (Bellezze sulla spiaggia). Technicolor. Valeria Fabrizi, Raimondo Vianello.
Massimo 16.00 «Začarani meč» (La spada magica). Technicolor. Estelle Winwood.
Moderno 16.30 Revija «Ženske na Veneri» (Donne su Venere). Na platnu «La sceriffa». Zadnji dan.
Astra 16.30 «Gusar Morgan» — (Morgan il pirata).
Astoria 16.00 «Kakor listje v vetru» (Come le foglie al vento). Technicolor. Rock Hudson.
Vittorio Veneto 15.30 «Svet ponoči št. 2» (Il mondo di notte N. 2). Prepovedano mladini.
Ideale 16.00 «Karavana pogumnih» (La carovana dei coraggiosi).
Marconi 16.00 «Plačati ali umreti» (Pagare o morire). Ernest Borgnine.
Abbazia 16.00 «Ljubimci Pacifika» (Gli amanti del Pacifico). Prepovedano mladini.
Odeon 16.00 «Divja balada» (Ballata selvaggia). Gary Cooper.

izleti

Smučarski izlet SPDT in tekma v veleslalomu na Livku-Matajurju 4. marca t.l. Vpisovanje tekmovalcev in izletnikov v Ul. Geppa 9-II.

Tekme se lahko udeležijo moški, ženske kot tudi mladinci in mladinke do vključno 17. leta, ter kot člani od 17 let naprej.

od včeraj do danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 25. in 26. februarja 1962 se je v Trstu rodilo 7 otrok, umrlo pa je 21 oseb.

UMRLI SO: 79-letna Elena Apollonio vd. Amoroso, 60-letni Antonio Moscolin, 57-letna Gemma Gullin por. Caprin, 85-letni Alberto Cavazzon, 85-letna Maria Missitelli vd. Torelli, 79-letna Giacomina Vivante vd. Carboncini, 48-letna Nerina Dolenec por. Batic, 70-letni Amedeo Vascotto, 77-letna Maria Ditti por. Skugor, 69-letni Luigi Bubnich, 74-letna Giuseppina Regent vd. Giugovaz, 54-letni Giuseppe De Gron, 59-letni Antonio Precali, 77-letni Ferdinando Staleni, 77-letni Carlo Schiliani, 77-letni Pietro Viezzoli, 64-letni Gioacchino Scrignari, 73-letni Carlo Paoli, 80-letna Angela Delise vd. Bellemo, 47-letni Gino Penzo, 81-letna Maria Vallam vd. Depangher-Manzini, 82-letna Erminia Grancich.

—«»—

NOCNA SLUZBA LEKARN

Crevato, Ul. Roma 15; Croce Verde, Ul. Settefontane 39; dr. Gmeiner, Ul. Giulia 14; Al Lloyd, Ul. dell'Orologio 6; dr. Signori, Trg bolnišnice 8.

mali oglasi

PRI MAGAZZINU FELICE, Trst, Ul. Carducci 41, DOBITE; ženske moške in otroške dežne plašče bunde, hlače, jopiče in srajce najboljših vrst in znamk po najnižjih cenah.

**VESPAGENZIA, Trst, Ulica S. Francesco 44, tel. 28-940, takojšnja izročitev VESPA GRAND SPORT MODEL 1962 skupno z rezervnim kol

Poskus umora pred porotnim sodiščem

Državni tožilec zahteval sedem let za Molinarija, ki je zabodel Rossija

Tožilec zahteval znatno nižjo kazen kot pa zastopnik zasebne stranke - Različni mnenji dveh zdravniških izvedencev o resnosti poškodbe

Sedem let zapora je zahteval včeraj zvečer javni tožilec dr. Pascoli za Gregoria Molinarija, ki je lani skušal umoriti Michela Rossija, ki je iz sodnih kronik znan kot nepoboljšljiv nadlegovalec ženskega spola. «Ne bi se čudil — je dejal dr. Pascoli — če bi Rossija zabodla kaka ženska. Čudim pa se, je nadaljeval, a ne preveč, ker ga je zabodel že priletnejši moški. Ne preveč pa zato, ker Rossija poznamo kot nadležnega in vsiljivega človeka.»

V nedeljo 9. julija lani ponoči je 64-letni Gregorio Molinari iz Ul. Beccherie 17 zabodel z nožem v hrbet 47-letnega Michela Rossija iz Ul. Valdirivo 13. Krvavi dogodek se je odigral nekaj pred eno zjutraj pred barom «Italia» na vogalu Trga Unità in Ul. Malcanton.

Ranjenec je svojega napadalca sicer poznal, toda ni vedel za njegovo ime. Policijski organi so ga izsledili na podlagi opisa, ki ga je podal Rossi. Slednjemu so pokazali tudi več slik raznih oseb in na eni izmed njih je Rossi spoznal svojega napadalca, ki so ga aretirali v ponedeljek 10. julija.

Policijski organi so Molinarija prijavili sodnim oblastem zaradi poskusnega umora ter zaradi nedovoljene nošnje hladnega orožja izven svojega doma.

Zaradi teh obtožb so Molinarija včeraj zjutraj prepeljali pred porotno sodišče, ki mu bo sodilo pod predsedstvom dr. Rossija.

Na začetku včerajšnjega zasedanja je dr. Rossi zaprisegel nove porotnike, ki so naslednji: Franco Barducci, Igino Cordiglia, Liliana Magris por. Clementi, Baldassare Vareton, Maria Faresi por. Pittaro ter Luciano Tosolin. Ker pa dva porotnika ne bosta mogla prisostvovati nadaljnjim procesom, so izžrebali dva nova stalna porotnika in dva namestnika. Izžrebani so bili: Anna Maria Chinellato iz Ul. Canova 26, Vincenzo Viscardi iz Ul. De Amicis 12, Pietro Picchieri iz Ul. Rio Primario 9 ter Adilia Vellan por. Adario iz Spodnje Magdalene.

Takoj nato je predsednik podal kratko poročilo o krvavem dogodku v lanskem juliju. Molinari in Rossi sta se poznala že več let. Prvič sta se menda srečala v zaporu, in sicer 1952. leta. Molinari je bil že obsojen zaradi odpora proti agentom in raznih drugih prekrškov. Michele Rossi ima pa še bolj pisan kazenski list. Zelo često se je moral zagovarjati pred sodniki posebno zato, ker je nadlegoval ženske.

Pred dvema letoma sta se Molinari in Rossi znašla v bifeju Fiore v Ul. Cavana. Molinari trdi, da mu je tedaj Rossi grozil, «da ga bo zmlel» ter da ga je s pestjo pobil na tla. Rossi pa zanika to okoliščino. Molinari pravi še, da se je vedno bal srečati Rossija, ker mu je ta grozil in ga vedno izzival s prostaškimi besedami in kretnjami. Vse to je napotilo že priletnega moškega, da je zabodel svojega nasprotnika.

Nato je predsednik zaslišal Rossija, ki nastopa na procesu tudi kot prizadeta zasebna stranka.

Predsednik: «Rossi, saj sam dobro veste, da niste svetnik. Pozivam pa vas, da govorite resnico. Ali je res, da ste spoznal Molinarija že v zaporu?»

Rossi: «Ne».

Predsednik: «Ali je res, da ste pogostoma izzival Molinarija?»

Rossi: «Ni res. Jaz se zanj sploh nisem nikoli zmenil».

Predsednik: «Ali je res, da ste v bifeju Fiore vrgel na tla Molinarija ter ga udaril s pestjo?»

Rossi: «Ni res. Molinari se je sporil z nekim drugim pijancem. Med pretepom je nekdo udaril tudi mene».

In tako si sledijo vprašanja. Rossi skoraj vedno zanika vsako odgovornost. Večkrat se skuša izmikati, ker čuti, da nekatere današnje izjave niso v skladu s prejšnjimi. Najtežje pa je protislovje, ki zadeva dogodke tistega večera, ko je prišlo do poskusnega umora. Rossi trdi, da je nekaj čez 20. uro zvečer na Trgu Venezia opazil nekega neznanca, ki ga je zasledoval. Ker je hotel zabrisati za seboj vsako sled, se je zatekel v bar «Italia». Molinari pa je ostal pred vhodom ter ga tam čakal.

Obtoženčev zagovornik: «Koliko časa ste bili v baru in s kom?»

Rossi: «Morda od 21. ure do 0.30. Z menoj sta bila dva znanca».

To Rossijevo izjavo je pozneje izpodbil lastnik bara Rossignan Fortunato, ki je izjavil, da sta Rossi in Molinari prišla v bar nekaj po polnoči skoraj istočasno. Molinari je takoj odšel, Rossi pa se je zadržal skoraj do 1. ure. Med seboj pa nista govorila. Nekaj pred 1. uro je odšel tudi Rossi. Malo pozneje se je vrnil ter dejal: «Tista stara svinja me hoče umoriti». Russignan je pokazal Rossiju izstopna vrata na Ul. Malcanton ter šel nato zapirat glavni vhod. Molinari je bil še vedno pred vrati. V rokah baje ni imel noža. Pozval ga je naj se oddalji in takoj nato je zaprl rolo.

Zdi se, da je Rossi odšel sam proti Borznemu trgu, kjer je nenadoma omahnil, ker mu je bilo slabo. Neke osebe so mu priskočile na pomoč ter ga odpeljale do kvesture. Tam so ga na kratko zaslišali in prepeljali v splošno bolnišnico. Zdravnik je ugotovil na Rossiju rano na desni strani križa, in sicer tik pod zadnjim rebrom. Bila je poškvna, 1,5 cm široka ter 8 cm globoka. Tedaj so menili, da bi ranjenec utegnil okrevati v 20 dneh. V resnici je zapustil bolnišnico že 15. julija. Včeraj je trdil, da je trpel na hudih posledicah rane cele štiri mesece.

Predsednik: «S kakšnim orožjem vas je Molinari ranil?»

Rossi: «Rezilo je bilo gotovo dolgo 30 cm».

Predsednik: «Ali je bilo podobno kuhinjskemu nožu, ali bodalu?»

Rossi: «Bilo je bolj podobno bodalu, ali pa vojaškemu orožju».

K temu je treba pripomniti, da izvedenčevo poročilo govori o nožiču, čigar rezilo je imelo največ 9 cm. Tudi obtoženec priznava, da je sunil Rossija s takim nožičem, ki ga je pozneje odvrgel v neki ulici.

Kot smo že dejali, je sodišče zaslišalo tudi lastnika bara, ki je izjavil med drugim, da je opazil, da je bil ranjen šele potem, ko je zaprl lokal. Na tleh je namreč našel nekaj kapelj krvi. Hudo pa je Rossignan poslušal obtoženčev položaj, ko je dejal, da je slišal Molinarija, potem ko je odprl vrata, kako je kričal, da bo Rossija ubil.

Na popoldanski razpravi je porotno sodišče zaslišalo sodnijskega zdravniškega izvedenca prof. Polacca. Ta je potrdil svoje poročilo, ki ga je podal državnemu pravdništvu. Po njegovem mnenju ni Rossiju grozila nikoli smrtna nevarnost zaradi rane, ki jo je zadobil pred barom «Italia». «14. julija — je pripomnil dr. Polacco — sem našel Rossija na 2. kirurškem oddelku. Sedel je na postelji ter ni kazal nobenega znaka, da bi se počutil slabo. Vprašal sem službujočega kirurga, ki mi je dejal, da rana ne predstavlja nobene nevarnosti za Rossijevo življenje».

Te trditve dr. Polacca je zavračal v svojem poročilu zdravniški konzulent zasebne stranke dr. Serra, katerega so prečitali sinoči dr. Polaccu. Serra trdi v svojem poročilu, da je Rossi utrpel hude posledice duševnega in fizičnega značaja. Med drugim se mu je baje zmanjšala tudi prostornina pljuč. Dr. Polacco je praktično ovrgel vse te trditve ter vztrajal pri svojih prejšnjih izjavah.

Zagovornik zasebne stranke odv. Ghezzi, je skušal prikazati Molinarija kot zakrknjenega zločinca, ki je celi dve leti razmišljal kako bi umoril svojega *sovražnika*, se pravi Rossija. Gre torej za preračunan poskus umora, ki je povzročil njegovemu klientu hude telesne poškodbe. Zato je odv. Ghezzi zahteval naj sodišče prizna njegovemu varovancu 550.000 lir predujma. 150.000 lir pa naj bi šlo zagovorniku zasebne stranke.

Javni tožilec je v bistvu postavil bolj zmerne zahteve. Predvsem je poudaril, da se ne sme govoriti o nekem preračunanem poskusu umora. To pa zato, ker sta se Molinari in Rossi zelo često srečavala ter je zelo verjetno, da je Rossi večkrat zbadal Molinarija z raznimi opazkami, ki so bile več ali manj žaljive.

Gotovo pa je — je dejal dr. Pascoli — da je Molinari zabodel Rossija. Zato je zanj zahteval 7 let zapora, kar predstavlja najnižjo mero, ki jo predvideva kazenski zakonik (21 let za umor ter od 1 do 2 tretjini te kazni za poskus). Poleg tega je tožilec zahteval, naj porotniki priznajo obtožencu najvišjo mero splošnih olajševalnih okoliščin ter najnižjo mero obtežilne okoliščine, ki jo predstavlja dejstvo, da je bil Molinari že kaznovan.

Danes bo spregovoril odvetnik Presti, ki zagovarja obtoženca. Zelo verjetno je, da bo zagovornik napel vse svoje sile, da bi dokazal, da je Rossi hudo izzval njegovega varovanca.

—«»—

Podaljšan rok za izbiro električnih tarif

Iz Rima poročajo, da je minister za industrijo Colombo izdal okrožnico, s katero je do 30. junija 1962 podaljšal rok, do katerega morajo koristniki električne energije sporočiti, kakšen način tarife, odnosno kako količino, so si izbrali. Kot smo že poročali, so pred nedavnim ispremenili sistem računanja električne tarife in bodo uvedli nov, dokaj bolj zapleten sistem, na osnovi kaetrega si bo moral vsak koristnik izbrati določeno količino električne energije. V praksi pa pomeni nov način v resnici znatno povišanje električnih tarif.

V soboto zvečer v Tržiču

Karabinjerji z avtoambulanto presenetili pobeglega vlomilca

Ušel je iz zaporov v Čedadu po vlomu v mlekarno v Gornjem Trbilju

Pred dvema tednoma se je mnogo govorilo in pisalo o drznem vlomu v mlekarno v Zgornjem Trbilju v Beneški Sloveniji. Karabinjerjem se je posrečilo prijeti nekatere člane tolpe, ki so pri tem vlomu sodelovali. Med njimi je bil tudi 21-letni Guido Miniussi iz Gorice, Ul. Montecucco 6, ki so ga spravili na varno v čedadske zapore.

Miniussi, ki bi moral odsedeti tudi 18 mesecev kazni, ki jo je dobil zaradi neke tatvine v Gorici, je seveda iskal prvo priliko, da bi zopet ušel. Ta se mu je ponudila pred dobrim tednom, ko je bil na kaznilniškem dvorišču in ker niso našli sledu za njim, so sprva mislili, da jo je ubral čez mejo.

Preteklo soboto pa so karabinjerji v Tržiču izvedeli, da je Miniussi skrit v nekem stanovanju v Tržiču, kjer je čakal na avtobus za Gorico. Da bi ga laže presenetili, so se karabinjerji poslužili zvijače. Vzeli so avtoambulanco Rdečega križa in prevzeli mesto bolničarjev v njej. Ko so tako opremljeni srečali na ulici Miniussija, ki šepa na eni nogi, je bil ta tako presenečen, da se sploh ni upiral aretaciji. Ko se je prav zavedel za kaj gre, je bil že zopet v zaporih v Čedadu, kjer bodo seveda sedaj bolj pazili, da jim ne bi zopet ušel.

—«»—

Pustovanje v Tržiču in na Krasu s SPD

Slovensko planinsko društvo priredi na pustni torek dne 6. marca popoldanski avtobusni izlet v Tržič in od tam v Mavhinje na tržaškem Krasu. Izletniki si bodo v Tržiču lahko ogledali maškaradni sprevod, v Mavhinjah pa bo prosta društvena zabava.

Vpisovanje od ponedeljka 26. t. m. dalje na sedežu Slovenske prosvetne zveze v Gorici, Ul. Ascoli 1/I. Odhod avtobusa iz Gorice ob 14. uri izpred kavarne Bratuš, skozi Podgoro ob 14.15 in dalje Štadrež in Dol.

Vožnja za člane 300, za nečlane 400 lir.

—«»—

Svečana otvoritev Katoliškega doma

V nedeljo dopoldne so uradno otvorili Katoliški dom v Drevoredu 20. septembra. Popoldne je bila svečana akademija. Spored je obsegal 12 točk, katerih izvajanje je trajalo 4 ure.

Najprej je zvezni zbor pod vodstvom prof. Fileja zapel uvodno himno. Po recitaciji je prof. Kacin govoril o namenih zgradbe. Zbor je nato pod vodstvom E. Chiabaija zapel narodno pesem «Dekle je na vrtu». Tajnik odbora za gradnjo doma dr. Kazimir Humar je poročal o poteku nabiralne akcije in gradnje stavbe. Mladinke v narodnih nošah so nato zapele «Ti krasni sončni svit» in pa «Pomladno».

Po odmoru so telovadci izvedli prosto vajo, levje skoke in predskoke čez konja. Mladenke so nato rajale in pele ob spremljavi svetlobnih efektov. Po zborni recitaciji «Ljudstvo in dom» je ženski zbor pod vodstvom Lojzke Bratuševe zapel «Ave Maria».

V nedeljo 4. marca popoldne

Letos deveta izdaja miljskega karnevala

V Trstu otroški karneval z udeleženci samo do 16 let starosti

Plesne prireditve, zabave in izložbena okna raznih trgovin pričajo, da je pust pred vrati. Še dober teden, pa bo letošnjega pusta konec in ga bomo z vsemi častmi sežgali ali pokopali. Zadnje dni pust ponori in z njim norijo mladi in stari, ki se hočejo zabavati. Med pustne zabave spadajo seveda tudi pustni sprevodi, organizirani ali pa ne. Nekateri taki sprevodi so že tradicionalni, kakor so tudi tradicionalni pustni pogrebi. Pri tem prednjačijo Škedenj, Milje, Boljunec ter nekatere druge vasi v Bregu in na Krasu.

V Miljah se že več tednov pripravljajo na svoj karneval in obetajo obilo zabave, smeha in dobre volje vsem, ki se ga bodo udeležili. Prijave za udeležbo v pustnem sprevodu ne sprejemajo več. Tudi letos se je prijavilo 9 skupin, ki se udeležijo sprevoda vsako leto. Letos bo v Miljah deveta izdaja miljskega karnevala, in sicer v nedeljo 4. marca ob 14.30 uri.

Kot običajno, bodo najlepše vozove in skupine nagradili. Prva nagrada znaša 150.000 lir, druga 120.000, tretja 90 tisoč, četrta 60.000, peta pa 40 tisoč lir.

V Trstu pa pripravljajo četrto izdajo otroškega karnevala, ki do sedaj ni imel večjega odmeva in ni znal pritegniti meščane, čeprav so Tržačani zelo dovzetni za pustne zabave in prireditve. Vpisovanje za sodelovanje pri otroškem karnevalu je še odprto. Udeleženci ne smejo biti stari več kot 16 let in se morajo prijaviti do srede zvečer. Obetajo, da se bodo otroškega karnevala udeležile tudi skupine iz Gorice in Vidma.

PRISPEVAJTE ZA DIJASKO MATICO !

Načrt za občinski stadion v Miljah

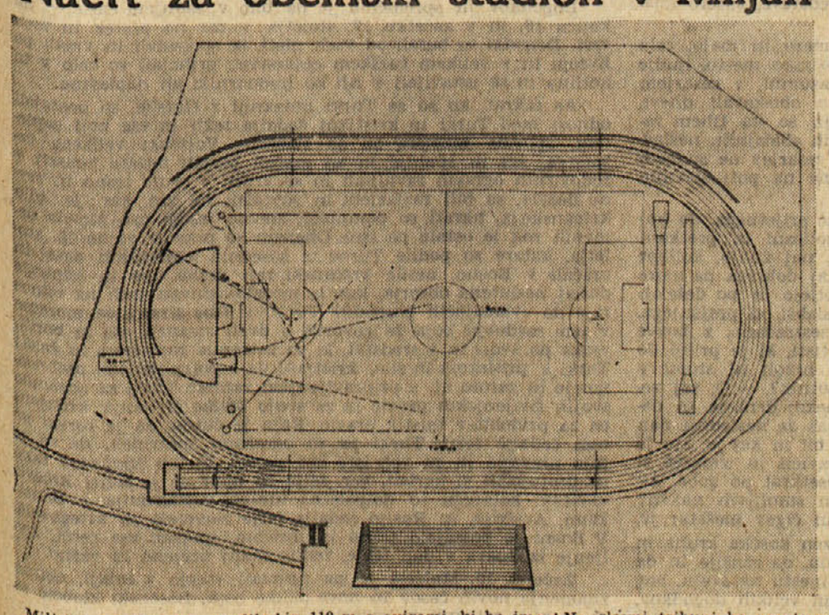

Miljska občina bo gradila nov občinski stadion, za katerega je pripravil načrte dr. inž. Carlo Ulessi. Osnutek za novi stadion predstavlja gornja slika v razmerju 1 proti 500. Sportni stadion bo vključeval nepometno igrišče 65x105 m, lahkoatletsko stezo za teke z ravno progo za 100 m in 110 m z ovirami, ki bo imela šest stez v skupni širini 7.67 m in v dolžini 400 m. Poleg proge bo na stadionu prostor za skoke v višino, daljino in s palico z odgovarjajočimi peščenimi doskočišči, prostor za metanje kopja, za troskoke, za met kladiva in krogle. Na glavni tribuni bo prostora za 1000 oseb, pod njo pa bodo higienske naprave za gledalce, slačilnice za igralce in za sodnike kakor tudi za trenerje, poseben prostor za prvo pomoč, za ravnateljstvo in skladišča. Okrog igrišča bo prostora še za nadaljnjih 2000 gledalcev.

Goriško-beneški dnevnik

S seje pokrajinskega sveta

Zakon o vojaških služnostih je anahronističen v atomski dobi

Tako sta ugotovila svetovalca Bergomas (KPI) in Marinčič (PSI) - Soglasno sprejeta resolucija za sestanek županov prizadetih občin

Prvi del seje pokrajinskega sveta preteklo soboto je bil posvečen čitanju in potrdilu posameznih postavk proračuna za leto 1962. To je potekalo precej naglo, ker sta le svetovalca Marinčič in Renzi zahtevala nekatera pojasnila pri posameznih postavkah. Proračun je bil odobren z isto večino kot poročilo k njemu, to je z glasovi demokristjanov, socialdemokratov in svetovalca SDZ.

Pretežni del seje pa je vzela obravnava o resoluciji glede vojaških služnosti, ki so jo že v začetku novembra lani predložili nekateri svetovalci KD. V tej resoluciji se predlaga, naj bi pokrajinski odbor stopil v stik z videmsko pokrajinsko upravo in z župani tistih občin v obeh pokrajinah, ki spadajo pod vojaške služnosti, da bi na posebnem sestanku sprejeli sklepe o ukrepih, ki bi jih bilo treba podvzeti za omiljenje teh predpisov, če ne celo za zamenjavo zakona o vojaških služnostih.

Svetovalec Cocianni (KD) je obrazložil namen resolucije in navedel, da spada pod vojaške služnosti 16 občin na Goriškem in 52 v videmski pokrajini.

Predsednik dr. Chientaroli je nato povedal o stikih, ki sta jih imeli pokrajinska uprava in goriška občina z vojaškimi oblastmi v tej zadevi ter da so na sestanku v Gorici zahtevali: 1. omejitev vojaških področij; 2. pravično letno odškodnino prizadetim; 3. več naložb za javna dela; 4. večjo širokogrudnost pri olajšavah; 5. pospeševanje spremembe kultur na takih zemljiščih in 6. poseben urad za reševanje zadev vojaških služnosti v Gorici.

Svetovalec Bergomas (KPI) je ugotovil, da so podobno resolucijo predlagali komunisti že 21. septembra 1960, ki pa je bila takrat zavrnjena. Vkljub temu pa bodo komunisti današnjo resolucijo KD podprli. Navedel je tudi nesmisel zakona vojaških služnosti in zadevnih omejitev v dobi vsemirskih poletov in izrazil željo, da bodo zakonodajalci ta zakon odpravili.

Svetovalec Marinčič (PSI) je najprej naštel nekatere občine na Goriškem, ki jih zajema zakon o vojaških služnostih, med katerimi so tudi Gorica, Števerjan, Sovodnje, Krmin in Doberdob. Naštel je nekatere od številnih omejitev, ki jih nalaga ta zakon zlasti kmetijstvu in njegov negativni vpliv na ekonomijo v naši pokrajini, ker paralizira vse vladne ukrepe, ki imajo namen to ekonomijo dvigniti.

Navedel je nadalje, da so prav v soboto zopet prišli vojaški predstavniki v Jamlje, da bi kmete prepričali o tem, da bi jim prepustili določena zemljišča za trajno, v okviru zakona vojaških služnosti.

Omenil je nadalje člen 42 ustave, ki govori o jamstvu za zasebno lastnino, ki pa nima praktične vrednosti, če kmetu ni dovoljeno niti sekati drevja na svojem zemljišču, niti zgraditi majhnega zidu ali skopati namakalni jarek. Praktično za take stvari ni odškodnine.

Zato se tudi socialisti strinjamo, je dejal govornik, s sklicanjem predlagane konference, toda ne za dosego nekaterih malo pomembnih olajšav, ampak da se zahteva ukinitev zakona o vojaških služnostih v sedanji obliki, ker pomeni nesmisel v atomski dobi in dobi vsemirskih raket. S tako odpravo bi prispevali k zajezitvi bega z zemlje, ki je tudi na Goriškem zavzel velik obseg. Od države moramo zahtevati, naj skrbi za razvoj gospodarstva naše težko prizadete pokrajine, ne pa da ga še ovira. To naj bo tudi ena glavnih skrbi nove vlade.

Svoje pripombe je dalo še več svetovalcev in dr. Makuc (SDZ) je izrazil mnenje, naj bi parlamentarci skušali doseči olajšave, ki naj bi zmanjšale škodo. Svetovalec Marizza (KPI) pa je navedel nekaj posameznih primerov o škodi, ki jo povzročajo vojaške služnosti našim kmetom. Končno je bila debata zaključena in resolucija z nekaj dodatki sprejeta soglasno.

Po krajšem odmoru se je seja nadaljevala z obravnavo raznih upravnih problemov. Med drugim je odbornik Grigolon obširno poročal o stanju cest na Goriškem, s posebnim ozirom na pokrajinske ceste. Debata o tem poročilu bo sledila na eni prihodnjih sej, da bi svetovalci lahko vprašanje proučili podrobneje.

Na tajni seji je pokrajinski svet soglasno predlagal posebno nagrado dosedanjemu glavnemu tajniku doktorju Grionu, ki po 40 letih službe odhaja v pokoj ter za njegovega naslednika predlagal bivšega goriškega župana dr. Bernardisa.

—«»—

Urnik v občinskih podjetjih

Občinska podjetja v Gorici sporočajo, da bodo imela od 1. marca dalje za sprejemanje strank naslednji urnik:

Od 8.30 do 12.10 in od 15. do 17. ure.

Ob sobotah so uradi podjetja zaprti, zajamčena pa je pomoč v nujnih primerih, če se to javi po telefonu na štev. 31-56.

Resolucija svetovalcev KPI

Čimprej izvoliti vodstvo trgovinske zbornice v Gorici

Komisarska uprava bo slabo vplivala na vse gospodarske kategorije

Ker je pravilno delovanje Zbornice za trgovino, industrijo in kmetijstvo velikega pomena za gospodarske kategorije naše pokrajine so svetovalci KPI Bergomas, Papais in Marija Selič poslali pokrajinskemu predsedniku naslednjo resolucijo:

Pokrajinski svet je ugotovil nepravilnosti v delovanju državnih funkcionarjev, ki nadzorujejo upravo proste cone v Gorici, zaradi katerih je podal ostavko predsednik trgovinske zbornice, medtem ko je odbor prenehal s svojim delovanjem, tako da je bil imenovan komisar.

Ker se slabe posledice komisarske uprave v trgovinski zbornici občutijo na vseh gospodarskih kategorijah naše pokrajine, ki niso v nobeni zvezi z upravo proste cone, svetovalci zahtevajo, naj pristojna ministrstva čimprej normalizirajo stanje v vodstvu trgovinske zbornice ter odredijo izvolitev vodstva te ustanove, kot predvidevajo zakoni.

Končno svetovalci želijo demokratizacijo in večje nadzorstvo nad delovanjem upravnega odbora proste cone, da se zagotovi njegovo pravilno delovanje in dosega gospodarskih ciljev in znižanje življenjskih stroškov, zaradi katerih so svoj čas ta zakon tudi odobrili.

—«»—

Čiščenje snega na pločnikih

Goriški župan je izdal odredbo, s katero se nalaga hišnim lastnikom dolžnost, da na pločnikih pred svojimi hišami poskrbijo za očiščenje snega. V primeru zmrzovanja morajo pločnike posuti z materialom proti drsanju.

Prav tako so dolžni kramarji, ki imajo stojnice na občinskem zemljišču, počistiti sneg okrog njih vsaj za en meter naokrog. Kršilci tega predpisa bodo kaznovani po zakonu.

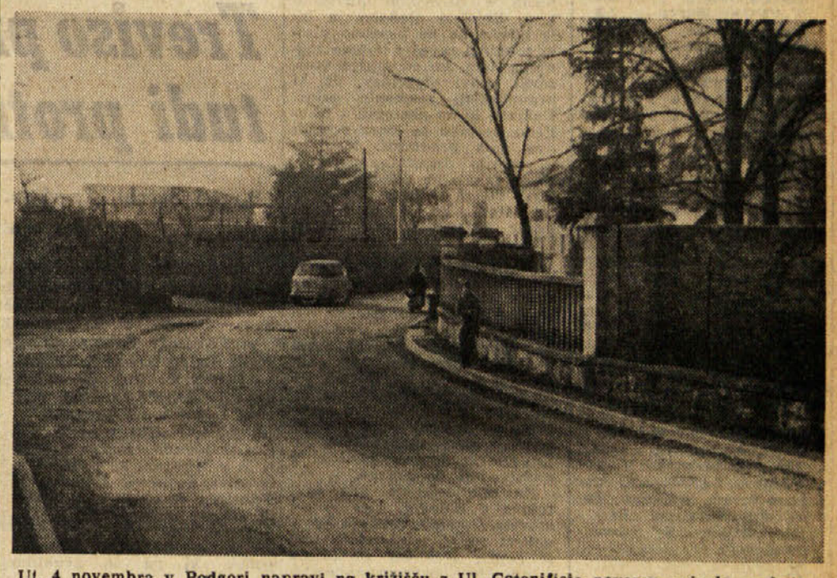

Ul. 4 novembra v Podgori napravi na križišču z Ul. Cotonificio nevaren ovinek, na katerem morajo vozniki zelo previdno voditi svoja vozila, če nočejo zavoziti na levo stran ceste ali pa celo v kakšen zid. Ovinek je nepregleden, ker je na notranji strani ograje, ki zavira preglednost. Če bi občinska uprava odkupila zemljišče, kakor je bilo predlagano na seji občinskega sveta, bi se uredilo važno prometno vprašanje, saj je po tej cesti skozi vas vedno več prometa

Goriški nedeljski nogomet

Sovodenjci zmagali s 3:1 doma proti Št. Lovrencu

Juventina se vrnila brez točke iz Zoppole in tudi naraščajniki so izgubili na domačem igrišču - V Sovodnjah so se poslovili od Kovica

Preteklo soboto smo zapisali, da bi morali Sovodenjci pri nedeljski tekmi zmagati. To se je tudi zgodilo, saj so domačini zmagali v tekmi proti Slovrencu z razliko 3:1. Ta zmaga je domačinom precej izboljšala položaj na lestvici, da sedaj niso v neposredni nevarnosti za nazadovanje.

Vendar pa moramo k igri pripomniti, da bi lahko bila boljša. Res so se nekateri igralci potrudili ter igrali požrtvovalno in predvsem disciplinirano ter so zato tudi zmagali. Ne moremo pa kaj takega reči o nekaterih drugih, ki se sicer štejejo za nekaj več, kar se igre tiče; dejansko pa bi bilo za ekipo mnogo bolje, če bi jih ne imela v svoji sredi. To velja tudi za tistega igralca, ki je prišel od Pro Gorizie in si zato domišlja, da lahko dela po svoji glavi in seveda na škodo društvene skupnosti.

Ne moremo si kaj, da ne bi omenili tudi pomanjkljive priprave za tekmo. To je bilo očitno zlasti v oblačilnici, kjer je bilo marsikaj v neredu in vodstvo ni poskrbelo niti za tiste ugodnosti igralcem, ki bi jih lahko uredilo brez posebnih stroškov, kot je preskrba nekaj tople vode za umivanje. To zelo škodi ugledu društva pri gostih in športnih predstavnikih, ki prihajajo z njimi. Zato naj vodstvo v bodoče take nevšečnosti odpravi.

V nedeljo je odigral svojo zadnjo tekmo Ferdinand Kovic, ki je v ponedeljek odšel v Švico za zaslužkom. Vodstvo in soigralci so se od dobrega in discipliniranega tovariša prisrčno poslovili in ga bodo močno pogrešali. Ob tej priliki mu še enkrat želijo srečo v tujini in v kratkem povratek domov, da bo lahko zopet deloval v ekipi, ki bo imela zanj vedno prostor v svojih vrstah.

Prihodnjo nedeljo igrajo Sovodenjci v Podgori, kjer jih čaka težko srečanje s tamkajšnjo ekipo, ki se hoče za vsako ceno preriniti do vrha in tokrat na škodo Sovodenj. Kako jim bo to uspelo, bomo šele videli.

***

Za štandreško Juventino je bil tudi v nedeljo črn dan. Prva ekipa je odšla v Zoppolo z vso dobro voljo in je to tudi pokazala v prvem polčasu. Igra je bila uravnovešena in enakovredna ter sta obe ekipi pokazali lepo kombinacijo in se je polčas končal brez golov.

V drugem delu pa je domača ekipa prešla ostreje v napad in v 9. minuti zabila gol. To je bilo usodno za Juventino in za nadaljnji potek igre. Njeni igralci so se namreč takoj vrgli v protinapad ter pri tem ošibili obrambo. To in pa kazenski strel je omogočil Zoppoli, da je že čez šest minut napravila še drugi gol. Juventinci še niso izgubili upanja in so ponovno prešli v protinapad, dokler niso domačini zopet iz kazenskega strela zabili še tretji gol in s tem zapečatili rezultat te tekme.

Na splošno lahko rečemo, da so se štandreški igralci dobro držali in če bi bolj pazili na obrambo ter se izognili nekaterih napak, bi lahko bil rezultat drugačen. Naj jim to služi za prihodnjo nedeljo, ko bodo igrali v Moši, kot pouk in opozorilo.

Tudi naraščajniki Juventine so bili v nedeljo poraženi na domačem igrišču, kjer so izgubili proti prvaku Audaxu iz Gorice z 2:0. V opravičilo jim služi, da so morali igrati z nepopolno ekipo. Marega in Haufer sta namreč morala s prvo ekipo v Zoppolo, nekaj drugih pa ni moglo nastopiti zaradi bolezni. Zato torej tudi ni bilo kaj več pričakovati in upamo, da bo v nedeljo kaj bolje.

Šolsko tekmovanje v odbojki

Zmaga in poraz za slovensko ekipo

Prejeli so pokal za lansko drugo mesto

V soboto, 24. februarja je bilo v dvorani na Catterinijevem trgu pokrajinsko tekmovanje v odbojki med reprezentancama slovenskih višjih šol (licej in učiteljišče) in znanstvenega liceja. Ekipo slovenskih šol so sestavljali naslednji igralci:

Ernest Anselmi (kapetan), Aleš Kusič, Marjan Lavrenčič, Rado Pelicon, Vojko Devetak, Damijan Pavlin, Danijel Pintar, Ivan Figelj, Boris Tence in Jožef Prinčič.

Ekipa slovenskih šol je zasluženo zmagala z rezultatom 2:0. Prvi set je ekipa zaključila s 15:2, drugega pa s 15:5.

Prejšnjo soboto so slovenski dijaki igrali proti močni ekipi tehničnega zavoda, proti kateri so izgubili z 2:0. Zmaga italijanske šole je bila vseskozi negotova, kar kažeta tudi rezultata, dosežena v obeh setih. V prvem so slovenski dijaki klonili šele v podaljšku z majhno razliko dveh točk (16:14). Drugi set se je zaključil s 15:11.

Prihodnjo soboto bo povratno srečanje med slovensko šolo in tehničnim zavodom. Če se bodo slovenski dijaki dobro odrezali, bodo pripuščeni k nadaljnjemu tekmovanju.

Te dni so dijakom slovenskih šol podelili pokal, ki so si ga na lanskem tekmovanju zaslužili z drugim mestom na splošni lestvici.

Dva padca na domu

Sinoči okrog 20. ure so pripeljali v civilno bolnišnico v Gorici 16-letno Ombretto Pannini iz Gorice Ul. Gelsi 13. Zdravniki so ugotovili, da se je ranila na glavi na lasišču. Nudili so ji prvo pomoč in jo poslali domov. Dekle je povedalo, da je dobilo poškodbo doma, ko je po nesreči padla na tla.

Do druge nezgode je prišlo okrog 21. ure v Št. Lovrencu, kjer se je 53-letni Bruno Morassutti ranil na dlani leve roke, ko je padel doma na dvorišču. Tudi njemu so v bolnišnici, kamor je prišel ob 21.30, nudili prvo pomoč in ga poslali domov. Ozdravel bo v petih dneh.

—«»—

Zdravnik povozil dečka

Včeraj okrog 13. ure se je 37-letni zdravnik Luciano Basadonna iz Vidma, Ul. del Bon, peljal s svojim avtom Fiat 1100 po državni cesti med Vidmom in Gorico. Ko je vozil skozi Mošo je z avtom zadel v 7-letnega dečka Roberta Feresina, ki je hotel prav v tistem trenutku prečkati cesto, da bi šel domov, na drugi strani v Ul. Gorizia 55. Dečka so zadela vrata avtomobila in z nekim zasebnim avtom so ga morali odpeljati zaradi dobljenih poškodb v goriško civilno bolnišnico, kjer so ga pridržali na zdravljenju. Vendar pa poškodba ni nevarna, ker zdravnik ni vozil z veliko brzino.

Na kraj nesreče je prišla tudi cestna policija in napravila o njej zapisnik.

—«»—

Stroj v predilnici mu je odrezal prste

V nedeljo v jutranjih urah so pripeljali v civilno bolnišnico v Gorici 40-letnega Luigija Bressana iz Gradiške, ki pa je zaposlen v podgorski predilnici.

Ko je bil pri nočni izmeni zaposlen v tovarni, mu je pri delu stroj odrezal del prstov na levi roki. Zdravniki so mu nudili prvo pomoč ter ga pridržali na zdravljenju za 15 dni.

—«»—

V števerjanski cerkvi je padel z odra

Preteklo soboto so pripeljali v goriško civilno bolnišnico 75-letnega Cirila Hledeja, iz Steverjana. Mož je imel pretres možganov in rano na desnem sencu. Zato so ga pridržali na zdravljenju za 10 dni.

Hlede je imel tisto popoldne opravka v števerjanski cerkvi, kjer je zlezel na nekak zasilni oder. Pri svojem delu pa je iz neznanih vzrokov izgubil ravnotežje ter padel z odra na tla in pri tem dobil navedene poškodbe.

Včeraj, danes

KINO

CORSO. 17.00: «Ura X — Japonci napadajo» (Kamikaze) Dokumentarni film iz ameriško-japonske vojne.

VERDI. 17.00: «Lycanthrobus», B. Lass in C. Schell. Črnobeli film, mladini pod 16. letom vstop prepovedan.

VITTORIA. 17.15: «Ženska drugega», G. Masina in R. Basehart. Črnobeli italijansko-nemški film.

CENTRALE. 17.00: «Pajkov objem», H. Maresch in S. Frank. Črnobeli nemški film.

—«»—

DEŽURNA LEKARNA

Danes ves dan in ponoči je odprta v Gorici lekarna S. GIUSTO, Korzo Italia 242, tel. 31-51.

—«»—

TEMPERATURA VČERAJ

Včeraj smo imeli v Gorici najvišjo temperaturo 3 stopinje nad ničlo ob 11. uri, najnižjo 1.4 stopinje pod ničlo ob 4. uri. Povprečne dnevne vlage je bilo 85 odst. Snega je padlo 1,4 mm.

šport šport šport šport šport

A LIGA

IZIDI

*Bologna-Catania	3-1
*Fiorentina-Mantova	1-0
*Inter-Juventus	2-2
*Palermo-Padova	1-0
Milan-*Roma	1-0
*Torino-Atalanta	1-1
*Udinese-Sampdoria	0-0
*Venezia-Lecco	2-0
*Vicenza-Spal	1-0

LESTVICA

Fiorent.	27	16	8	3	47	21	40
Milan	27	17	5	5	60	30	39
Inter	27	16	7	4	50	28	39
Roma	27	14	7	6	49	28	35
Bologna	27	15	5	7	45	33	35
Atalanta	27	11	10	6	31	28	32
Palermo	27	12	6	9	22	22	30
Juventus	27	10	9	8	42	40	29
Torino	27	9	11	7	32	32	29
Catania	27	7	11	9	23	33	25
Mantova	27	9	7	11	33	33	25
Sampdoria	27	6	10	11	24	34	22
Spal	27	7	8	12	24	39	22
Venezia	27	5	9	13	24	37	19
Vicenza	26	5	9	12	21	33	19
Padova	26	5	7	14	22	33	17
Lecco	27	3	11	13	20	36	17
Udinese	27	3	4	20	24	53	10

Prihodnje tekme (4-3-1962)

Juventus-Bologna; Atalanta-Catania; Milan - Fiorentina; Palermo-Inter; Lecco-Vicenza; Mantova-Roma; Padova-Torino; Spal-Udinese; Sampdoria-Venezia.

B LIGA

IZIDI

*Alessandria-Prato	1-1
*Catanzaro-Cosenza	1-1
*Genoa-Parma	3-0
*Lucchese-Messina	2-1
*Napoli-Brescia	1-1
*Novara-Modena	0-0
*P. Patria-S. Monza	2-2
*Reggiana-Como	0-0
*Sambenedettese-Lazio	1-0
*Verona-Bari	2-1

LESTVICA

Genoa	24	16	5	3	40	16	37
Verona	24	11	8	5	28	13	30
Modena	24	10	8	6	23	16	28
Lazio	24	8	10	6	28	17	26
P. Patria	24	8	9	7	25	23	25
Napoli	24	8	9	7	24	23	25
Prato	24	7	11	6	22	25	25
Alessandr.	24	8	8	8	31	27	24
Messina	24	7	10	7	33	30	24
Parma	24	5	14	5	16	19	24
Brescia	24	9	5	10	21	24	23
Reggiana	24	7	9	8	27	27	23
Catanzaro	24	6	11	7	25	31	23
Lucchese	24	10	3	11	31	37	23
Novara	24	8	6	10	28	31	22
Sambened.	24	6	9	9	17	26	21
S. Monza	24	5	11	8	21	28	21
Como	24	4	10	10	17	27	18
Bari	24	7	8	9	27	25	16
Cosenza	24	4	8	12	12	31	16

Prihodnje tekme (4-3-1962)

Modena-Alessandria, Como-Genoa, Parma-Lucchese, Cosenza-Messina, Lazio-Napoli, Catanzaro-Novara, Brescia-P. Patria, Prato-Reggiana, Bari - Sambenedettese, S. Monza - Verona.

Športne stave

Totocalcio

Bologna-Catania	(3-1)	1
Fiorentina-Mantova	(1-0)	1
Inter-Juventus	(2-2)	X
L. R. Vicenza-Spal	(1-0)	1
Palermo-Padova	(1-0)	1
Roma-Milan	(0-2)	2
Torino-Atalanta	(1-1)	X
Udinese-Sampdoria	(0-0)	X
Venezia-Lecco	(2-0)	1
Napoli-Brescia	(1-1)	X
Sambenedett.-Lazio	(1-0)	1
Torres-Pisa	(0-1)	2
Saternitana-Taranto	(2-0)	1

KVOTE:

13 — 2.076.760 lir
12 — 88.000 »

TOTIP

1.	—	1.	Alfredo	2
	—	2.	Occidente	2
2.	—	1.	Samara	1
	—	2.	Scudo d'Oro	X
3.	—	1.	Grisia	2
	—	2.	Insorta	1
4.	—	1.	Pripet	1
	—	2.	Piper	X
5.	—	1.	Lord Brummel	2
	—	2.	Fiacco	1
6.	—	1.	La Fayette	X
	—	2.	Calchiope	X

KVOTE:

12 — 1.148.729 lir
11 — 46.480 »
10 — 3.468 »

27. kolo nogometnega prvenstva A lige

Fiorentina s točko prednosti pred Milanom in Interiem

Roma dokončno odrezana iz borbe za naslov

Po zadnjem 27. kolu najvišjega italijanskega nogometnega prvenstva je vendarle prišlo na dan dejstvo, da je Rim dokončno odrezan od borbe za prvo mesto, ki se bo odslej vrtelo samo na osi Florenca - Milan. Ta trditev dobiva podporo iz Rima, kjer je vo enajstorico. Razdalja med njima je bila minimalna in bi domači z morebitno zmago lahko še upali na častno mesto. Do tega pa ni prišlo, ker se je srečanje končalo v korist gostov, čeprav z minimalnim in morda celo nezasluženim rezultatom. Ti so namreč kolikortoliko prevladovali na igrišču le v prvih minutah, nakar je prešla iniciativa v roke domačih, ki so praktično držali igro v svojih rokah in potisnili goste na njihovo polovico. Premoč domačih je prišla do izraza posebno v drugem delu igre, ko so Rimljani poskušali vse, da bi izenačili na nesrečen način (Lo. sijev avtogol) pridobljeno vodstvo gostov s severa.

S to zmago je Milanu uspelo priti na drugo mesto z enakim številom točk kot Inter, ki je na svojem terenu izenačin s turinskim Juventusom. Splošno gledano je bila tekma na ne posebno visoki tehnični ravni z izjemo zadnjega dela, ko so gostje uprizorili pravi «forcing», da bi uravnovesili razmerje golov. Domači, ki so nastopili z ošibljeno postavo so sicer dosegli dva gola prednosti, toda to ni motilo državnih prvakov, ki so čakali na ugodnejše prilike. Te so se jim predstavile potem, ko je kazalo, da gredo Milančani lahki zmagi naproti.

Fiorentina, ki se je končno (morda le začasno) sama vsidrala na prvo mesto, je v Mantovi našla lojalnega in tehnično dobro pripravljenega nasprotnika, ki ni iskal nobenih obrambnih taktičnih prijemov, da bi se ubranil poroza. Tako je iz srečanja izšla lepa in odprta igra predvsem po zaslugi gostov, ki so igrali odprto tudi potem, ko je Hamrin domače povedel v vodstvo in do zmage.

Na oko lepa je bila tudi tekma v Bologni, kjer je gostovala Catania. Slednja se je enkrat toliko odpovedala svoji zaprti igri ter poskušala z odprtim obrazom zoperstaviti se razigranim igralcem domačega moštva. Drugo sicilsko moštvo, Palermo, je doma sprejelo v goste Padovo, ki je vsemu navkljub upalo na pozitiven izid. Toda njihov «kitajski zid» je vzdržal le do konca prvega polčasa, ko je Prato dosegel posrečen gol, ki je domačim prinesel zasluženo zmago. S tem se je položaj Padove precej omajal, saj deli predzadnje mesto z Leccom, ki se je poražen vrnil iz Benetk. Za Venezio dobiva ta zmaga še večji pomen, ker so zmagali nad direktnim tekmecem za izpad. Bili so skoz in skoz boljše moštvo, kar dokazuje tudi razlika dveh golov, saj se v preteklosti še ni zgodilo, da bi svoje nasprotnike odpravili z več kot golom razlike.

Svoj položaj je nekoliko izboljšal tudi Lanerossi Vicenza, ki je po petih mesecih «posta», ko so ga preganjale vse mogoče neprilike, vendarle prišel do zmage. Njegova žrtev je bil nevarni Spal. To pot pa je naletel na prehudega nasprotnika, ki ni imel nobene volje do šale, žejen kot je bil zmage in rehabilitacije. Domači so goste naravnost bombardirali in če so dosegli le en gol, je treba to pripisati smoli in pa budni obrambi moštva iz Ferrare.

V tekmi na domačih tleh je Torinu uspelo doseči le delen uspeh proti Atalanti, ki je bil to od vsega početka edini cilj. Tega je z umirjeno igro tudi dosegla ter je na koncu celo za las zgrešila zmago. Ta bi pa bila, glede na potek dogodkov, ne povsem upravičena, saj so domači igrali zelo dobro in so, kot kaže, dokončno premostili krizo.

V Vidmu je bilo prizorišče pravega anti-nogometa. Rezultat brez golov je zato pač logična posledica zelo slabe igre obeh tekmecev.

B LIGA

Za to skupino je že običaj omenjati na prvem mestu moštvo Genoe, ki nemoteno koraka z nezmanjšano prednostjo pred ostalimi. To pot je na lahek način prišla do dveh točk na račun Parme, ki ni niti enkrat predstavljala kakšne ovire za bodočega prvoligaša. Na častnem mestu najdemo še vedno Verono, ki je z avtoriteto, pa čeprav z minimalno razliko slavila zmago nad Barijem, ki se je ponovno našel na zadnjem mestu lestvice v družbi s Cosenzo, ki je iz južnjaškega derbyja v Catanzaru potegnila le eno točko. Le dve točki manj kot Verona ima Modena, ki ji je uspelo zapustiti neporažena Novaro. Lazio je po porazu, ki ga je doživel v San Benedetto del Tronto zdrknil na četrto mesto. Domačo zmago je slavila tudi Lucchese nad Messino, ki ji je uspelo omejiti poraz v spodobnih dimenzijah.

Vsa preostala srečanja pa so se končala neodločeno.

gib.

Po šestih srečanjih prva zmaga

Treviso prešibak nasprotnik tudi proti šepajoči Triestini

Strelci Secchi, Trevisan, Mantovani - Nepreprič ljiv poskus s Santellijem na centru - Brach zgrešil 11-metrovko

STRELCI: v prvem polčasu v 8' Secchi, v 30' Trevisan; v drugem polčasu v 11' Mantovani, v 15' Oderda.

TRIESTINA: Toros; Frigeri, Brach; Szoke, Merkuza, Sadar; Mantovani, Trevisan, Santelli, Secchi, Risos.

TREVISO: Soldan; Nicole, Dal Pozzo; Spangaro, Mingardi, Baldo; Oderda, Rovatti, Cecchetto, Minto, Novello.

SODNIK: Pignatta iz Turina. KOTOV: 6:3 za Triestino. GLEDALCEV: 7.000.

Po šestih suhih nedeljah, ki sta jih nekoliko namočila le dva pomembna remija v Biella in v Mestrah, torej na dveh izredno nevarnih terenih, je Triestina končno spet prišla do zmage na svojih tleh, prve v povratnem delu prvenstva. To je vsekakor pomemben dogodek, ki pa ga nekoliko zmanjšuje dejstvo, da je bil premaganec razmeroma skromen Treviso, ki domuje na predzadnjem mestu na lestvici, kakor tudi dejstvo, da je Triestina zaigrala slabše kot bi bilo mogoče sklepati iz rezultata.

Pravzaprav je Triestina igrala dobro samo v prvem polčasu in še to ne vedno.

Kljub nekaterim dobro izpeljanim akcijam in razmeroma delujoči povezanosti med posameznimi sektorji, je vsa igra vendarle slonela pretežno na nekaterih izkušenih posameznikih, med katerimi so izstopali v prvi vrsti Szoke, Sadar, Secchi, poleg teh pa še Mantovani in Risos v napadu. Če bi ne bito teh stebrov, predvsem pa Szokeja in Secchija, ter povrhu morda še Merkuze v ožji obrambi, je res vprašanje kako bi šlo. Upravičenost te zaskrbljenosti se je začela kazati že proti koncu prvega polčasa, predvsem pa po golu, ki ga je dosegel Treviso, ko so gostje potisnili domače popolnoma v obrambo in po mili volji prevladovali na igrišču skoraj do konca igre. Gledalci so bili nad tako pasivnostjo domačih sila razočarani in dali temu razočaranju izraza s pogostim žvižganjem na njihov račun.

Poskus s Santellijem na centru ni prepričal. Santelliju manjka prodornost, ki mora biti glavna značilnost srednjih napadalcev, pa tudi njegov strel je prešibak. Pač je njegova prisotnost, predvsem pa njegov drobnjakarski slog igre, povzročil dokajšnjo dezorientacijo gostujoče obrambe, kar je po drugi strani omogočilo vidnejši odskok Risosa in Mantovanija. In končno je bil tudi prav Santelli tisti, ki je ustvaril, včasih tudi nehote, priložnost za realizacijo vseh treh golov.

Negativna nota pa zadeva v znatno večji meri obrambo, v kateri se je rešil samo Merkuza, čeprav je tudi on zaigral slabše kot običajno.

Brach je imel odločno negativen dan, ki ga je njegova zgrešena 11-metrovka samo poudarila. Tudi Frigeri jo je večkrat polomil in če je bila to posledica njegove ne ravno najboljše kondicije, je res napačno, da ga ni trener zamenjal s Simonijem, tudi zaradi tega, ker je Simoni vsekakor igralec folmata prvega moštva, ne pa rezerv.

In še nekoliko kronike. Začetek je pripadal Triestini, ki je že po prvem nevarnem Risosovem poskusu prešla v vodstvo z golom, ki je bil mala mojstrovina starega Secchija. Szokejev prosti strel se je odbil do Santellija, ki je usnje podaljšal do Secchija, ta pa ga je kar v voleju poslal s silovitim, polvisokim strelom z daljave najmanj 20 metrov v mrežo. Kmalu nato je moral Soldan dvigniti nad prečko dobro merjen Szokejev strel na Risosov predložek, nato pa je Santelli zadel v prečko. Sledilo je daljše obdobje sterilne in slabo koordinirane terenske premoči domačih vse do 30', ko je Santelli nehote omogočil realizacijo drugega gola. Njegova slabo streljana žoga se je skotalila do Trevisana, ki je z improviziranim strelom presenetil slabo postavljenega Soldana. Sledili sta še dve ugodni priložnosti za domače brez posledic za goste; nato pa so prevzeli pobudo gostje, ki so hitro izkoristili odmor, ki so si ga privoščili domačini in ustvarili idealno priložnost za gol, ki pa je Novello ni znal izkoristiti, čeprav se je znašel sam pred vrati.

V začetku drugega polčasa je najprej Mantovani zapravil že skoraj dosežen gol, nakar je Soldan uspešno interveniral izpred Santellija. Končno pa je Triestina le povečala vodstvo po zaslugi branilca Nicoleja, ki je v nepravem trenutku poslal žogo proti lastnemu vratarju, kar je hitro izkoristil Mantovani, prehitel Soldana in poslal žogo v prazna vrata.

Sledila je dolga mučna pasivnost domačih, ki se je še povečala po golu, ki ga je za goste dosegel krilo Oderda. Triestini so le od časa do časa uspeli protinapadi, ki pa so ji proti koncu igre prislužili 11-metrovko zaradi zrušitve Mantovanija v kazenskem prostoru. Brach je streljal sila nepremišljeno visoko čez prečko.

j. k.

Spomladanski turnir v odbojki

Prepričljiva zmaga moške ekipe ŠZ Bor

PAV iz Vidma, VIS in gasilci iz Trsta prešibki tekmeci

Spomladanski turnir v odbojki za moške ekipe, ki ga je v nedeljo priredilo športno združenje Bor, se je končal z uspehom ekipe organizatorjev, ki je upravičeno zasedla prvo mesto in si je tako osvojila nagrado, Nobena od ekip se ni mogla resno upirati Boru, ki je bil dober v napadu in obrambi, medtem ko je bil nezanesljiv v serviranju.

Vse druge ekipe so popolnoma razočarale. Posebno gasilci in PAV iz Vidma niso pokazali tistega česar so od njih pričakovali. Videmčani igrajo brez koordinacije in premalo izkoriščajo tolkače. Od gasilcev se lahko reče, da so tehnično nezadostno pripravljeni in predvsem preveč okorni. V moštvu VIS so nastopili samo mladi igralci, zaradi česar ni nič čudnega, če so bili v napadu šibki.

Od igralcev Bora moramo pohvaliti vse od Mijota, Drasiča, Orla in Viteza, medtem ko so se najbolj izkazali, posebno pri tolčenju, Jurkič, Valter in Sergij Veljak.

Izidi nedeljskih tekem so sledeči:

Bor - Vis 2:0 (15:4, 15:3),
Vis - Gasilci 2:0 (15:2, 15:10),
Gasilci - Pav 2:1 (15:13, 14:16, 15:5),
Bor - Gasilci 2:0 (15:4, 15:4),
Pav - VIS 2:0 (15:6, 15:4),
Bor - Pav 2:0 (15:1, 15:6).

LESTVICA

Bor	3	3	0	6	0	90:22	6
Pav	3	1	2	3	4	71:84	2
VIS	3	1	2	2	4	47:72	2
Gasilci	3	1	2	2	5	64:94	2

DIRKA PO SARDINIJI

R. Van Looy prvi na cilju v Nuoru

NUORO, 26. — Današnja III. etapa kolesarske dirke po Sardiniji Cagliari - Nuoro (205 km se je končala z zmago Belgijca Van Looya, ki je postal tudi leader lestvice. Vrstni red na cilju je sledeč:

1. VAN LOOY (Belgija) 5 ur 48'00", s povprečno hitrostjo 35.344 km
2. De Filippis
3. Fallarini
4. Ronchini, 5. Desmet (Belgija), 6. Nencini, 7. De Rosso, 8. Pambianco, 9. Plankaert (Belg.) vsi s časom Van Looya. 10. Marzaioli 5.49'16" itd.

LESTVICA

1. VAN LOOY 12.34'35"
2. Defilippis 12.35'05"
3. Ronchini, Fallarini, Nencini, De Rosso, Plankaert (Belgija), Desmet (Belg.) 12.35'205".
9. Carlesi 12.37'23", 10. Soler (Sp. 12.37'27". itd.

Evropski košarkarski pokal

Olympia - Heidelberg 97:58

LJUBLJANA, 26. — Ljubljanska Olympia je v nedeljo odpravila v turnirju za evropski košarkarski pokal tudi prvaka Zahodne Nemčije Heidelberg in si tako priborila pravico vstopa v četrtfinale. Srečanje, ki je bilo na Gospodarskem razstavišču se je zaključilo s 97:58 v korist moštva ljubljanskih študentov.

Ljubljančanom se ni bilo treba truditi, da so prišli do zmage. V prvih minutah so bili sicer Nemci enakovredni nasprotniki, vendar to le zaradi slabe igre domačinov. Ljubljančani so si večkrat zaradi ležerne igre zapravili celo vrsto priložnosti, toda odločen nastop njihovega trenerja je kmalu pripomogel, da so se bolj potrudili in razživeli, tako da so goste spravili popolnoma na kolena. V drugem polčasu so domačini diktirali igro kakor so hoteli in bi lahko tudi dosegli troštevilčni rezultat.

Olympia je tako premostila tudi to oviro ter jo sedaj čaka srečanje z belgijskim prvakom Antwerpsee.

P.zio

A SKUPINA C LIGE

IZIDI

*TRIESTINA-Treviso	3-1
*Bolzano-Marzotto	1-1
*Casale-Fanfulla	2-0
*Ivrea-Saronno	0-0
Biellese-*Legnano	1-0
*Pordenone-Mestrina	2-1
*P. Vercelli-Cremonese	4-3
*Savona-Varese	1-1
*Vittorio V.-Sanremese	0-0

Prihodnje tekme (4-3-1962)

Sanremese-Triestina, Mestrina Bolzano, Cremonese-Casale, Varese-Ivrea, Fanfulla-Legnano, Treviso-Pordenone, Marzotto-Pro Vercelli, Biellese-Savona, Saronno-Vittorio V.

LESTVICA

Biellese	22	11	9	2	34	19	31
Mestrina	22	10	8	4	33	19	28
Fanfulla	22	8	12	2	21	12	28
Triestina	22	10	8	4	27	17	28
Vittorio V.	22	10	7	5	28	18	27
Varese	21	9	7	5	26	16	25
Sanremese	22	7	11	4	21	20	25
Marzotto	22	6	12	4	19	19	24
Savona	22	7	10	5	22	16	24
Casale	22	8	6	8	23	21	22
P. Vercelli	22	8	4	10	23	29	20
Pordenone	21	7	5	9	22	23	19
Legnano	22	7	5	10	21	23	19
Cremonese	22	7	4	11	27	27	18
Ivrea	22	4	9	9	14	24	17
Saronno	22	5	7	10	12	25	17
Treviso	22	3	10	9	8	24	16
Bolzano	22	0	6	16	8	37	6

Končano svetovno prvenstvo v nordijskih panogah

Olimpijskemu prvaku H. Recknaglu svetovni naslov in zlato kolajno

Vzhodni Nemec dosegel s skokom 103 m nov rekord skakalnice

ZAKOPANE, 26. — Z dodelitvijo naslova prvaka v smučarskih skokih se je v nedeljo končalo svetovno smučarsko prvenstvo v nordijskih panogah. Naslov prvaka si je v zadnjem dnevu tekmovanja osvojil olimpijski zmagovalec v skokih vzhodni Nemec Helmut Recknagel, ki je dosegel v drugi seriji skokov nov rekord velike 90-metrske skakalnice ob pobočju Klokliewa. Recknagel je v krasnem slogu preskočil 100-metrsko črto in zanesljivo pristal pri 103 m. S tem je dobil tako število točk, da so mu zagotovile prvo mesto. Nedeljskega zaključnega tekmovanja si je ogledalo preko 100.000 gledalcev.

Poleg Recknagla so se izkazali tudi drugi tekmovalci, kot so Rus Kamenski, ki je v končni lestvici zasedel 2. mesto ter Finec Halonnen, kateremu je pripadlo tretje. Tudi zmagovalec na manjši skakalnici Norvežan Engan se je izkazal, toda dlje kot do četrtega mesta ni mogel.

Jugoslovani so popolnoma razočarali in so se morali zadovoljiti z zelo slabimi mesti. Pečar je po padcu v prvi seriji prenehal tekmovati, medtem ko je bil Šlibar nezanesljiv in krajši kot na treningu, in je celo pri prvem skoku padel. Najbolj soliden je bil Zajc, ki je bil krajši od drugih tujih tekmovalcev in je že v začetku pokazal, da ne bo prišel v poštev za prva mesta.

Po zaključku skokov je bila zaključna slovesnost, med katero je predsednik mednarodne smučarske zveze Marc Hodler pozval tekmovalce na olimpijske igre, ki bodo leta 1964 v Innsbrucku Rezultati tekmovanja v skokih so sledeči:

1. HELMUT RECKNAGEL (Vzhod. Nemčija) 241,4 točke,
2. Kamenski (SZ) 226,4
3. Halonnen (Finska) 224,5,
4. Engan (Norveška) 223,5,
5. Lesser (Vzh. Nem.) 223,3,
6. Lacziak (Poljska) 222,3,
7. Egger (Avstrija) 218,6,
8. Wala (Poljska) 217,9,
9. Bolkart (Zahodna Nemčija) 210,0,
10. Kankkonen (Finska) 215,3 točke itd.

* * *

Ob zaključku prvenstva moramo pripomniti, da so bili najuspešnejši prav sovjetski smučarji, ki so med tednom dni trajajočimi borbami osvojili nič manj kot 10 kolajn in sicer 3 zlate, 4 srebrne in 3 bronaste. Kolajne je prireditveni odbor razdelil kakor sledi:

	zlate	sreb.	bron.
Sov. zveza	3	4	3
Švedska	3	3	0
Norveška	2	1	2
Finska	1	1	3
Vzh. Nemčija	1	0	1
Poljska	0	1	0
Italija	0	0	1

Svetovni prvaki 1962

30 kilometrov:
AERO MAENTYRANTA (Finska)
15 kilometrov:
ARNE LARSEN (Norveška)
Kombinacija:
AASAR ROENNLUND (Švedska)
Skok (70-metrska skakalnica):
TORALF ENGAN (Norveška)
Štafeta 4 x 10 kilometrov:
ŠVEDSKA
50 kilometrov:
SIXTEN JERNBERG (Švedska)
Skok (90-metrska skakalnica):
HELMUT RECKNAGEL (V. Nemč.)
5 kilometrov (ženske):
ALEVTINA KOČINA (SZ)
10 kilometrov (ženske):
ALEVTINA KOČINA (SZ)
Štafeta 3 x 5 kilometrov (ženske):
SOVJETSKA ZVEZA

Mednarodno smučarsko tekmovanje «3-Tre»

Zmaga P. Miliantija v alpski kombinaciji

Avstrijec Leitner zmagovalec v slalomu

MADONNA DI CAMPIGLIO, 26. — V zadnjem dnevu tekmovanja alpskih smučarjev «3 - Tre» so Avstrijci vendarle prišli do prvega mesta s Mathiasom Leitnerjem, ki je prepričljivo zmagal v slalomu pred Italijanom De Nicolòjem in Miliantijem.

Paride Milianti pa si je s tretjim mestom v nedeljski panogi zagotoval zmago v lestvici kombinacije, kjer je drugo mesto pripadlo Leitnerju, tretje pa Brunu Albertu Tudi ekipno je prišla Italija do prvega mesta vred Avstrijo, medtem ko je bolgarska ekipa nepričakovano zasedla četrto mesto celo pred Francijo A.

Izidi tekmovanja v slalomu je sledeči:

1. LEITNER MATHIAS (Av.) 116"
2. De Nicolò Felice (It.) 118"4
3. Milianti Parde (It.) 118"5
4. Holn Aril (Norv.) 121"5
5. Pedroncelli Italo (It.) 121"7
6. Alberti Bruno (It.) 122"
7. Mc Manus Rip (ZDA) in Bienvenu Yve (Fr.) 125"1
9. Mollard Philippe (Francija) 125"6
10. Talmon Giuliano (Italija)

KOMBINACIJA

1. MILIANTI PARIDE (It.) 27,46 točke
2. Leitner Mathias (Av.) 37.44
3. Alberti Bruno (It.) 43,88
4. De Nicolò Felice (It.) 63,66
5. Bienvenu Yve (Fr.) 85,18
6. Mollard Philippe (Fr.) 85,97, 7. Pedroncelli Italo (It.) 87,02, 8. Mc Manus Rip (ZDA) 93,22, 9. Holm Aril (Norv.) 95,15, 10. Draxl Siegfried (Av.) 109,67 itd.

EKIPNA LESTVICA KOMBINACIJE

1. Italija A 1,50 točke
2. Avstrija A 63,69
3. Avstrija B 101,01
4. Bolgarija 211,95

Sledijo Francija A, Italija B, Vel. Britanija A, Libanon, ZDA itd.

* * *

LENGGRIES, 26. — Italijanka Jerta Schir je na nedeljskem tekmovanju v Švici zasedla v veleslalomu prvo mesto ter je pustila za seboj celo olimpijsko prvakinjo Heidi Biebl. Med moškimi pa je v isti panogi zmagal Avstrijec Nennig pred Francozom Lacroixom.

Izidi tekmovanja v slalomu so sledeči:

ŽENSKE

1. Jerta Schir (It.) 1'43"5
2. Heidi Biebl (Zah. Nemč.) 1'43"6
3. Therese Obrecht (Šv.) 1'44"2
4. Edda Kainz (Av.) 1'45"3
5. Christine Goitschel (Fr.) 1'45"7.

MOŠKI

1. Gerhard Nenning (Av.) 2'07"3
2. Leo Lacroix (Fr.) 2'08"4
3. Martin Burger (Av.) 2'08"4
4. Helmut Gartner (It.) 2'10"5
5. Willy Bogner (Nemčija) 2'11".

Jugoslovanski nogometni pokal

Spartak in Beograd v finalu tekmovanja

Polfinale za jugoslovanski nogometni pokal je bil precej razburljiv in je prinesel tudi nepričakovano presenečenje.

Izida tekem sta sledeča:

SPARTAK-CRVENA ZVEZDA 4:3 (3:3, 1:0)
BEOGRAD-DINAMO 2:1 (2:0)

Mladinski nogometni turnir v Viareggiu

Ponoven poraz Dinama in Rijeke

Danes povratno srečanje Torino-Partizan

VIAREGGIO, 26. — Danasnje povratne tekme mladinskega turnirja so se več ali manj končale z istim rezultatom kot prve. Dinamo iz Zagreba in Rijeka sta ponovno doživela poraz, zaradi česar sta izpadla iz tekmovanja. Samo Partizan, ki bo igral jutri s Torinom, ima še možnost, da se uvrsti v nadaljnji del turnirja.

Rezultati današnjih srečanj so sledeči:

Fiorentina - Dinamo 3:2 (1:2)
Juventus - CDNA 2:1 (1:0)
Milan - Rijeka 1:0 (1:0)
Bologna - Barcelona 3:1 (1:0)

Jutri bodo odigrali povratne tekme C in D skupine in sicer **Torino - Partizan** (prva tekma 1:0), **Progressul - Inter** (1:2), **Sampdoria - Dukla** (1:1) in **Lanerossi - Budimpešta** (0:1).

V sredo pa bosta dve tekmi A in B skupine za kvalifikacijo v nadaljnji del turnirja med Milanom in Bologno ter med Fiorentino in Juventusom.

IVO ANDRIĆ

Travniška kronika

2. KONZULSKI ČASI

Na početku 1807. leta so se v Travniku začele dogajati čudne in dotlej neznane stvari.

Noben Travničan nikoli še pomislil ni, da je njihovo mesto ustvarjeno za običajno življenje in vsakdanje dogodke. Nikoli, niti najbolj zabiti musliman izpod Vilenice. To bistveno občutje, da so oni nekako drugačni kot ostali svet, rojeni in izvoljeni za nekaj boljšega in višjega, je prepajalo sleherno človeško bitje, s hladnim vetrom z Vlasišča, s studenčno vodo iz Šumeća, s «sladkim» žitom prisojnih njiv okrog Travnika, in razblinilo se jim ni nikoli: ne v spanju ne v bedi ne ob smrtni uri.

Predvsem je to veljalo za Turke, ki so živeli v samem mestu. Toda celo rajo* vseh treh ver, razseljeno po strmih obronkih ali zgneteno v ločenem predmestju, je prevzemalo taisto občutje, le na svoj način in primerno njenemu stanju. Veljalo je pa tudi za sam Travnik, v čigar položaju in razvrstitvi je bilo nekaj posebnega, čudaškega in ponosnega.

Njihovo mesto je pravzaprav ozek in globok usad, ki so ga rodovi v teku časa zgradili in obdelali, je utrjen *prehod*, katerega so ljudje za stalno naselili, ga v stoletjih prilagodili sebi in sebe njemu. Z obeh strani strmo padajo hribi, stikajoč se v ostrem kotu v dolini, kjer je komaj prostora za ozko reko in cesto ob nji. Tako je vse podobno na pol odprti knjigi, kjer so na straneh z leve in desne kot naslikani vrtovi, ulice, hiše, njive pokopališča in džamije.

Še nikoli nihče ni izračunal, koliko sončnih ur je narava odtrgala temu mestu, toda znano je, da sonce tukaj kasneje vzhaja in zahaja bolj zgodaj ko v katerem koli številnih bosenskih mest in mestec. Tega ne zanikajo niti Travničani, pač pa trdijo, da sonce, dokler sije, nikjer ne sije tako kakor nad njihovim mestom.

V tej ozki dolini, po kateri šumi Lašva in ji obronke zaljšajo studenci, slapovi in potoki, polni vlage in prepiha, ni skoraj nikjer ravne poti ne ravnega prostora, da bi človek lahko stopil svobodno in brez skrbi. Vse je strmo in neuravnovešeno, presekano in prepleteno, povezamo ali pretrgano z zasebnimi potmi, ograjami, slepimi ulicami, zelenjadniki in dvorišči, pokopališči ali kapelicami.

Tukaj, na vodi, na tem tajinstvenem, nestalnem in močnem elementu, se porajajo in umirajo rodovi Travničanov. Tukaj rastejo, medlikasti in bledolični, toda odporni in vsemu kos; tukaj živijo z vezirskim Konakom pred očmi, ponosni, vitki, gizdavi, izbirčni in modrijanasti; tukaj opravljajo svoje posle in služijo denar ali sedijo v brezdelju in tolčejo revščino, vsi vzdržni in previdni; glasen smeh jim je tuj, toda ponorčevati se znajo; govorijo malo, radi pa šepetaje opravljajo. In tukaj so pokopani, ko pride njihova ura, vsak po svoji veri in svojih običajih, na močvirnih pokopališčih, prepuščajoč svoj prostor novemu, podobnemu naraščaju.

Tako se menjavajo rodovi in zapuščajo drug drugemu ne le ustaljene telesne in duševne lastnosti, temveč tudi zemljo in vero, ne samo podedovano občutje mere in meje, ne samo poznavanje in razločevanje vseh steza, ulic, vhodov in prehodov svojega zapletenega mesta, ampak tudi prirojeno sposobnost za spoznavanje sveta in ljudi sploh. Z vsem tem prihajajo travniški otroci na svet, predvsem pa s ponosom. Ponos, to je njihova druga narava, živa sila, ki jih spremlja vse življenje in poganja in obeležuje z očitnim znamenjem, s katerim se razlikujejo od ostalih ljudi.

Njihov ponos nima nič skupnega z otročjo nadutostjo obogatenih seljakov in neznatnih štacunarjev, ki se zadovoljni sami s seboj repenčijo in bahajo na ves glas. Nasprotno: njihov ponos je povsem notranji, prej težka dediščina in mučna dolžnost do samega sebe, do svoje družine in mesta, pravzaprav do visoke, ponosne in nedosegljive predstave, katero imajo o sebi in svojem mestu.

Ali vsako človeško čustvo ima svojo mero in mejo, celo občutje lastne veličine. Res, Travnik je vezirsko mesto, ljudje v njem so gosposki, čisti, umerjeni in razumni, s cesarjem lahko govorijo, ampak tudi Travničane so obiskovali dnevi, ko jih je njihov ponos krcnil po nosu in so na tihem zakoprneli, da bi mogli živeti v katerem tistih običajnih, neslavnih mestec, katerih ne omenjajo obračuni cesarjev ne spopadi držav, ki niso tarča svetovnih dogodkov ne na poti slavnim in pomenljivim osebam.

Časi so postali taki, da se ni obetalo nič prijetnega, da kaj dobrega sploh ni moglo priti. Zato so ponosni in pretkani Travničani želeli, naj sploh nič ne pride, naj živijo, kolikor je mogoče, brez sprememb in prenečenj. Kaj dobrega pa more priti, ko so cesarji sprti, ko se narodi koljejo in po deželah divja ogenj? Novi vezir? Ne bo boljši, še slabši od prejšnjega, njegovo spremstvo je neznano, številno, sestradano, z bogve kakšnimi novimi željami. «Še najboljši je tisti, ki je prišel do Priboja in se od tod vrnil v Stambol in nikoli ni stopil v Bosno.») Kak tujec? Mor